

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/344408487>

COVID-19 SÜRECİNDE MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ Uzaktan Eğitim Sistemi, Eğitim-Öğretim ile Araştırma Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi

Technical Report · June 2020

CITATIONS

8

READS

160

4 authors:

Faruk Düşünceli

Mardin Artuklu Üniversitesi

22 PUBLICATIONS 206 CITATIONS

SEE PROFILE

Ökkaş Arı

Mardin Artuklu Üniversitesi

4 PUBLICATIONS 8 CITATIONS

SEE PROFILE

Muhittin Evren

Mardin Artuklu Üniversitesi

8 PUBLICATIONS 8 CITATIONS

SEE PROFILE

Osman Kavak

Mardin Artuklu Üniversitesi

10 PUBLICATIONS 11 CITATIONS

SEE PROFILE

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

COVID-19 SÜRECİNDE MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

*Uzaktan Eğitim Sistemi, Eğitim-Öğretim ile
Araştırma Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi*

Haziran 2020

HAZIRLAYANLAR

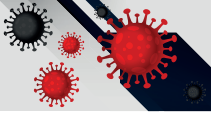
Dr. Öğr. Üyesi Faruk DÜŞÜNCELİ

Öğr. Gör. Ökkaş ARI

Öğr. Gör. Muhittin EVREN

Öğr. Gör. Osman KAVAK

ÖNSÖZ

Dünya genelinde sosyal, siyasal ve ekonomik alanlar başta olmak üzere ülke sistemlerinin çoğu unsurunu derinden etkilemekte olan Covid-19 salgını, Türkiye Eğitim Sistemi'ni ve sistemde yer alan yaklaşık 27 milyon öğrenciyi de etkilemiştir.

Covid-19 salgınına karşı dünya genelinde çoğu ülkeye kıyasla etkili yöntemler geliştirilerek riskleri minimum düzeye indiren Türkiye'de hem Yükseköğretim Kurumu (YÖK) hem de üniversiteler yükseköğrenim düzeyinde eğitim süreçlerinin devam ettirilmesi adına hızlı kararlar almış ve bu kararlar, eğitsel açıdan salgından etkilenme olasılığını asgari düzeye indirmeyi başarmıştır. Türkiye'de yükseköğrenim kurumlarında eğitim görmekte olan öğrencilerin hem sağlık düzeylerinin korunması adına önlemler alınmış hem de eğitime devam etmeleri için çeşitli mekanizmalar geliştirilmiş veya mevcut mekanizmalar daha işlevsel hale getirilmiştir.

Mardin Artuklu Üniversitesi, salgın öncesinde gerçekleştirdiği eğitim ve araştırma faaliyetlerinin iptal edilmemesi veya ertelenmemesi adına öğrenci ve öğretim elemanı merkezli bir yaklaşım benimsemiş, söz konusu paydaşların ihtiyaçlarını belirleme ve bu ihtiyaçları giderme adına üniversitenin tüm topluluğu ile iletişim kanallarını açık tutmuştur. Yapılan ihtiyaç analizinden sonra, üniversitede kurulu olan Mardin Artuklu Üniversitesi Uzaktan Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi görevlendirilerek üniversitede her düzeyde eğitim faaliyetinin uzaktan eğitim sistemi yoluyla devam ettirilmesi, öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine katılımlarının önündeki engellerin (sosyoekonomik engeller, erişim sorunu vb.) kaldırılması, öğretim elemanları ile uzaktan yöntemler ile görüşme yapılarak kendilerinin araştırma ve geliştirme faaliyetleri için teşvik edilmesi, hem üniversite topluluğuna hem de genel topluma açık panel ve konuşmaların yapılması ve her tür sorunu hızlı ve etkili bir şekilde çözüme adına Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kurulu'nun etkin kılınması adına idari toplantıların kesintisiz bir şekilde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

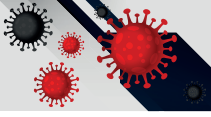
Alınan bu kararların tamamı faaliyete geçirilmiştir. Salgın süreci boyunca Üniversitenin ilgili kurulları hızlı ve etkili kararlar almış, öğrenci ve öğretim elemanları eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme faaliyetlerine ara verilen birinci haftanın sonunda ivedilikle tekrar başlamış ve çevrimiçi yöntemlerle çok sayıda bilimsel, sanatsal ve entellektüel çalışma gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eğitim-öğretim, araştırma ve diğer çevrimiçi çalışmalara katılım oldukça yüksek düzeyde sağlanmıştır.

Bu rapor, Mardin Artuklu Üniversitesi'nin Covid-19 salgını sürecinde gerçekleştirdiği faaliyetleri tanıtan bir içerik ve uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik öğrencilerin görüşlerini inceleyen bir bilimsel araştırmanın sonuçlarını sunmaktadır. Rapordan da anlaşılacağı üzere, olağanüstü bir durum olan pandemi sürecinde dahi Mardin Artuklu Üniversitesi, planladığı tüm eğitim-öğretim, araştırma ve entellektüel faaliyetleri başarıyla icra etmiş, uzaktan eğitim faaliyetlerine dair öğrenci görüşlerinin yüksek düzeyde olumlu olduğu değerlendirilmiştir. Zira uzaktan eğitim ve öğretim faaliyetlerinde mağduriyet oluşturabilecek herhangi bir iptal veya erteleme olmaması ve salgın öncesinde belirlenen ders tamamlama kazanımlarına erişilmesi önemli bir başarı olarak değerlendirilebilir. Tamamlanan ders sayısı, katılım sağlayan öğrenci sayısı, derslerin tamamlanma dönemi ve öğretim sürecinde sağlanan teknik desteğin nitelik düzeyine bakıldığında, olağanüstü bir durumda dahi yüz yüze eğitimin gerçekleştirildiği olağan eğitim-öğretim döneminde erişilmesi beklenen teknik kazanımlara çok büyük oranda erişildiği anlaşılmaktadır.

Üniversitemizde gerçekleşen uzaktan öğretim süreçlerinde teknik yeterlilikler ve kazanımlar üst düzeyde iken, olağanüstü bir dönemde gerçekleşen ve karşılaşılmaması oldukça olağan olan birtakım gelişime açık alanlar da tespit edilmiştir. Bu alanlar, Üniversite Rektörlüğü'nün koordinasyonunda Senato, Yönetim Kurulu, Kalite Kurulu başta olmak üzere ilgili birimlerde tartışılarak uzaktan eğitim süreçleri ve yöntemleri başta olmak üzere, genel eğitim-öğretim niteliğinin artırılması adına atılacak adımlara rehberlik edecektir. Nitekim bu rapor, uzaktan öğretim sürecinin hem teknik ve altyapısal boyutunu hem de öğretimin niteliğini gösteren bulgular içermektedir.

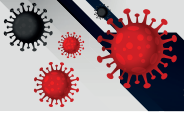
Dünya genelinde ve ülkemizde çoğu üniversitenin uzaktan eğitim sürecinde erişmede yeterince başarılı olamadığı öğrenci katılımı ve etkinliği ile eğitimin çeşitliliğinin (canlı dersler, yardımcı uygulamalar, forumlar vb.) sağlanması açısından Mardin Artuklu Üniversitesi'nin başarılı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin büyük kısmının devam eden ve farklı gelişim alanlarına hitap eden eğitim süreçlerinden memnun olduğu bilinirken bazılarının ise yaşanan pandemiden kaynaklanan sebeplerden dolayı eğitim süreçlerine yönelik olumsuz bir algı geliştirmiş olabileceği de bilinmektedir. Dolayısıyla araştırmanın gerçekleştirildiği dönemin koşulları dikkate alındığında, bu raporun sonuçlarının dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi ve yorumlanması da gerekmektedir. Veri toplama sürecinde sokak kısıtlamaları, karantina koşulları, belirsizlik, korku, kaygı gibi durumların çoğu kişi arasında yaşanmakta olduğu öngörüldüğünden, bu araştırmanın sonuçlarının da bu gibi durumlardan etkilenmiş olabileceği dikkate alınmalıdır. Örneğin belirsizlik ve kaygı düzeyi yüksek birinin uzaktan öğretime dair objektif değerlendirme yapma olasılığının düşük olabileceği gibi durumların da dikkate alınması önerilmektedir.

Sonuç olarak, başta Türkiye’de olmak üzere tüm dünyada bir an evvel sona ermesinin temenni edildiği Covid-19 salgını sürecinde dahi, eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme başta olmak üzere çoğu alanda etkinliklerine devam etmiştir. Bu rapor, söz konusu etkinliklere dair bilgi verirken, Mardin Artuklu Üniversitesi’nin yönetim anlayışının önemli bir unsuru olan öğrenci merkezliliğe paralel şekilde gerçekleştirilen bilimsel araştırmanın sonuçlarını içermektedir.

Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR
Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü

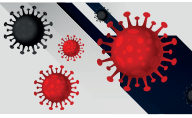

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	3
Birinci Bölüm: COVID-19 Salgını, Türkiye Yükseköğrenim Sistemine Etkileri ve Mardin Artuklu Üniversitesi'nde Gerçekleştirilen Faaliyetler	
1.1. Pandemi Döneminin Dünya'da ve Türkiye'de Eğitime Etkileri.....	15
1.2. Pandemi Dönemi Türkiye Üniversitelerinde Uzaktan Eğitime Geçiş Süreci	16
1.3. Mardin Artuklu Üniversitesi'nin Pandemi Döneminde Aldığı Önlemler.....	16
1.3.1. Eğitim-Öğretim Faaliyetleri	18
1.3.2. Araştırma Faaliyetleri.....	18
İkinci Bölüm: Araştırmanın Bulguları.....	21
2.1. Araştırmanın Yöntemi.....	22
2.2. Bağımsız Değişkenler: Öğrenciler Kimlerden Oluşuyor	23
2.2.1. Demografik Verileri	24
2.2.1.1. Cinsiyet.....	24
2.2.1.2. Yaş.....	24
2.2.1.3. Fakülte / MYO	25
2.2.1.4. Aile Yapısı.....	25
2.2.1.4.1. Nüfus	25
2.2.1.4.2. Anne-Babanın Sağlık Durumu	26
2.2.1.4.3. Babanın Eğitimi.....	26
2.2.1.4.4. Annenin Eğitimi	27
2.2.1.4.5. Ailede Eğitim Gören Kişi Sayısı.....	27
2.2.1.4.6. Coğrafi Bölge	28
2.2.1.4.7. Büyükşehir, İl, İlçe ve Köy	28
2.2.1.5. Ailenin Geliri.....	29
2.2.1.5.1. Babanın Mesleği.....	29
2.2.1.5.2. Annenin Mesleği	29
2.2.1.5.3. Konut/Ev	30
2.2.1.5.4. Çalışan Bireyler.....	30
2.2.1.5.5. Aylık Gelir.....	30
2.3. Bağımlı Değişkenler: Algılar, Düşünceler ve Psikolojik Tepkiler	31
2.3.1. Sürecin Yönetimi.....	31
2.3.1.1. Destek.....	31
2.3.1.2. Bağlantı Sorunu ve Çözüm	33
2.3.1.3. Sınav Notlarının Değerlendirilmesi Nasıl Olmalıdır?.....	35
2.3.2. Derslerin Doküman ve Materyalleri ile İlgili Düşünceler.....	36
2.3.2.1. Ders Saatleri	37
2.3.2.2. Derslerin Takibi.....	40
2.3.2.3. Ders Kayıtlarına Erişim.....	43
2.3.2.4. Sisteme Yüklenen Ders Materyalleri/Doküman	43
2.3.2.5. Sınav ve Ödev Materyallerine Ulaşım	44

2.3.2.6. Derslerin Süresi	45
2.3.2.7. Derslerle ilgili Öğrenci-Akademik Personel İletişimi.....	47
2.3.2.8. Derslere İnteraktif Katılım	48
2.3.3. Uzaktan Eğitim Üzerine Düşünceler ve Psikolojik Tepkiler	50
2.3.3.1. Etkili Bir Öğrenme Biçimi Midir?	50
2.3.3.2. Motivasyon.....	51
2.3.3.3. Uzaktan Eğitim Sistemini Öğrenci Yaklaşımı	53
2.3.3.4. Eğitiminize Uzaktan Eğitimle Devam Etmek İster misiniz?.....	54
2.3.3.5. Kayıt Dondurma	56
2.3.3.6. Uzaktan Eğitim Deneyimi	58
2.3.4. İnternet Bağlantısı ve Cihaz Durumu	60
2.3.4.1. Uzaktan Eğitimi Takip Etmede Cihaz Sorunu.	61
2.3.5. Sosyo-Ekonomik Durum ile Uzaktan Eğitime Bağlanma Arasındaki Anlamlı İlişkiler.....	61
2.3.6. Aile Yapısı- Uzaktan Eğitim Arasındaki İlişkiler	67
Değerlendirme ve Sonuç	70
Kaynaklar	73
Ekler	74
Ek-1: YÖK'ün Uzaktan Eğitime Yönelik Bilgilendirmeler ve Aldığı Kararlar	74
Ek-2: Farklı Dillerde Yazılmış Bilgilendirici Broşür	96
Ek-3: Mardin Artuklu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sistemi ile İlgili Aldığı Karar	100
Ek-4: Uzaktan Eğitim Anket Soruları.....	107

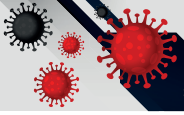

TABLOLAR

Tablo 1: Cinsiyetiniz * Bu süreçte üniversite tarafından size yeterli destek sağlanıyor mu? (Sosyal medya ve web sayfalarından bilgi paylaşımı, online etkinlikler vb.).....	32
Tablo 2: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir* Bu süreçte üniversite tarafından size yeterli destek sağlanıyor mu?.....	32
Tablo 3: Cinsiyet* Uzaktan eğitim ile ilgili sorunlarınızı ilgili kişilere ulaştırabiliyor musunuz?	33
Tablo 4: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim ile ilgili sorunlarınızı ilgili kişilere ulaştırabiliyor musunuz?.....	34
Tablo 5: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir* Uzaktan eğitim derslerinin not değerlendirmesi sizce nasıl olmalı?.....	35
Tablo 6: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir? * Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz?.....	37
Tablo 7: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Canlı derslerin işleme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak.....	38
Tablo 8: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak * Canlı derslerin işleme saatlerinin uygunluğu.....	39
Tablo 9: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Canlı derslerin işleme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak	40
Tablo 10: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak	41
Tablo 11: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak.....	42
Tablo 12: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz?.....	44
Tablo 13: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim ders süreleri	45
Tablo 14: Cinsiyetiniz * Dersin hocası ile kolayca iletişim kurabiliyor musunuz?.....	47
Tablo 15: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Dersin hocası ile kolayca iletişim kurabiliyor musunuz?.....	48
Tablo 16: Cinsiyetiniz * Uzaktan eğitim derslerinize interaktif katılabiliyor musunuz?	49
Tablo 17: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim derslerinize interaktif katılabiliyor musunuz?	50
Tablo 18: Cinsiyetiniz * Uzaktan eğitim sistemi etkili bir öğrenme biçimidir.....	51
Tablo 19: Cinsiyetiniz * Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor?...52	52
Tablo 20: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir*Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor?	52
Tablo 21: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitimimize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?.....	54
Tablo 22: Yaşınız * Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitimimize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?.....	55
Tablo 23: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak * Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitimimize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?	55
Tablo 24: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir*Bu süreçte kayıt dondurmayı düşündünüz mü?.....	57

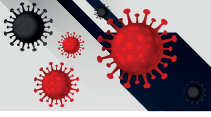
Tablo 25: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak * Bu süreçte kayıt dondurmaya düşündünüz mü?	57
Tablo 26: Yaşınız * Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı? (online ders, sertifika,kurs,vb).....	58
Tablo 27: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı?	59
Tablo 28: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Evde internet ağınız var mı?	61
Tablo 29: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak * Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak	62
Tablo 30: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Uzaktan eğitimi takip ettiğiniz cihaz	63
Tablo 31: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz?	63
Tablo 32: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Evde internet ağınız var mı?.....	64
Tablo 33: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz?	64
Tablo 34: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Uzaktan eğitimi takip ettiğiniz cihaz.....	65
Tablo 35: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim derslerinizin takibi	66
Tablo 36: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak.....	66
Tablo 37: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak * Evde internet ağınız var mı?	67
Tablo 38: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak* Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak	68
Tablo 39: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak takip edebiliyor musunuz?.....	68
Tablo 40: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz?.....	69

GRAFİKLER

Grafik 1: Cinsiyet Dağılımı.....	24
Grafik 2: Yaş Dağılımı.....	24
Grafik 3: Fakülte/Myo Dağılımı	25
Grafik 4: Aile Nüfusunun Dağılımı	25
Grafik 5: Anne-Babanın Sağlık Durumu	26
Grafik 6: Babanın Eğitim Durumu.....	26
Grafik 7: Annenin Eğitim Durumu	27
Grafik 8: Ailede Eğitim Gören Bireylerin Durumu	27
Grafik 9: Ailenin Yaşadığı Coğrafi Bölge	28
Grafik 10: Ailenin Yaşadığı Yerin Durumu.....	28
Grafik 11: Babanın Mesleki Durumu.....	29
Grafik 12: Annenin Mesleki Durumu	29
Grafik 13: İkamet Edilen Evin Durumu	30
Grafik 14: Ailede Çalışan Bireyler.....	30
Grafik 15: Ailenin Gelir Durumu.....	31
Grafik 16: Desteğin Genel Görünümü	31
Grafik 17: Uzaktan Eğitim İle İlgili Sorunlarınızı İlgili Kişilere Ulaştırebiliyor Musunuz?.....	33
Grafik 18: Uzaktan Eğitim Derslerinin Not Değerlendirilmesi Sizce Nasıl Olmalıdır?.....	35
Grafik 19: Ders Ve Ödev Hazırlamada İlgili Materyallere Ve Kaynaklara Ulaştırebiliyor Musunuz? 36	
Grafik 20: Canlı Derslerin İşlenme Saatlerinin Uygunluğu.....	38
Grafik 21: Uzaktan Eğitim Derslerinizin Takibi İle İlgili Olarak.....	40
Grafik 22: Ders Kayıtlarına Erişimin Değerlendirilmesi	43
Grafik 23: Sisteme Yüklenen Ders Materyallerinin/Dokümanlarının Değerlendirilmesi	43
Grafik 24: Ders Ve Ödev Hazırlamada İlgili Materyallere Ve Kaynaklara Ulaştırebiliyor Musunuz? 44	
Grafik 25: Uzaktan Eğitim Ders Süreleri.....	45
Grafik 26: Dersin Hocası İle Kolayca İletişim Kurabiliyor Musunuz?	47
Grafik 27: Uzaktan Eğitim Derslerinize İnteraktif Katılabiliyor Musunuz?.....	49
Grafik 28: Uzaktan Eğitim Etkili Bir Öğrenme Biçimi Midir?	51
Grafik 29: Derslerin Uzaktan Eğitimle Yapılması Motivasyonunuzu Nasıl Etkiliyor?.....	52
Grafik 30: Uzaktan Eğitim Sistemini Puanlayacak Olursanız?	53
Grafik 31: Pandemi Sonrası Süreçte Üniversite Eğitiminize Uzaktan Eğitim İle Devam Etmek İster Misiniz?.....	54
Grafik 32: Kayıt Dondurmayı Düşündünüz Mü? Sorusunun Değerlendirilmesi.....	56
Grafik 33: Uzaktan Eğitim Deneyiminin Dağılımı	58
Grafik 34: Eve İnternet Bağlantısı Ve Cihaz Durumunun Dağılımı	60
Grafik 35: Öğrencilerin Aylık İnternet Kullanım Dağılımları	60
Grafik 36: Uzaktan Eğitimi Takip Ettiği Cihaz ile İlgili Dağılımlar	61
Grafik 37: Uzaktan Eğitimi Takip Etmede Yaşanılan Cihaz Sorunu ile İlgili Dağılımlar	61

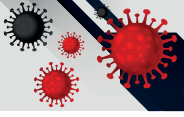
COVID-19 SÜRECİNDE MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

*Uzaktan Eğitim Sistemi, Eğitim-Öğretim ile
Araştırma Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi*

Haziran 2020

Birinci Bölüm: COVID-19 Salgını, Türkiye Yükseköğretim Sistemine Etkileri ve Mardin Artuklu Üniversite'sinde Gerçekleştirilen Faaliyetler

1.1. Pandemi Döneminin Dünya'da ve Türkiye'de Eğitime Etkileri

2019 yılı sonu ve 2020 yılı başlarında Koronavirüsün (Covid-19) dünya geneline yayılan bir salgına dönüşmesi ile çoğu ülke birtakım tedbirler almıştır. Bunlar genel itibariyle, uçuş yasaklamaları, karantina tedbirleri, olağanüstü hâl gibi hükümet ve yerel yönetimler tarafından alınan kararlar, sosyal ve fiziki mesafenin korunması gibi tedbirlerden oluşmaktadır. Bu tedbirler ile vatandaşların salgın süresi boyunca evde zaman geçirmesi, serbest dolaşımın minimum seviyeye düşürülmesini amaçlayan izolasyon yaklaşımı, salgının kendiliğinden yayılmasına olanak sağlayarak sürü bağışıklığı oluşturmaya dönük yaklaşıma göre daha etkili olacağı görüşü, dünya genelinde ülkelerin benimsediği zorunlu bir yaklaşım haline gelmiştir. Pandemi, sağlık sektörü ile birlikte en çok eğitimi etkilemiş ve bütün eğitim seviyelerinde salgının etkilerini azaltmak amacıyla örgün eğitim yerine, uzaktan eğitim sistemleri kullanılmaya başlanmıştır. Hastalığın bulaşma ihtimalini ve yayılma hızını düşürmek, ilaç tedavisi ve aşı bulma çalışmalarına süre kazandırmak için çoğu ülke, bütün eğitim seviyelerinde örgün eğitime bir süre ara vererek ya da eğitim dönemlerini sonlandırarak tedbirler uygulamıştır. Salgın süresince dünya genelinde okulların ve eğitim kurumlarının kapanmasından dolayı Birleşmiş Milletler (BM) verilerine göre yaklaşık olarak 770 milyon kişi etkilenmiştir (BM, 2019).

Çin Halk Cumhuriyeti, dünyada yükseköğretim seviyesi noktasında en kalabalık ve en büyük sistemine sahip olan ülke olarak, koronavirüs salgınıyla birlikte uzaktan eğitim sistemine geçmiş, bütün eğitim seviyelerindeki öğrencilerinden ocak ayından itibaren öğrenme faaliyetlerine uzaktan eğitim yoluyla devam etmelerini istemiştir. Üniversitelerde ise bu durum yaklaşık 3000 kuruluş, 30 milyona yakın öğrenci ve personeli kapsamıştır. Uzmanlar, Çin'in az gelişmiş yerleşim bölgelerinde çoğu öğrencinin online eğitime katılacak internet ve/veya bilgisayara sahip olmadığı, salgından dolayı vasıfsız mezunların artacağı ve bireyler arası iletişimde hüsrana yaratabileceği korkusu ile eğitim şeklinde yaşanan bu teknolojik dönüşüme hazır olunmadığını ifade etmektedir (Yamamoto & Altun, 2020).

Amerika Birleşik Devletleri ortaya çıkan Covid-19 pandemisi nedeniyle birçok üniversitede örgün eğitimi tatil ederek uzaktan eğitim sürecine geçmiştir. Uzaktan eğitim yoluyla bazı üniversiteler, bütün dünya ülkelerinden online sertifika ve diploma programlarına uzun süredir öğrenci almaktadır. Ancak bazı uzmanlar, uzaktan eğitim sisteminin örgün eğitimin yerini alamayacağını, yeni bir yer keşfetmek ile video izlemek arasındaki farka benzeterek açıklamaktadır. Aynı

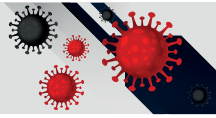
zamanda salgının uluslararası öğrenci hareketliliği üzerindeki olumsuz etkisinin gelecek yıllarda görüleceğini düşünmektedirler (Lau, Yang & Dasgupta, 2020).

Birleşik Krallıkta salgının ilk aşamasında, sürü bağışıklığı yaklaşımı benimsenerek vakalara rastlanması durumunda bile yükseköğretimde eğitime devam edilmesi düşüncesi hâkim iken bu koşul, kurumun öğrenci sayısı ve akademik personel sayısı gibi faktörlere göre değişebilecek bir durum olarak ifade edilmiştir. Salgının hızla yayıldığı görülmesiyle birlikte karantina ve benzeri ek tedbirlere geçilerek uzaktan eğitim süreci öncelikli olarak tercih edilmiş, yükseköğretim sınavları ertelenerek uzaktan eğitim sistemine geçilmiştir (Yamamoto & Altun, 2020).

İtalya'da Mart 2020 başlarında virüsün hızlı yayılımını önlemek amacıyla sıkı tedbirler çerçevesinde geçici bir süre tüm eğitim seviyelerinde eğitim faaliyetleri durdurulmuştur. İlk olarak 15 Mart tarihine kadar düşünülen tedbirler, virüsün yayılım hızının artması ve olumsuz gelişmeler neticesinde eğitim öğretim faaliyetlerinin yeniden başlama tarihi ile ilgili Eylül-Ekim ayları tahmin edilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na ait okullarda meydana gelebilecek olası salgın vakalarının azaltılması ve uyulacak tedbirlerle ilgili bilgi içeren bir web sayfası oluşturulmuştur. Bunun yanında uzaktan eğitim odaklı bir portal kullanıma açılarak 2000'e yakın öğretmenin programın ilk günü itibarıyla uzaktan eğitim ile ilgili seminerlere katılımı sağlanmıştır. İtalya'da salgın sürecinin ilk zamanlarında yükseköğretimde örgün eğitim yerine uzaktan eğitime geçildiği ve bu durumun yakın bir zamanda da değişmeyeceği öngörülmektedir (Yamamoto & Altun, 2020).

1.2. Pandemi Dönemi Türkiye Üniversitelerinde Uzaktan Eğitime Geçiş Süreci

Türkiye hızla uyguladığı tedbirlerle Covid-19 salgınına, diğer ülkelerden daha hazır bir şekilde karşılamıştır. Salgının yayılım hızının artacağı ve yaygınlaşacağı anlaşıldıktan sonra kendisinden önce salgınla mücadele etmek zorunda kalan diğer ülkelerin tedbirleri de uygulama noktasında değerlendirilmiştir. Bilim kurulunun tavsiye ve önerileri neticesinde, Cumhurbaşkanlığı'nın direktifleriyle ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde uzaktan eğitime geçilmesi, Yükseköğretimde ise ilk aşamada üniversitelerin üç hafta tatil edilmesi uygun görülmüş, sonrasında da bahar dönemi eğitim süresi boyunca uzaktan eğitim ile devam edileceği kararı verilmiş, konuyla ilgili oluşturulan kurul ile salgının eğitime olası etkileri üzerine farklı senaryolara karşı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Üniversitelerde eğitim-öğretime ara verilmesinden önce alınacak önlemlere ilişkin bilgi amaçlı yönlendirmeler hazırlanarak söz konusu içerik ilgili muhataplara bildirilmiştir. Salgın önlemleri sebebiyle eğitime ara verilen sürede, öğrencilerin eğitimlerinin

kesintiye uğramaması için uzaktan eğitim sürecine ilişkin 5 maddelik bir düzenleme yapılmıştır. (Yamamoto & Altun, 2020). Bunlar:

- 1) Mevzuat ile ilgili düzenlemeler
- 2) Altyapı ile ilgili düzenlemeler
- 3) İnsan kaynakları ile ilgili düzenlemeler
- 4) İçerik ile ilgili düzenlemeler
- 5) Uygulama ile ilgili düzenlemelerdir.

Salgın sürecinde, yükseköğretim kademesinde eğitimin kesintiye uğramaması için mevzuatla ilgili eksiklikler tespit edilmiş ve birtakım düzenlemeler yapılması yoluna gidilmiştir. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından yapılan açıklamada, Türkiye’de 123 üniversitenin Uzaktan Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi altyapısının bulunmasından dolayı Türkiye’nin çoğu ülkeye göre epey ilerlemiş olduğu, uzaktan eğitim fakülte uygulamalarının Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi aracılığıyla yürütüldüğü ve uzaktan eğitim uygulamalarının 2009 yılından sonra arttığı gözlemlenmektedir (Telli, Yamamoto & Can, 2013). Bunun yanı sıra, sorun yaşayan üniversitelerin bu sorunları, YÖK’ün koordinasyonunda diğer kurumlarla iş birliği yapılarak çözülmesi amaçlanmıştır. Çoğu üniversite akademisyenlerinin eğitim materyalleri oluşturma noktasında deneyimli olmasıyla beraber, içerik oluşturma konusunda kurumların akademisyenlerine eğitim desteği vermesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca üniversitelerin sahip olduğu veri tabanlarının uzaktan eğitimde kullanılması ve öğrencilerin bu veri tabanlarına ulaşabilmesi amacıyla erişime açılması kararına varılmıştır. Ders materyallerinin içeriğini zenginleştirmek ve çeşitliliği artırmak için Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu’nun (TRT) YÖK emrine tahsis edilen televizyon kanalı üzerinden daha yaygın öğrenci gruplarının katıldığı ortak ders yayınlarının yapılması da planlanmıştır (YÖK, 2020).

Uzaktan eğitim sürecinin uygulanması ile ilgili üniversiteler, senkron (eşzamanlı) veya asenkron (eşzamanlı olmayan) öğretim seçeneklerini kullanabilmektedirler. Teorik derslerin uzaktan eğitim yoluyla verilmesi, uygulamaya yönelik derslerin ise ileri bir tarihte akademik takvime uygun olarak yüz yüze gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Derslerde gerçekleştirilecek ölçme ve değerlendirmenin şekli, akademik takvime uymak koşuluyla üniversite yönetimlerine bırakılmıştır.

YÖK’ün (2020) uzaktan eğitim ile ilgili yaptığı çalışmaların sonucu olarak:

-Salgının yaşandığı diğer ülke yükseköğretim kurumlarının aldığı önlemler incelenip, Türk üniversitelerin kapasitesinin değerlendirilmesi ve planlama süreç takibinin yapılmasına,

-23 Mart 2020 tarihi itibarıyla uzaktan eğitim altyapısı uygun olan bütün üniversitelerin uzaktan eğitime geçmesine,

-Yeterli altyapısı bulunmayan üniversitelerin kullanabilmesi amacıyla oluşturulan ders materyalleri havuzunun tüm üniversitelerin kullanımına açılmasına,

-Teoriye dayalı derslerde uzaktan eğitim yoluyla, uygulamaya yönelik derslerde ise üniversiteler tarafından uygun görülen takvimde verilmesine,

-Lisans ve ön lisans seviyesinde alınan bu kararların lisansüstü seviyesinde de denetlenebilme şartıyla dijital yollarla uygulanabilmesine,

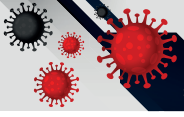
-Uzaktan eğitim yönetmeliğinde yapılan değişikliklerle, uzaktan eğitim altyapıları uygun olan üniversiteler, bahar dönemi özelinde sınırlandırmak şartıyla bütün alanlarında sürecin uzaktan eğitimle yapılmasına karar verilmiştir. YÖK'ün pandemi döneminde uzaktan eğitim ile ilgili aldığı bütün kararlar **Ek-1**'de belirtilmiştir.

1.3. Mardin Artuklu Üniversitesi'nin Pandemi Döneminde Aldığı Önlemler

1.3.1. Eğitim-Öğretim Faaliyetleri

YÖK tarafından 2019-2020 öğretim yılı bahar yarıyılında uzaktan öğretimle yapılması yönünde karar verilmesinden sonra, böylesi bir uygulamaya daha önceden hazırlık yapmış olan Mardin Artuklu Üniversitesi'nde, 23 Mart 2020 tarihinde, sadece bir haftalık aradan sonra hazırlık sınıfları dahil bütün teorik derslerin öğretimi uzaktan eğitim yöntemiyle yapılmaya başlanmıştır.

Uzaktan eğitim sürecine ilişkin gelişmeler ve bu süreçte yapılacak sınavlara dair bilgilendirmeler e-posta yoluyla ve öğrencilerin mobil cep telefonları ile uzaktan eğitim için kullanılan Öğretim Yönetim Sistemi –ÖYS- (Learning Management System – LMS-) üzerinden düzenli olarak bilgilendirmeye dayalı duyurular yapılmıştır. Bu bilgilendirmeler ayrıca; üniversitenin resmî web sitesi olan 'www.artuklu.edu.tr' adresinden tüm öğrencilere ve öğretim elemanlarına duyurulmuştur. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin ve akademik kadronun karşılaşılabileceği sorunların çözümü için bir çağrı merkezi kurularak bu merkezde 4 Öğrenci Eğitim Destek Uzmanı ve 2 Akademik Eğitim Destek Uzmanı olmak üzere 6 akademik ve idari personel görevlendirilmiş; 'mauzem@artuklu.edu.tr' ve 'http://lms.artuklu.edu.tr' destek mesajlama modülü, Telegram MUZEM Destek hesabı ve sabit telefonlar aracılığıyla öğrenciler ve akademisyenlere destek verilmiştir.

Derslerin başlatılmasına yönelik bilgilendirmeler, tüm öğretim elemanları ve öğrencilere toplu mesajlarla yapılmış; tüm hazırlık, ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora programları, pedagojik formasyon sertifika programı ve Sürekli Eğitim Merkezi ve TÖMER kurs eğitimleri eğitim ve öğretime başlamıştır. Öğrencilere, derslerin hem Senkron hem de Asenkron öğretim yöntemiyle takip edilmesi hususunda seçenek tanınmıştır.

Mardin Artuklu Üniversite'sinde, 2019-2020 Akademik Yılı Bahar Yarıyılında pandemi öncesinde yüz yüze eğitim şeklinde verilen derslerin %98'i uzaktan öğretim yoluyla verilmeye başlanmıştır.

Söz konusu derslerin öğretim düzeyine göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1

		Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora
1	2019-2020 Bahar Döneminde Yürütülen Ders Sayısı	704	1116	686	44
2	Uzaktan Öğretim Uygulamasına Geçilen Ders Sayısı	692	1084	686	44
3	Asenkron Ortamların Kullanıldığı Ders Sayısı	3	3	0	0
4	Senkron Uygulama Yapılan Ders Sayısı	689	1081	686	44

Mardin Artuklu Üniversitesi'nde uzaktan eğitim dersleri, öğrencilerin %95'i tarafından takip edilmiş, derslere katılım oranları öğrenciler arasında değişiklik gösterebilmiştir. Öğrenciler arasından sosyoekonomik düzeyi uzaktan eğitim faaliyetlerini takip edebilmek için yeterli olmayan öğrencilerin bu ihtiyaçlarının karşılanması adına üniversite yönetimi ve öğretim elemanları yoğun bir çaba sarf etmiştir. Ancak alınan bütün tedbirlere, verilen tüm desteğe ve çözüm odaklı yaklaşımlara rağmen toplam 90 öğrenci dersleri takip edememiş ve farklı nedenlerle kayıt dondurma hakkını kullanmıştır.

Mardin Artuklu Üniversitesi'nde teorik dersler uzaktan öğretimle işlenirken, farklı programlara ait 9 uygulama dersi bölüm kurullarının önerisi ve Mardin Artuklu Üniversitesi Senatosu'nun

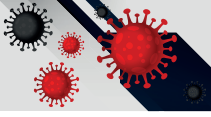
onayıyla sonraki bahar döneminde işlenmek üzere ertelenmiştir. Dersin yapısı ve öğrenci kazanımları açısından uzaktan eğitim ile işlenmesi uygun görülmeyen bu derslerin öğretiminin, pandemi ile ilgili normalleşme sürecine bağlı olarak bir sonraki bahar döneminde yoğunlaştırılmış bir program kapsamında yapılması planlanmaktadır.

Pandemi sürecinde yükseköğretim faaliyetlerinin uzaktan eğitim yöntemiyle gerçekleştirilmesi nedeniyle, Mardin Artuklu Üniversitesi öğrencileri Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan memleketlerine dönmüşlerdir. Söz konusu bölgelerin bir kısmı internet alt yapısının zayıf olduğu veya 3G/4.5G gibi mobil teknolojilerin daha zayıf olduğu coğrafik alanlarda yer aldığından, öğrencilerin bir kısmının LMS sistemimize bağlanma ya da istenen erişim hızını sağlamada çeşitli sorunlar yaşadığı gözlemlenmiştir. Bundan ötürü eşzamanlı derslere katılamayan veya eş zamansız olarak işlenen derslerin kayıttan izlenememesi durumu ortaya çıkmıştır. Temel öğretim yöntemi olarak uygulanan senkron ve asenkron derslere ek olarak, öğrencilerin kazanım düzeylerinin artırılması adına çeşitli eğitim materyalleri, dökümanlar ve makaleler sisteme yüklenmiştir.

Pandemi döneminde eğitim ve öğretim ile bütün yönetim süreçlerinde azami düzeyde çözüm odaklı, rehberlik anlayışı içinde ve öğrenci merkezli yaklaşımlar esas alınmıştır. Öğrencilerin iş ve işlemlerinin (dilekçe, talep ve istekleri) yürütülmesi adına sanal mecralar ve dijital ortamlar etkili bir şekilde kullanılmıştır.

Üniversitede uzaktan eğitim derslerine maksimum düzeyde katılım sağlanabilmesi için yönetim ve öğretim elemanları tarafından özendirici ve yol gösterici çalışmalar yapılmıştır. İnternet kotası yetersizliği veya maddi imkansızlıklar nedeniyle dersleri takip edemediği tespit edilen 538 öğrenciye, Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörlüğü'nün girişimiyle, öğretim elemanları ve bazı STK'ların katkılarıyla, 100'er liralık internet desteği bursu sağlanmıştır. Böylece uzaktan öğretim derslerine katılım ve takip oranının yükseltilmesi hedeflenmiştir.

Mardin Artuklu Üniversitesi'ne devam eden yabancı uyruklu öğrencilerin pandemiden korunmaları için Türkçe, İngilizce Arapça ve Kürtçe broşürler (**Ek-2**) hazırlanarak öğrencilerin bu broşürlere basılı ve dijital olarak erişimleri sağlanmış, kendilerine elektronik ortamda öğretici materyaller ulaştırılmıştır. Bu materyaller içinde öğrencilerin uzaktan eğitime katılımlarının artırılması amacıyla sisteme erişimlerini kolaylaştıracak çeşitli broşürler hazırlanıp bu broşürler kendilerine ulaştırılmıştır. Mardin Artuklu Üniversitesi'nde görev yapan uluslararası öğretim üyeleri ile görüşülerek uzaktan eğitim derslerinin takibi konusunda ihtiyaçları tespit edilerek bu ihtiyaçlara yanıt verilmesi adına çeşitli önlemler alınmıştır. Yabancı uyruklu öğrencilerin LMS üzerinden dersleri takip etme süreçleri sürekli olarak izlenmiş ve değerlendirilmiştir. Barınma ve

yiyecek ihtiyacı olan öğrenciler için sivil toplum kuruluşları ile görüşülüp söz konusu ihtiyaçlar giderilmeye çalışılmıştır.

Pandemi döneminde alınan evde kalma, sosyal mesafeyi takip etme ve sokağa çıkma kısıtlaması gibi tedbirlere rağmen Mardin Artuklu Üniversitesi bünyesindeki öğretim elemanları ve öğrencilerin akademik, aktüel ve entelektüel yönden etkinliğinin sağlanması amacıyla “Evde Üniversite Günlüğü” çalışması başlatılmıştır. Bu çalışma kapsamında her gün bir öğretim elemanı veya öğrenci tarafından tespit ve tavsiye edilen günün kitabı, filmi, şiiri, nağmesi ve özlü sözü Üniversitenin kurumsal web sitesi ve kurumsal sosyal medya hesapları üzerinden başta öğrenciler ve öğretim elemanları olmak üzere bütün kamuoyunun ilgi ve dikkatlerine sunulmuştur.

1.3.2. Araştırma Faaliyetleri

Pandemi nedeniyle uygulanan sosyal mesafe ve esnek mesai tedbirlerinin Mardin Artuklu Üniversitesi’nde araştırma vb. akademik canlılık açısından bir performans düşüklüğüne meydan vermemesi; bu süreçte öğretim elemanlarının ve öğrencilerin akademik süreçlere etkin katılımlarının sağlanması için #evdeuniversite etiketiyle bir dizi konferans ve sempozyum düzenlenerek uygulanmıştır. Üniversitenin resmi Youtube kanalı üzerinden yürütülen bu faaliyet kapsamında, 18 Mayıs 2020 tarihine kadar 37 bilimsel etkinlik yapılmıştır. Kurumun video arşivinde sürekli erişilebilir olan bu çalışmalar, belirtilen tarihe kadar 23.020 izleyici tarafından takip etmiştir. Bu çalışmalar kapsamında “Sosyal Empati”, “Uzaktan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme”, “Pandemide Kaygıyla baş etme ve Psikolojik Dayanıklılık”, “İslam, Bilim ve Gelecek”, “Felsefeden Edebiyata Dil ve Söylem”, “Gündelik Hayat ve Dinsellik”, “Ahlak ve Başkası”, “Kaza ve Yaralanmalarda İlk Yardım”, “Psikolojide Şükür Çalışmaları”, “Post corona Çağ Dijital Uygarlık Nereye?”, “Kimlik Sosyolojisi: Biyolojik Hasarın Toplumsal Semptomları”, “Diabetes Tanısında Biyokimyasal Testler”, “Sosyal Bilimler Batı Bilimleri midir?” “Salgına Karşı Tıbbi ve Psiko-Sosyal Destek”, “Toplumun Geleceği: Korona Sonrası Toplum” konuları başta olmak üzere birçok konu ele alınmıştır.

Söz konusu çalışmalara, Mardin Artuklu Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Üsküdar Üniversitesi başta olmak üzere farklı üniversite ve kurumlardan 50 bilim insanı ve araştırmacı katılmıştır.

Mardin Artuklu Üniversitesi’nin Covid-19 pandemisi sürecinde sanal ortamda yürüttüğü tüm çalışmalar <http://www.artuklu.edu.tr/evdeuniversite> ve <https://www.youtube.com/c/mauniv>

adresleri üzerinden video arşivine alınmış ve erişime açık tutulmuştur. Sanal ortamda yapılan akademik çalışmaların yanında, normalleşme takvimine paralel olarak, 12-13 Haziran 2020 tarihinde 'Uluslararası İpekyolu Sempozyumu', 2 Ekim 2020 tarihinde '20. Uluslararası Beyt-ül Makdis Akademik Sempozyumu' ve 23-24 Ekim 2020 tarihlerinde de 'Uluslararası Nisibis'ten Nusaybin'e Tarih, Kültür ve Ekonomi Sempozyumu'nun yapılması planlanmıştır.

Pandemi sürecinde Mardin Artuklu Üniversitesi ve farklı üniversitelerden bilim insanlarının akademik çalışmalarının, Üniversitenin akademik ve süreli yayın organları olan Mukaddime, Artuklu Akademi, Artuklu İnsan ve Toplum Bilim, Artuklu Kaime Uluslararası İktisadi ve İdari Araştırmalar, Artuklu Sanat ve Beşerî Bilimler (ARTS), The Journal of Mesopotamian Studies (JMS) dergileri ile Mardin Artuklu Üniversitesi Yayınevinde yayınlanmasına devam edilmiştir.

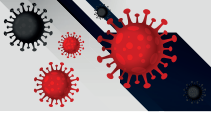
Covid-19 pandemisi sürecinde Mardin Artuklu Kütüphanesi'nin tüm elektronik kaynakları tek bir platformda toplanarak, öğrenci ve araştırmacılara uzaktan kaynaklara erişim imkânı tanınmıştır. Söz konusu veri tabanlarına <http://www.artuklu.edu.tr/tr/kutuphane/duyurular/dijital-platformlar> adresi üzerinden erişim sağlanabilmektedir (Daha fazla bilgi için, <http://www.artuklu.edu.tr/covid19>). Mardin Artuklu Üniversitesi Senatosunun Pandemi döneminde uzaktan eğitim sistemi ile ilgili aldığı bütün kararlar **Ek-3**'te belirtilmiştir.

İkinci Bölüm: Araştırmanın Bulguları

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Pandemi döneminde ön lisans ve lisans seviyesindeki öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine dair memnuniyetinin ölçülmesi ve uzaktan eğitim sisteminin genel olarak değerlendirilmesi amacıyla evreni Mardin Artuklu Üniversitesi öğrencileri olan bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Evrenden uygun bir örneklem seçilmesi amacıyla örneklem yöntemi olarak tesadüfi örnekleme stratejisi belirlenmiştir. Çalışma evreni olan Mardin Artuklu Üniversitesi'nin 10294 aktif ön lisans ve lisans öğrencilerinden 1228'i ankete katılmıştır. %11,9 oranındaki katılım, çalışmanın evrenini temsil etmesi açısından önemlidir. Araştırmada veri toplamak için 02.05.2020-09.05.2020 tarihleri arasında Google Formlar kullanılarak bir online anket (survey) tasarlanmış ve bu anket uygulamaya açılmıştır.

Veri toplama aracı olarak kullanılan anket formu (**Ek-4**) 2 bölümden oluşmaktadır. Öğrencilere anket formunda toplam 39 adet soru sorulmuştur. İlk bölümde demografik durumu tespit etmeye yönelik 15 soru bulunmaktadır. İkinci bölümde ise öğrencilerin uzaktan eğitim sistemiyle ilgili olarak; yaşadıkları sorunlar, derslerin işlenişi, derslere katılım ve takip gibi konulara yönelik 24

soru sorulmuştur. Bununla birlikte öğrencilerin, sistem, derslerin takibi, internet bağlantısı ve internete bağlanmada yaşanan cihaz sorunu gibi konuların sosyo-ekonomik durumla ilişkisini tespit etmek amacıyla da aile yapısı, yaşanan bölge ve şehir ile ilgili veriler, karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Elde edilen anket verilerinin analiz edilerek değerlendirilmesi için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 22.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde betimleyici/tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanmıştır. Kategorik değişkenler arasındaki ilişki Ki-Kare analizi ile test edilmiştir. Anketimizde A Bölümünde yer alan sorular katılımcıların demografik özellikleri ortaya çıkarmaya yönelik bağımsız değişkenlerdir. Demografik sorularda kategorik değişkenler ve yaş gibi sürekli değişkenler yer almaktadır. B bölümü ise öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerini ölçmeye yönelik sorulardır. Bu sorular ise bağımlı değişkenleri oluşturmaktadır. (Bkz. Ek-4)

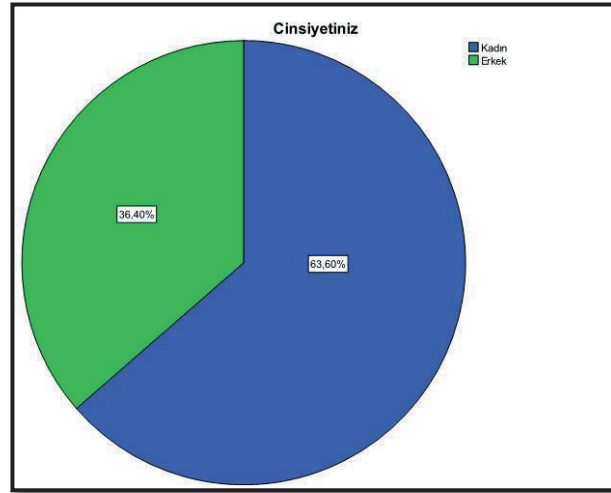
2.2. Bağımsız Değişkenler: Öğrenciler Kimlerden Oluşuyor

2.2.1. Demografik Verileri

2.2.1.1. Cinsiyet

Araştırmaya katılan 1228 öğrencinin cinsiyet dağılımı Grafik 1’de gösterilmiştir. Araştırmaya 781 kadın (%63,60) ve 447 erkek (%36,40) öğrenci katılmıştır.

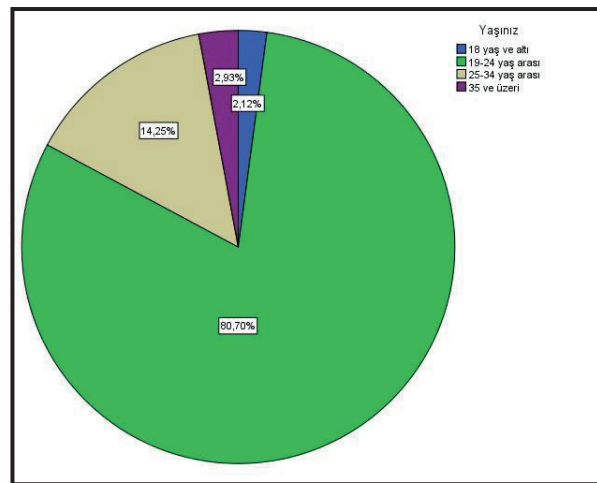
Grafik 1: Cinsiyet Dağılımı

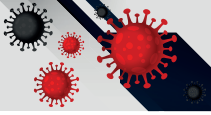

2.2.1.2. Yaş

Ankete katılan toplam 1228 katılımcının yaş dağılımı; 18 yaş ve altı olanların sayısı 26 (%2,12), 19-24 yaş arası 991 (%80,76), 25-34 yaş arası 175 (%14,25) ve 35 yaş ve üzeri olanların sayısının 36 (%2,93) olduğu görülmektedir (Grafik 2).

Grafik 2: Yaş Dağılımı

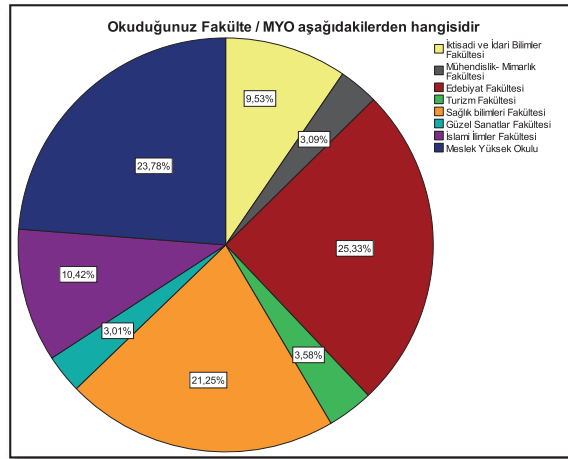

2.2.1.3. Fakülte / MYO

Katılımcıların Fakülte/MYO dağılımına bakıldığında, Edebiyat Fakültesi'nde 311 (%25,33), Meslek Yüksekokulları'nda 292 (%23,78), Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 261 (%21,25), İslami İlimler Fakültesi'nde 128 (%10,42), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde 117 (%9,53), Turizm Fakültesi'nde 44 (%3,58), Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nde 38 (%3,09) ve Güzel Sanatlar Fakültesi'nde 37 (%3,01) katılım gerçekleştiği görülmektedir (Grafik 3).

Grafik 3: Fakülte/MYO Dağılımı

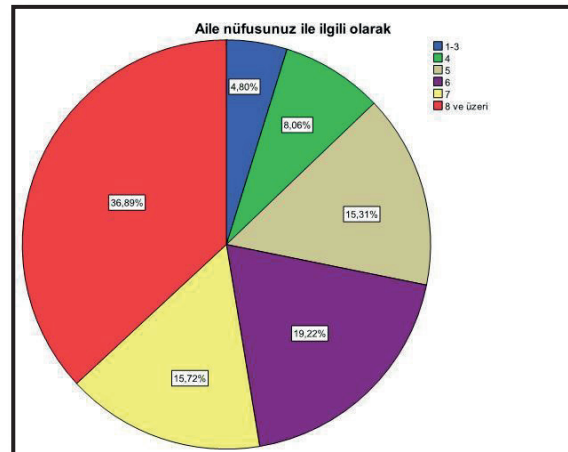

2.2.1.4. Aile Yapısı

2.2.1.4.1. Nüfus

Katılımcıların, aile nüfusu ile ilgili olarak; aile bireyi 1-3 arasında 59 (%4,80), 4 birey 99 (%8,06), 5 birey 188 (%15,31), 6 birey 236 (%19,22), 7 birey 193 (%15,72) ve 8 ve üzeri birey sayısının 453(%36,89) olduğu görülmektedir (Grafik 4).

Grafik 4: Aile Nüfusunun Dağılımı

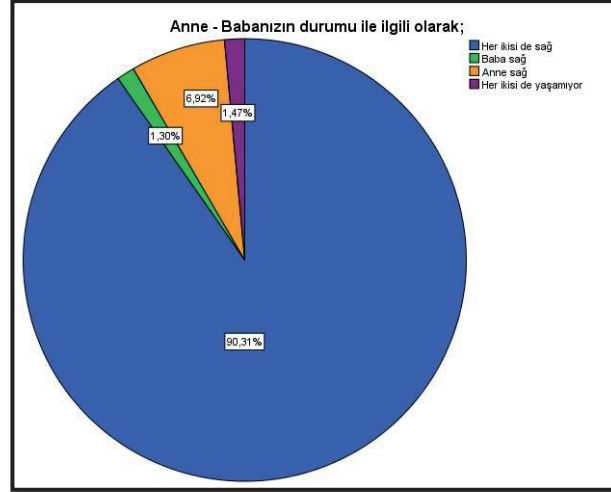

2.2.1.4.2. Anne-Babanın Sağlık Durumu

Katılımcıların, aile sağlık durumu ile ilgili olarak; her ikisi de sağ 1109 (%90,31), sadece baba sağ 16 (%1,30), sadece anne sağ 85 (%6,92) ve her ikisi de yaşamıyor cevabını verenlerin sayısının 18 (%1,47) olduğu görülmektedir (Grafik 5).

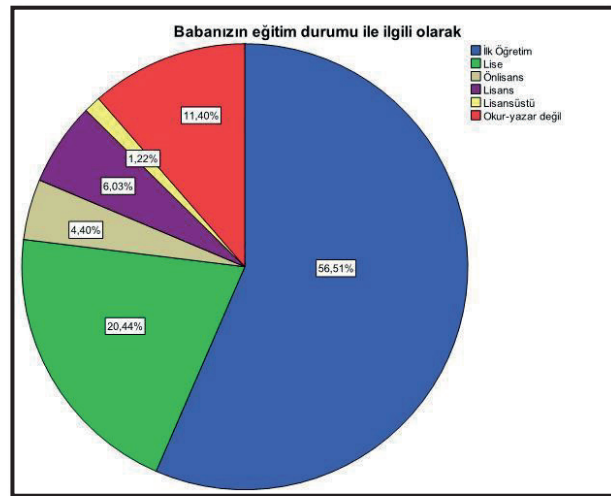
Grafik 5: Anne-Babanın Sağlık Durumu

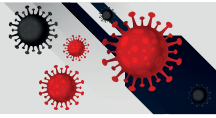

2.2.1.4.3. Babanın Eğitimi

Katılımcıların, baba eğitim durumu ile ilgili olarak; ilköğretim mezunu olanların sayısı 694 (%56,51), lise 251 (%20,44), ön lisans 54 (%4,40), lisans 74 (%6,03), lisansüstü 15 (%1,22) ve okur-yazar değil cevabını verenlerin sayısının 140 (%11,40) olduğu görülmektedir (Grafik 6).

Grafik 6: Babanın Eğitim Durumu

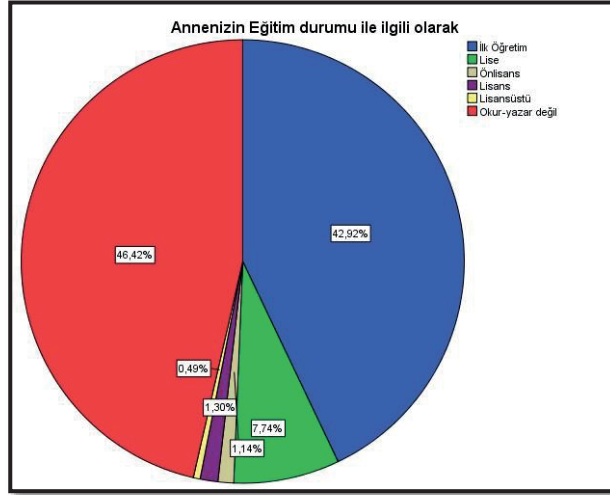

2.2.1.4.4. Annenin Eğitimi

Katılımcıların, anne eğitim durumu ile ilgili olarak; ilköğretim mezunu olanların sayısı 527 (%42,92), lise 95 (%7,74), ön lisans 16 (%1,14), lisans 24 (%1,30), lisansüstü 6 (%0,49) ve okur-yazar değil sayısının 570 (%46,42) olduğu görülmektedir (Grafik 7).

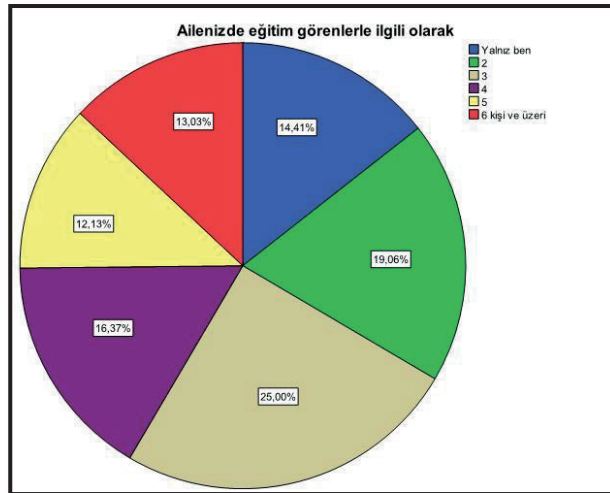
Grafik 7: Annenin Eğitim Durumu

2.2.1.4.5. Ailede Eğitim Gören Kişi Sayısı

Katılımcıların ailede eğitim gören kişi sayısı ile ilgili olarak; yalnız ben diyenlerin oranı 177 (%14,41), 2 kişi 234 (%19,06), 3 kişi 307 (%25), 4 kişi 201 (%16,37), 5 kişi 149 (%12,13), 6 kişi ve üzeri diyenlerin sayısının 160 (%13,03) olduğu görülmektedir (Grafik 8).

Grafik 8: Ailede Eğitim Gören Bireylerin Durumu

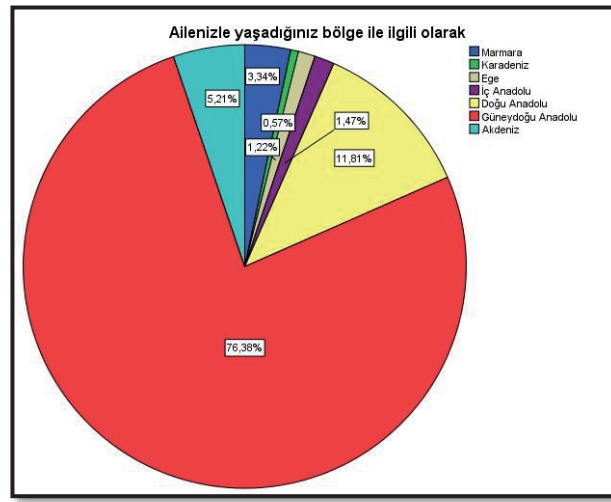

2.2.1.4.6. Coğrafi Bölge

Katılımcıların ailesinin yaşadığı coğrafi bölge ile ilgili olarak; Marmara Bölgesi 41 (%3,34), Karadeniz Bölgesi 7 (%0,57), Ege Bölgesi 15 (%1,22), İç Anadolu Bölgesi 18 (%1,47), Doğu Anadolu Bölgesi 145 (%11,80), Güneydoğu Anadolu Bölgesi 938 (%76,38) ve Akdeniz Bölgesi cevabını verenlerin sayısının 19 (%5,21) olduğu görülmektedir (Grafik 9).

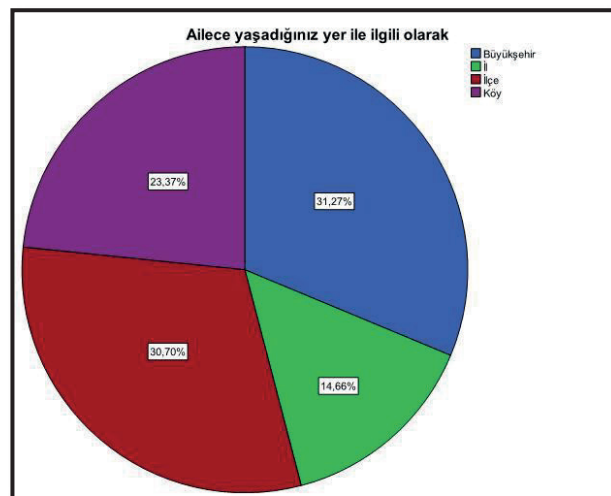
Grafik 9: Ailenin Yaşadığı Coğrafi Bölge

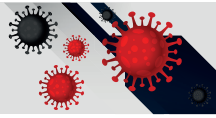

2.2.1.4.7. Büyükşehir, İl, İlçe ve Köy

Katılımcıların ailesinin yaşadığı yer ile ilgili olarak; büyükşehirde ikamet edenlerin sayısı 384 (%31,27), ilde 180 (%14,66), ilçede 377 (%30,70) ve köyde ikamet edenlerin ise 287 (%23,37) olduğu görülmektedir (Grafik 10).

Grafik 10: Ailenin Yaşadığı Yerin Durumu

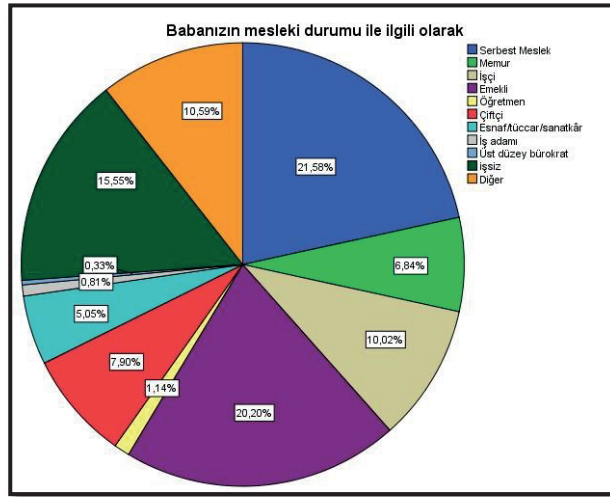

2.2.1.5. Ailenin Geliri

2.2.1.5.1. Babanın Mesleği

Katılımcıların baba meslek durumu ile ilgili olarak; serbest meslek çalışanların sayısı 265 (%21,58), memur 84 (%6,84), işçi 123 (%10,02), emekli 248 (%20,20), öğretmen 14 (%1,14), çiftçi 97 (%7,90), esnaf/tüccar/zanaatkar 62 (%5,05), iş adamı 10 (%0,81), bürokrat 4 (%0,33), işsiz 191 (%15,55) ve diğer 130 (%10,59) olduğu görülmektedir (Grafik 11).

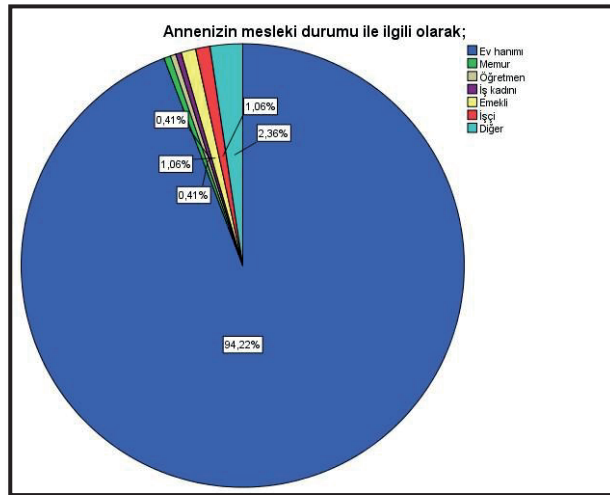
Grafik 11: Babanın Mesleki Durumu

2.2.1.5.2. Annenin Mesleği

Katılımcıların, anne meslek durumu ile ilgili olarak; ev hanımı 1157 (%94,22), memur 6 (%0,41), iş kadını 5 (%0,41), emekli 13 (%1,06), işçi 13 (%1,06) ve diğer 29 (%2,36) sayısında olduğu görülmektedir (Grafik 12).

Grafik 12: Annenin Mesleki Durumu

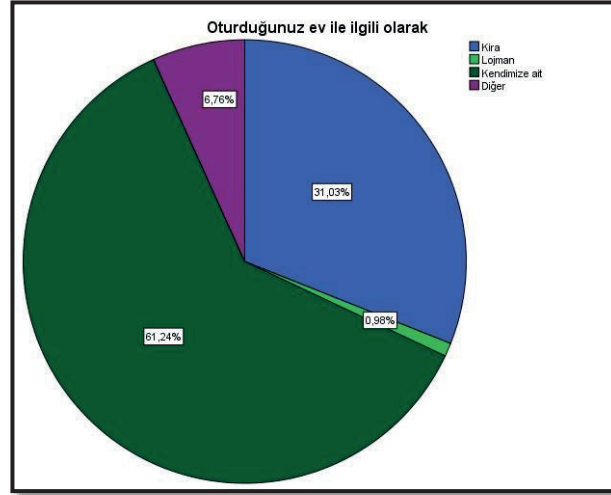

2.2.1.5.3. Konut/Ev

Katılımcıların ikamet edilen ev ile ilgili sorulan soruya; kira 381 (%31,03), lojman 40 (%0,98), ev sahibi 752 (%61,24) ve diğer 83 (%6,76) sayısında cevap verdiği görülmektedir (Grafik 13).

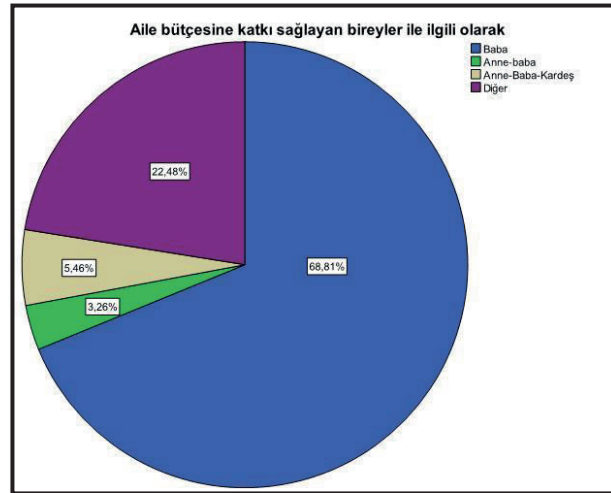
Grafik 13: İkamet Edilen Evin Durumu

2.2.1.5.4. Çalışan Bireyler

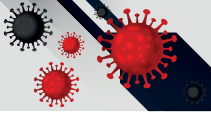
Katılımcıların, ailede çalışan bireyler ile ilgili sorulan soruya; baba 845 (%68,81), anne- baba 40 (%3,26), anne-baba-kardeş 67 (%5,46) ve diğer 267 (%22,48) sayısında cevap verdiği görülmektedir (Grafik 14).

Grafik 14: Ailede Çalışan Bireyler

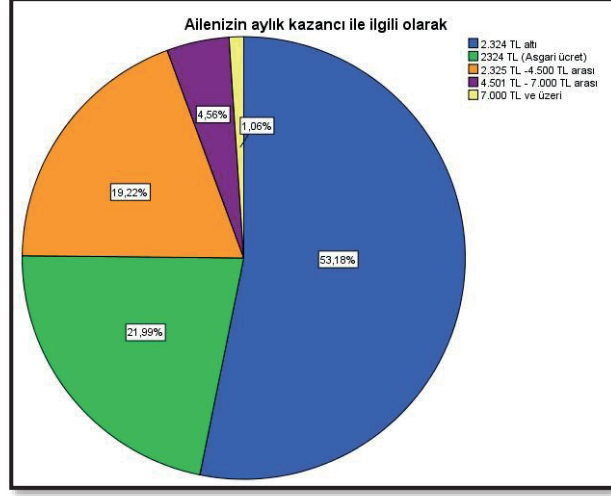
2.2.1.5.5. Aylık Gelir

Katılımcıların ailenin aylık kazancı ile ilgili sorulan soruya; aile geliri 2324 tl'den düşük cevabını verenlerin sayısı 653(%53,18), 2324 tl (asgari ücret) 270 (%21,99), 2325 tl-4500 tl arası 236

(%19,22), 4501 tı–7000 tı arası 56 (%4,56) ve 7000 tı ve üzeri aile geliri beyan edenlerin sayısının 13 (%1,06) olduğu görölmektedir (Grafik 15).

Grafik 15: Ailenin Gelir Durumu

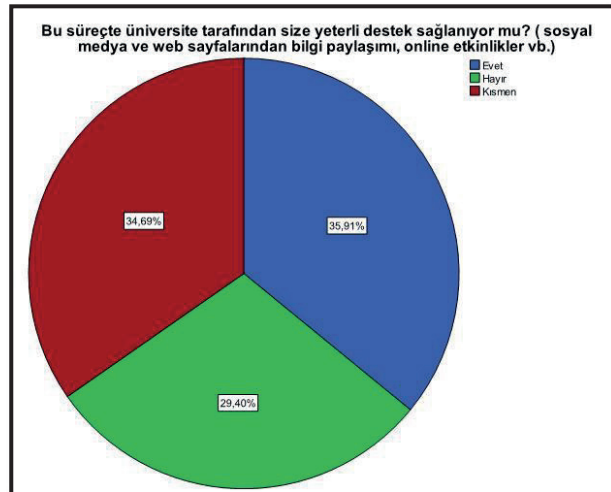
2.3. Bağımlı Değişkenler: Algılar, Düşünceler ve Psikolojik Tepkiler

2.3.1. Sürecin Yönetimi

2.3.1.1. Destek

Salgın süreciyle uzaktan eğitim sistemine geçilmesiyle üniversite yönetimi tarafından sizlere yeterli destek sağlanıp sağlanmadığı ile ilgili soruda, kısmen yeterli ve yeterli olduğunu düşünenlerin sayısı $426+441=867$ (%34,69 + %35,91= %70,6)dir. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 361 (%29,40) dir. Grafik 16'dan anlaşılacağı üzere, ankete katılan öğrencilerde üniversite yönetiminin pandemi sürecinde sağladığı desteğin yeterli olduğu düşüncesinin yüksek oranda (%70,6) olduğu görölmektedir.

Grafik 16: Desteğin Genel Görünümü

Tablo 1: Cinsiyetiniz * Bu süreçte üniversite tarafından size yeterli destek sağlanıyor mu? (Sosyal medya ve web sayfalarından bilgi paylaşımı, online etkinlikler vb.).

Cinsiyetiniz		Bu süreçte üniversite tarafından size yeterli destek sağlanıyor mu? (Sosyal medya ve web sayfalarından bilgi paylaşımı, online etkinlikler vb.)			
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
Kadın	Sayı	299	200	282	781
	%	38,3%	25,6%	36,1%	100,0%
Erkek	Sayı	142	161	144	447
	%	31,8%	36,0%	32,2%	100,0%
Toplam	Sayı	441	361	426	1228
	%	35,9%	29,4%	34,7%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 2 serbestlik derecesine göre $\chi^2=15,08$ ve $P=,001$

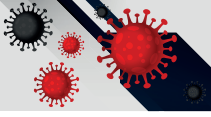
Üniversitelerin uzaktan eğitim sistemine geçmesiyle birlikte, üniversitenin öğrencilere yeterli destek sağladığını düşünen kız öğrenciler $38,3+36,1=\%74,4$ iken, erkeklerde ise bu oran $\%31,8+\%32,2=\%64$ 'tür. Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere kız öğrenciler, erkek öğrencilere oranla üniversite yönetiminden daha fazla destek gördüğünü düşünmektedir (Tablo 1).

Tablo 2: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir* Bu süreçte üniversite tarafından size yeterli destek sağlanıyor mu?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir		Bu süreçte üniversite tarafından size yeterli destek sağlanıyor mu? (Sosyal medya ve web sayfalarından bilgi paylaşımı, online etkinlikler vb.)			
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	41	27	49	117
	%	35,0%	23,1%	41,9%	100,0%
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Sayı	10	16	12	38
	%	26,3%	42,1%	31,6%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	122	83	106	311
	%	39,2%	26,7%	34,1%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	12	20	12	44
	%	27,3%	45,5%	27,3%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	105	69	87	261
	%	40,2%	26,4%	33,3%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	7	13	17	37
	%	18,9%	35,1%	45,9%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	57	28	43	128
	%	44,5%	21,9%	33,6%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	87	105	100	292
	%	29,6%	36,1%	34,4%	100,0%
Toplam	Sayı	441	361	426	1228
	%	35,9%	29,4%	34,7%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=35,422$ ve $P=,003$

Üniversite yönetiminin öğrencilere uzaktan eğitim sistemi hakkında yeterli destek sağlayıp sağlamadığı görüşünün akademik birimler düzeyinde dağılımı; birinci grubu yeterli desteği aldığını düşünen ve genel ortalamanın ($\%35,9+\%34,7=\%70,6$) üzerinde olan İktisadi ve İdari

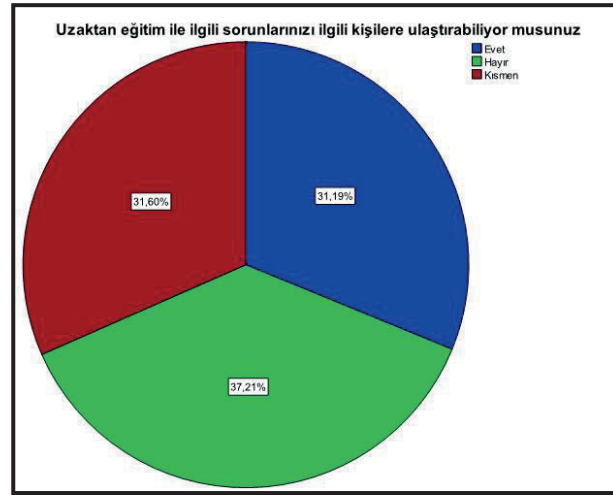

Bilimler Fakültesi (%35,0+%41,9=%76,9), Sağlık Bilimleri Fakültesi (%40,2+%33,3=%73,5), Edebiyat Fakültesi (39,2+34,1=%73,3) oluşturmaktadır. İkinci grubu ise; Güzel Sanatlar Fakültesi (%18,9+%45,9=%64,8), meslek yüksek okulları (%29,6+%34,4=%64), Turizm Fakültesi (%27,3+%27,3=%54,6) ve Mühendislik Mimarlık Fakültesi (%26,3+%27,3=%53,6) oluşturmaktadır. Bu grup %50'nin üzerinde yeterli destek aldığını düşünmesine rağmen, genel ortalamanın altında oranlara sahip olduğu görülmektedir (Tablo 2).

2.3.1.2. Bağlantı Sorunu ve Çözüm

Yöneticilere ve/veya ilgili kişi ve birimlere ulaşabilme oranını belirlemek amacıyla sorulan soruda, kısmen ve evet şeklinde cevap verenlerin sayısı 388+383=771 (%31,60 + %31,19=%62,79)dir. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 457 (%37,21)dir. Grafik 17'den de anlaşılacağı üzere, ankete katılanların uzaktan eğitim sisteminde yaşanan sorunlar karşısında ilgili birimlerle yüksek oranda (%63) iletişim kurabildikleri görülmektedir.

Grafik 17: Uzaktan Eğitim ile İlgili Sorunlarınızı İlgili Kişilere Ulaştırebiliyor Musunuz?

Tablo 3: Cinsiyet* Uzaktan eğitim ile ilgili sorunlarınızı ilgili kişilere ulaştırabiliyor musunuz?

Cinsiyetiniz	Uzaktan eğitim ile ilgili sorunlarınızı ilgili kişilere ulaştırabiliyor musunuz?				
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
Kadın	Sayı	261	262	258	781
	%	33,4%	33,5%	33,0%	100,0%
Erkek	Sayı	122	195	130	447
	%	27,3%	43,6%	29,1%	100,0%
Toplam	Sayı	383	457	388	1228
	%	31,2%	37,2%	31,6%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 2 serbestlik derecesine göre $\chi^2=12,583$ ve $P=,002$

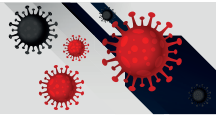
Uzaktan eğitim ile ilgili sorunların ilgili kişilere ulaştırılmasının cinsiyet açısından değerlendirilmesi; kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla uzaktan eğitim sisteminde yaşadıkları sorunlar karşısında, ilgili kişiler veya birimlerle daha yüksek oranda iletişim kurabildikleri görülmektedir. Kız öğrenciler de kısmen cevaplarda eklendiğinde bu oran %66,4 iken, erkek öğrencilerde ise %56,4'tür. (Tablo 3)

Tablo 4: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim ile ilgili sorunlarınızı ilgili kişilere ulaştırabiliyor musunuz?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir		Uzaktan eğitim ile ilgili sorunlarınızı ilgili kişilere ulaştırabiliyor musunuz?			
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	35	46	36	117
	%	29,9%	39,3%	30,8%	100,0%
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Sayı	8	21	9	38
	%	21,1%	55,3%	23,7%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	105	122	84	311
	%	33,8%	39,2%	27,0%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	10	20	14	44
	%	22,7%	45,5%	31,8%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	96	80	85	261
	%	36,8%		30,7%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	6	18	13	37
	%	16,2%	48,6%	35,1%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	44	41	43	128
	%	34,4%	32,0%	33,6%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	79	109	104	292
	%	26,8%	37,5%	35,7%	100,0%
Toplam	Sayı	383	457	388	1228
	%	31,2%	37,2%	31,6%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=27,349$ ve $P=,038$

Uzaktan eğitim ile ilgili sorunların çözümünde ilgili kişilerle iletişimin akademik birimler düzeyinde dağılımı; birinci grup genel ortalamanın (31,2+31,6=%62,8) altında olan Turizm Fakültesi (%54,5), Güzel Sanatlar Fakültesi (%51,3) ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesi (%44,8)'nden oluşurken, ikinci grup Edebiyat Fakültesi (%60,8) ve MYO (%62,5) ile genel ortalamaya yakın bir orana sahip birimlerden oluşmaktadır. Son olarak üçüncü grup ise; en yüksek orana sahip olan Sağlık Bilimleri Fakültesi (%67,5) ve İslami İlimler Fakültesi'nden (%68) oluşmaktadır(Tablo 4).

2.3.1.3. Sınav Notlarının Değerlendirilmesi Nasıl Olmalıdır?

Sınavların yapılma şekli ile ilgili sorulan soruya, öğrencilerin 800 (%66)'ü ödev, rapor veya projeler yoluyla, 182 (%15)'si online sınavlar aracılığı ile, 113 (%9,20)'ü denetimsiz sınavlar ile cevabını vermiştir. Grafik 18'e göre, ankete katılan öğrencilerin sınavların yapılma şekli olarak yüksek oranda (%66) ödev, rapor ve projeleri tercih ettiği görülmektedir.

Grafik 18: Uzaktan Eğitim Derslerinin Not Değerlendirilmesi Sizce Nasıl Olmalıdır?

Tablo 5: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir* Uzaktan eğitim derslerinin not değerlendirilmesi sizce nasıl olmalı?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?	Uzaktan eğitim derslerinin not değerlendirilmesi sizce nasıl olmalı?	Uzaktan eğitim derslerinin not değerlendirilmesi sizce nasıl olmalı?				Toplam
		Online sınavlar ile	Ödev, rapor ve projeler ile	Asenkron (denetimsiz) sınavlar ile	Diğer	
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	23	74	11	9	117
	%	19,7%	63,2%	9,4%	7,7%	100,0%
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Sayı	2	24	5	7	38
	%	5,3%	63,2%	13,2%	18,4%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	41	200	26	44	311
	%	13,2%	64,3%	8,4%	14,1%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	4	26	9	5	44
	%	9,1%	59,1%	20,5%	11,4%	100,0%
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Sayı	36	183	25	17	261
	%	13,8%	70,1%	9,6%	6,5%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	8	19	5	5	37
	%	21,6%	51,4%	13,5%	13,5%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	17	96	7	8	128
	%	13,3%	75,0%	5,5%	6,3%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	51	178	25	38	292
	%	17,5%	60,8%	8,6%	13,1%	100,0%
Toplam	Sayı	182	800	113	133	1228
	%	14,8%	65,1%	9,2%	10,8%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 24 serbestlik derecesine göre $\chi^2=39,022$ ve $P=,027$

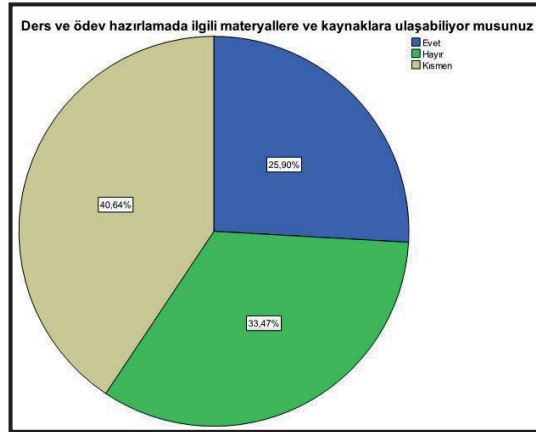

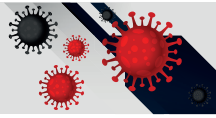
Uzaktan eğitim dersleri not değerlendirme şeklinin akademik birimler düzeyinde dağılımı; not değerlendirilmesini, ödev, rapor ve projeler şeklinde yapılmasını tercih eden öğrencilerin oranı %65, online sınavları tercih edenlerin oranı %14,8 ve denetimsiz sınavları tercih edenlerin oranının ise %10,8 olduğu görülmektedir. Fakülte düzeyinde ise ödev, rapor ve proje oranı İslami İlimler Fakültesi'nde %75,0, Sağlık Bilimleri Fakültesi (%70,1), Edebiyat Fakültesi (%64,3), Mühendislik Mimarlık Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi aynı oranlarla (%63,2), Turizm Fakültesi (%59,1) ve Güzel Sanatlar Fakültesi (%51,4) oranında tercih edildiği görülmektedir (Tablo 5).

2.3.2. Derslerin Doküman ve Materyalleri ile İlgili Düşünceler

Ders ve ödev hazırlamada materyal/kaynaklara ulaşılabilmesi ile ilgili sorulara, kısmen ve evet şeklinde cevap verenlerin sayısı $499 + 318 = 817$ ($\%40,64 + \%25,90 = \%66,54$)'dir. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 411 ($\%33,47$)'dir. Grafik 19'a göre, ankete katılan her üç öğrenciden birinin ödev ve materyallere ulaşmada sorun yaşadığını söylemek mümkündür.

Grafik 19: Ders ve Ödev Hazırlamada İlgili Materyallere ve Kaynaklara Ulaşabiliyor Musunuz?

Tablo 6: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir? * Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?		Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz?			
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı %	38 32,5%	22 18,8%	57 48,7%	117 100,0%
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Sayı %	10 26,3%	14 36,8%	14 36,8%	38 100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı %	89 28,6%	106 34,1%	116 37,3%	311 100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı %	10 22,7%	18 40,9%	16 36,4%	44 100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı %	64 24,5%	84 32,2%	113 43,3%	261 100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı %	8 21,6%	11 29,7%	18 48,6%	37 100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı %	32 25,0%	38 29,7%	58 45,3%	128 100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı %	67 22,7%	118 40,5%	107 36,8%	292 100,0%
Toplam	Sayı %	318 25,9%	411 33,5%	499 40,6%	1228 100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=26,999$ ve $P=,041$

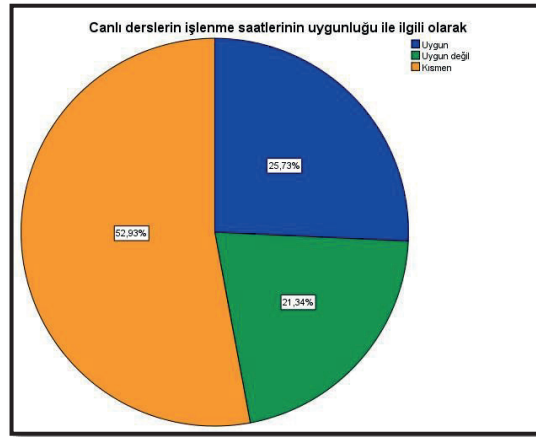
Ders ve ödevlere hazırlamada ilgili kaynak/ materyallere öğrencilerin ulaşabilmesinin akademik birimler düzeyinde dağılımı; birinci grup birimler genel ortalamasının ($25,9+40,6=66,5$) üzerinde oranlara sahip olan Sağlık Bilimleri Fakültesi (%67,8), İslami İlimler Fakültesi (%70,3), Güzel Sanatlar Fakültesi (%70,2) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden (%81,2) oluşmaktadır. Genel ortalamanın (%66,5) altında olan ikinci grup birimlerin ise Mühendislik Mimarlık Fakültesi (%63,1), Edebiyat Fakültesi (%65,9), MYO (%59,5) ve Turizm Fakültesi'nden (%59,1) oluştuğu görülmektedir (Tablo 6).

2.3.2.1. Ders Saatleri

Senkron uygulamalardan biri olan sanal sınıflar aracılığıyla yapılan derslerin işleme saatleri ile ilgili olarak sorulan soruya kısmen uygun ve uygun şekilde cevap verenlerin sayısı $650+316=966$ ($52,93 + 25,73=78,66$)'dır. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 262 (%21,34)'dir. Grafik 20'ye göre, ankete katılan öğrencilerde ders saatlerinin uygun olduğu (%78,66) görüşünün hâkim olduğunu söylemek mümkündür.

Grafik 20: Senkron Derslerin İşlenme Saatlerinin Uygunluğu.

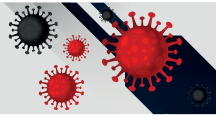

Tablo 7: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Canlı derslerin işlenme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir	Canlı derslerin işlenme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak			
	Uygun	Uygun değil	Kısmen	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı 39	24	54	117
	% 33,3%	20,5%	46,2%	100,0%
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Sayı 10	9	19	38
	% 26,3%	23,7%	50,0%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı 101	66	144	311
	% 32,5%	21,2%	46,3%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı 8	15	21	44
	% 18,2%	34,1%	47,7%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı 56	77	128	261
	% 21,5%	29,5%	49,0%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı 5	7	25	37
	% 13,5%	18,9%	67,6%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı 21	23	84	128
	% 16,4%	18,0%	65,6%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı 76	41	175	292
	% 26,1%	14,1%	59,8%	100,0%
Toplam	Sayı 316	262	650	1228
	% 25,7%	21,3%	52,9%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=50,543$ ve $P=,000$

Derslerin işleniş saatlerinin uygunluğunun akademik birimlere göre dağılım oranları; MYO %14,1, İslami İlimler Fakültesi %18,0, Güzel Sanatlar Fakültesi %18,9, iktisadi ve idari Bilimler Fakültesi %20,5, Edebiyat Fakültesi %21,2, Mühendislik Mimarlık Fakültesi %23,7, Sağlık Bilimleri Fakültesi %29,5 ve Turizm Fakültesi'nin %34,1 ile en yüksek orana sahip olduğu

görülmektedir. Derslerin işleme saatlerinin uygunluğuna kısmen cevabını verenlerde eklendiğinde, pandemi ile MEB'e bağlı okullar ve üniversitelerin uzaktan eğitim sistemine geçmeleri, katılımcıların geniş aile yapıları ve ailede eğitim gören diğer bireyler gibi faktörlerde göz önünde bulundurulduğunda, derslerin işleniş saatlerinin genel olarak uygun görüldüğü söylenebilir. (Tablo 7).

Tablo 8: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak * Canlı derslerin işleme saatlerinin uygunluğu.

Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak		Canlı derslerin işleme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak			
		Uygun	Uygun değil	Kısmen	Toplam
Marmara	Sayı	14	11	16	41
	%	34,1%	26,8%	39,0%	100,0%
Karadeniz	Sayı	0	4	3	7
	%	,0%	57,1%	42,9%	100,0%
Ege	Sayı	4	4	7	15
	%	26,7%	26,7%	46,7%	100,0%
İç Anadolu	Sayı	5	3	10	18
	%	27,8%	16,7%	55,6%	100,0%
Doğu Anadolu	Sayı	34	32	79	145
	%	23,4%	22,1%	54,5%	100,0%
Güneydoğu Anadolu	Sayı	241	197	500	938
	%	25,7%	21,0%	53,3%	100,0%
Akdeniz	Sayı	18	11	35	64
	%	28,1%	17,2%	54,7%	100,0%
Toplam	Sayı	316	262	650	1228
	%	25,7%	21,3%	52,9%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 12 serbestlik derecesine göre $\chi^2=11,067$ ve $P=,048$

Derslerin işleme saatleri ile ikamet edilen coğrafi bölge arasındaki ilişki incelendiğinde, kısmen cevapları da dahil ders saatlerinin uygun olduğunu belirtenlerin oranı İç Anadolu Bölgesi %83, Akdeniz Bölgesi %82,8, Güneydoğu Anadolu Bölgesi %79, Doğu Anadolu Bölgesi %77,9, Ege Bölgesi %73,4 ve Marmara Bölgesi %73,1 orana sahiptir (Tablo 8).

Tablo 9: Ailece yaşadığımız yer ile ilgili olarak * Canlı derslerin işlenme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak

Ailece yaşadığımız yer ile ilgili olarak		Canlı derslerin işlenme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak			
		Uygun	Uygun değil	Kısmen	Toplam
Büyükşehir	Sayı	122	80	182	384
	%	31,8%	20,8%	47,4%	100,0%
İl	Sayı	45	41	94	180
	%	25,0%	22,8%	52,2%	100,0%
İlçe	Sayı	94	76	207	377
	%	24,9%	20,2%	54,9%	100,0%
Köy	Sayı	55	65	167	287
	%	19,2%	22,6%	58,2%	100,0%
Toplam	Sayı	316	262	650	1228
	%	25,7%	21,3%	52,9%	100,0%

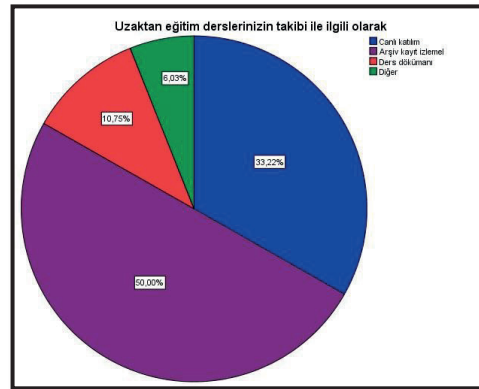
Yüzde 5 anlamlılık ve 6 serbestlik derecesine göre $\chi^2=15,98$, $P=,020$

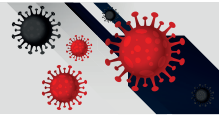
Derslerin işlenme saatlerinin uygunluğu ile öğrenci ailelerinin ikamet ettiği yerleşim yeri arasında büyük bir farklılık görülmediğini söylemek mümkün görünmektedir. Büyükşehirde ikamet edenler %79,2, ilçede (%79,8), köyde (%77,4) ve ilde (%77,2) oranında olduğu görülmektedir. Yukarıdaki tablodan da görüldüğü gibi, katılımcıların yaşadıkları yerleşim yerleri farklılık gösterse de derslerin işlenme saatlerinin yüksek bir oranda uygun olduğunu belirttikleri görülmektedir (Tablo 9).

2.3.2.2. Derslerin Takibi

Uzaktan eğitim sistemi kullanıcı akademisyenlere dersleri senkron veya asenkron işleme seçeneklerini sunmaktadır. Katılımcılara uzaktan eğitim derslerinin takibi ile ilgili olarak sorulan soruya, canlı katılım 408 (%33,22), arşiv kayıt izleme 614 (%50) ve ders dokümanları aracılığıyla 132 (%10,75) cevabı verilmiştir. Grafik 21'e göre, ankete katılanların senkron/asenkron ders takibinin yüksek oranda %33,22+%50= %83,22 olduğunu söylemek mümkündür.

Grafik 21: Uzaktan Eğitim Derslerinizin Takibi ile İlgili Olarak

Tablo 10: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir	Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak				Toplam
	Canlı katılım	Arşiv kayıt izleme	Ders dokümanı	Diğer	
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı 48 %41,0%	49 %41,9%	15 %12,8%	5 %4,3%	117 %100,0%
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	Sayı 20 %52,6%	15 %39,5%	0 %0,0%	3 %7,9%	38 %100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı 87 %28,0%	173 %55,6%	32 %10,3%	19 %6,1%	311 %100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı 9 %20,5%	29 %65,9%	2 %4,5%	4 %9,1%	44 %100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı 91 %34,9%	136 %52,1%	22 %8,4%	12 %4,6%	261 %100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı 4 %10,8%	18 %48,6%	11 %29,7%	4 %10,8%	37 %100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı 31 %24,2%	77 %60,2%	9 %7,0%	11 %8,6%	128 %100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı 118 %40,5%	117 %39,9%	41 %14,1%	16 %5,5%	292 %100,0%
Toplam	Sayı 408 %33,2%	614 %50,0%	132 %10,7%	74 %6,0%	1228 %100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 24 serbestlik derecesine göre $\chi^2=71,162$ ve $P=,000$

Dersleri senkron takip eden katılımcıların akademik birimlere göre dağılımları; Güzel Sanatlar Fakültesi oranı %10,8, Turizm Fakültesi %20,5, İslami İlimler Fakültesi %24,2, Edebiyat Fakültesi %28, Sağlık Bilimleri Fakültesi %34,9, MYO %40,5, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %41,0 ve Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nin ise %52,6 oranında olduğu görülmektedir. Dersleri asenkron takip edenlerin akademik birimlere göre dağılımı ise; Mühendislik Mimarlık Fakültesi %39,5, MYO %39,9, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %41,9, Güzel Sanatlar Fakültesi %48,6, Sağlık Bilimleri Fakültesi %52,1, Edebiyat Fakültesi %55,6 ve Turizm Fakültesi'nin %65,9 oranında olduğu görülmektedir (Tablo 10).

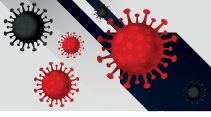

Tablo 11: Ailece yaşadığımız yer ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak

Ailece yaşadığımız yer ile ilgili olarak		Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak				Toplam
		Canlı katılım	Arşiv kayıt izleme	Ders dokümanı	Diğer	
Büyükşehir	Sayı	155	186	24	19	384
	%	40,4%	48,4%	6,3%	4,9%	100,0%
İl	Sayı	61	92	17	10	180
	%	33,9%	51,1%	9,4%	5,6%	100,0%
İlçe	Sayı	135	187	33	22	377
	%	35,8%	49,6%	8,8%	5,8%	100,0%
Köy	Sayı	57	149	58	23	287
	%	19,9%	51,9%	20,2%	8,0%	100,0%
Toplam	Sayı	408	614	132	74	1228
	%	33,2%	50,0%	10,7%	6,0%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 9 serbestlik derecesine göre $\chi^2=58,074$, $P=,000$

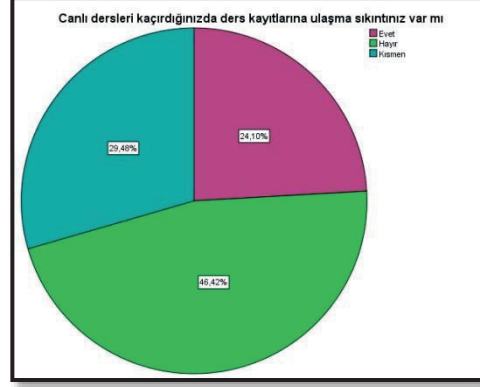
Derslerin takibi ile ailece yaşanan yer arasındaki ilişki; derslere senkron katılımın en yüksek oranda büyükşehirde (%40,4) olduğu, buna karşılık asenkron katılımında da yine büyükşehir (%48,8) oranının en düşük olduğu saptanmıştır. Genel değerlendirmede ise; senkron katılımında büyükşehirde %40,4, ilde %33,9, ilçede %35,8 ve köyde %19,9 oranında, asenkron katılımında büyükşehirde %48,8, ilde %51,1, ilçede %49,6 ve köyde %51,9 oranında görülmektedir. Son olarak ders dokümanı ile takip etmede, büyükşehirde %6,3, ilde %9,4, ilçede %8,8 ve köyde %20,2 oranında katılım gerçekleştiği görülmektedir (Tablo 11).

2.3.2.3. Ders Kayıtlarına Erişim

Canlı dersleri kaçırdığınızda dersin arşiv kayıtlarına ulaşma sıkıntınız var mı? şeklinde sorulan soruya kısmen ve evet cevabını verenlerin sayısı $362+296=678$ ($\%29,48 + \%24,10=\%53,58$)'dir. Hayır diyenlerin sayısı ise 570 ($\%46,42$) 'dir. Grafik 22'ye göre, ankete katılan yaklaşık her üç öğrenciden birinin ders arşiv kayıtlarına ulaşmada sorun yaşadığı ifade edilebilir(Grafik 22).

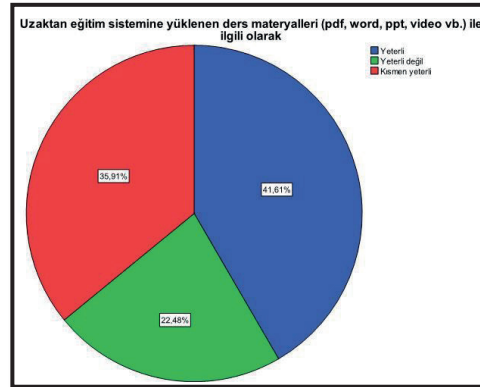
Grafik 22: Ders Kayıtlarına Erişimin Değerlendirilmesi

2.3.2.4. Sisteme Yüklenen Ders Materyalleri/Doküman

Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin, sisteme eğitimler tarafından yüklenen materyal ve kaynakların yeterliliği ile ilgili sorulan soruya, kısmen yeterli ve yeterli şeklinde cevap verenlerin sayısı $441+511=952$ ($\%35,91 + \%41,61=\%77,52$)'dir. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 276 ($\%22,48$)'dir. Aşağıdaki grafiğe göre, ankete katılan öğrencilerin sisteme eğitimler tarafından yüklenen materyallerle ilgili memnuniyet oranının ($\%77,52$) yüksek düzeyde olduğu ifade edilebilir (Grafik 23).

Grafik 23: Sisteme Yüklenen Ders Materyallerinin/Dokümanlarının Değerlendirilmesi

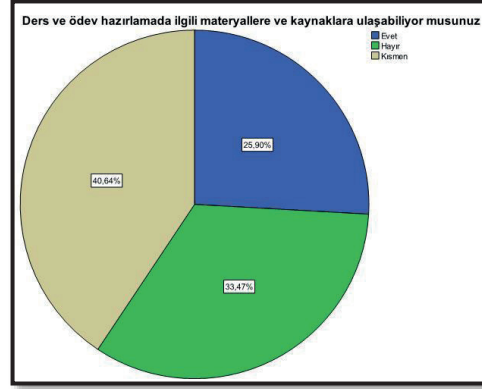

2.3.2.5. Sınav ve Ödev Materyallerine Ulaşım

Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz ile ilgili soruya öğrencilerden kısmen ve evet şeklinde cevap verenlerin sayısı $499+318=817$ (%40,64 + %25,90=%66,54)'dir. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 411 (%33,47)'dir(Grafik 24).

Grafik 24: Ders ve Ödev Hazırlamada İlgili Materyallere ve Kaynaklara Ulaşabiliyor Musunuz?

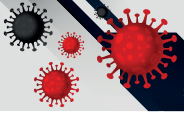

Tablo 12: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir	Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz? (internet kaynakları)				
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	38	22	57	117
	%	32,5%	18,8%	48,7%	100,0%
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Sayı	10	14	14	38
	%	26,3%	36,8%	36,8%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	89	106	116	311
	%	28,6%	34,1%	37,3%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	10	18	16	44
	%	22,7%	40,9%	36,4%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	64	84	113	261
	%	24,5%	32,2%	43,3%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	8	11	18	37
	%	21,6%	29,7%	48,6%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	32	38	58	128
	%	25,0%	29,7%	45,3%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	67	118	107	292
	%	22,7%	40,5%	36,8%	100,0%
Toplam	Sayı	318	411	499	1228
	%	25,9%	33,5%	40,6%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=26,999$ $P=,041$

Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere/kaynaklara ulaşma oranının akademik birimler düzeyinde dağılımı; genel ortalamanın (%25,9+%40,6=) %66,5 üzerinde olan birinci grup olarak

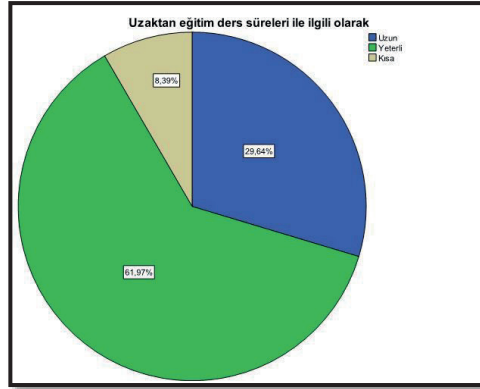

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %81,2, İslami İlimler Fakültesi %70,3, Güzel Sanatlar Fakültesi %70,2, Sağlık Bilimleri Fakültesi %67,8, Turizm Fakültesi (%63,6) ve Güzel Sanatlar Fakültesi (%64,8) oluştururken, ikinci grubu ise, Mühendislik Mimarlık Fakültesi %63,1, Turizm Fakültesi %59,1 ve MYO %59,5 oluşturmaktadır. Buna göre; birinci grup akademik birimlerdeki öğrencilerin ders ve ödev hazırlamak için gerekli kaynaklara (internet kaynakları) ulaşmada genel ortalamanın üzerinde bir memnuniyetinin olduğu, ikinci grup akademik birimlerdeki öğrencilerin ise daha düşük bir memnuniyet oranının olduğu söylenebilir (Tablo 12).

2.3.2.6. Derslerin Süresi

Uzaktan eğitim yoluyla işlenen derslerin süreleri ile ilgili sorulara öğrenciler, uzun 364 (%29,64), kısa 103 (%8,39) ve yeterli 761 (%61,97) cevaplarını vermiştir. Grafik 25'e göre, ankete katılan öğrencilerde ders sürelerinin yeterli olduğu görüşünün (%61,97) hâkim olduğu söylenebilir.

Grafik 25: Uzaktan Eğitim Ders Süreleri

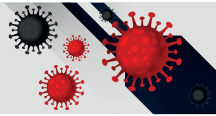

Tablo 13: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim ders süreleri

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?		Uzaktan eğitim ders süreleri			
		Uzun	Yeterli	Kısa	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	34	74	9	117
	%	29,1%	63,2%	7,7%	100,0%
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	Sayı	10	23	5	38
	%	26,3%	60,5%	13,2%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	104	175	32	311
	%	33,4%	56,3%	10,3%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	18	21	5	44
	%	40,9%	47,7%	11,4%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	96	149	16	261
	%	36,8%	57,1%	6,1%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	9	25	3	37
	%	24,3%	67,6%	8,1%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	43	78	7	128
	%	33,6%	60,9%	5,5%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	50	216	26	292
	%	17,2%	73,9%	8,9%	100,0%
Toplam	Sayı	364	761	103	1228
	%	29,6%	62,0%	8,4%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=41,813$ $P=,000$

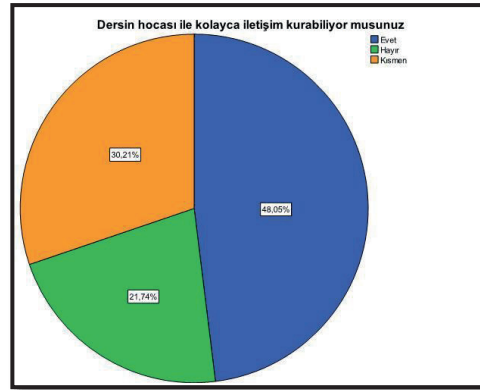
Uzaktan eğitim ders sürelerinin yeterliliğinin akademik birimleri düzeyinde dağılımı; genel ortalamanın %62 olduğu ders sürelerini ‘yeterli’ bulan katılımcıların oranı, Turizm Fakültesi %47,7, Edebiyat Fakültesi %56,3, Sağlık Bilimleri Fakültesi %57,1, Mühendislik Mimarlık Fakültesi %60,5, İslami İlimler Fakültesi %60,9, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %63,2, Güzel Sanatlar Fakültesi %67,6 ve MYO %73,9’dur. Genel ortalaması %29,6 olan ders sürelerini ‘uzun’ bulan katılımcıların oranı; Turizm Fakültesi %40,9, Sağlık Bilimleri Fakültesi %36,8, İslami İlimler Fakültesi %33,6, Edebiyat Fakültesi %33,4, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %29,1, Mühendislik Mimarlık Fakültesi %26,3, Güzel sanatlar Fakültesi %24,3 ve MYO %17,2’dir. Genel ortalaması %8,4 olan ders sürelerini ‘kısa’ bulan katılımcıların oranı ise; Mühendislik Mimarlık Fakültesi %13,2, Turizm Fakültesi %11,4, Edebiyat Fakültesi %10,3, MYO %8,9, Güzel sanatlar Fakültesi %8,1, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %7,7, Sağlık Bilimleri Fakültesi %6,1 ve İslami İlimler Fakültesi ise %5,5’tir. Buna göre; bütün akademik birimlerin uzaktan eğitimde işlenen ders sürelerinin öğrenciler tarafından yeterli bulunduğu ifade edilebilir (Tablo 13).

2.3.2.7. Derslerle ilgili Öğrenci-Akademik Personel İletişimi

Eğitim sürecinin en önemli unsurlarından biri eğitmendir. Ders ve ders dışı danışmanlık ve öğrenci sorunlarının çözümü noktasında öğretmenlerin önemi ortaya çıkmaktadır. Öğrencilere sorulan ‘dersin hocasıyla kolayca iletişim kurabiliyor musunuz’ sorusuna kısmen ve evet şeklinde cevap verenlerin sayısı $257+590=847$ ($\%30,21+\%48,05=\%78,26$)’dır. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 371 ($\%21,74$)’dir. Grafik 26’ya göre, ankete katılan öğrencilerin dersin hocasına yüksek oranda ($\%78,26$) ulaşabildiklerini söylemek mümkündür.

Grafik 26: Dersin Hocası ile Kolayca İletişim Kurabiliyor Musunuz?

Tablo 14: Cinsiyetiniz * Dersin hocası ile kolayca iletişim kurabiliyor musunuz?

Cinsiyetiniz		Dersin hocası ile kolayca iletişim kurabiliyor musunuz			
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
Kadın	Sayı	374	145	262	781
	%	47,9%	18,6%	33,5%	100,0%
Erkek	Sayı	216	122	109	447
	%	48,3%	27,3%	24,4%	100,0%
Toplam	Sayı	590	267	371	1228
	%	48,0%	21,7%	30,2%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 2 serbestlik derecesine göre $\chi^2=17,868$ $P=,000$

Uzaktan eğitim sürecinde, dersin hocasıyla kolay iletişim kurabiliyor musunuz sorusuna verilen cevaplar cinsiyet açısından değerlendirildiğinde; kız öğrenciler dersin hocasıyla $\%81,4$ oranında iletişim kurabildiklerini ifade ederken, erkeklerde bu oranının $\%72,7$ olduğu görülmektedir (Tablo14).

Tablo 15: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Dersin hocası ile kolayca iletişim kurabiliyor musunuz?

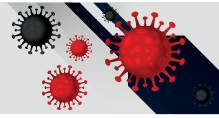
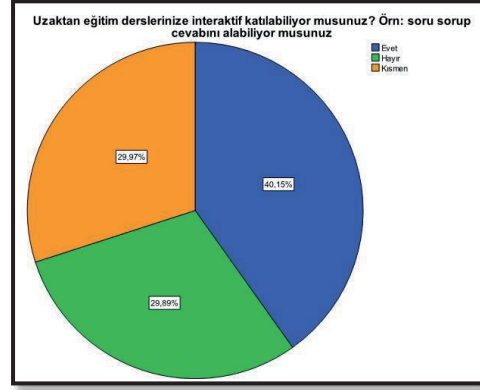
Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?	Dersin hocası ile kolayca iletişim kurabiliyor musunuz?				
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı %	57 48,7%	36 30,8%	24 20,5%	117 100,0%
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	Sayı %	18 47,4%	12 31,6%	8 21,1%	38 100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı %	163 52,4%	74 23,8%	74 23,8%	311 100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı %	18 40,9%	12 27,3%	14 31,8%	44 100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı %	126 48,3%	50 19,2%	85 32,6%	261 100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı %	12 32,4%	6 16,2%	19 51,4%	37 100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı %	68 53,1%	16 12,5%	44 34,4%	128 100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı %	128 43,6%	61 21,0%	103 35,4%	292 100,0%
Toplam	Sayı %	590 48,0%	267 21,7%	371 30,2%	1228 100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 2 serbestlik derecesine göre $\chi^2=38,517$ $P=,001$

Katılımcıların dersin hocası ile iletişim sağlayabilme oranının akademik birimlere göre dağılımı; genel ortalamanın (%48,0+30,2=) %78,2 olduğu evet ve kısmen cevabını verenlerin birimler bazında oranı, İslami İlimler Fakültesi %87,5, Güzel Sanatlar Fakültesi %83,8, Sağlık Bilimleri Fakültesi %80,9, MYO %79 oranında ve ortalamanın üstünde bir orana sahipken, Edebiyat Fakültesi %76,2, Turizm Fakültesi %72 ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinin %69,2 oranında ve ortalamanın altında bir seviyede gerçekleştiğini söylemek mümkündür (Tablo 16).

2.3.2.8. Derslere İnteraktif Katılım

Derslerin interaktif işlenmesi öğrenme üzerine olumlu etkiler yaratmaktadır. Uzaktan eğitim sisteminde senkron işlenen derslerde öğrenciler mikrofon ve kameraları aracılığıyla iştirak edebilmektedirler. Öğrencilere sorulan derslere interaktif şekilde katılarak, soru sorup cevap alabiliyor musunuz sorusuna, kısmen ve evet şeklinde cevap verenlerin sayısı $368+493=861$ (%29,97 + %40,15=%70,12)'dir. Bu düşünceye katılmayanların sayısı ise 367 (%29,89)'dir. Grafik 27'ye göre, ankete katılan öğrencilerin senkron derslere yüksek oranda (%70,12) interaktif olarak katılabildiklerini söylemek mümkündür.

Grafik 27: Uzaktan Eğitim Derslerinize İnteraktif Katılabiliyor Musunuz?**Tablo 16:** Cinsiyetiniz * Uzaktan eğitim derslerinize interaktif katılabiliyor musunuz?

Cinsiyetiniz		Uzaktan eğitim derslerinize interaktif katılabiliyor musunuz? Örn: soru sorup cevabını alabiliyor musunuz?			
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
Kadın	Sayı	334	215	232	781
	%	42,8%	27,5%	29,7%	100,0%
Erkek	Sayı	159	152	136	447
	%	35,6%	34,0%	30,4%	100,0%
Toplam	Sayı	493	367	368	1228
	%	40,1%	29,9%	30,0%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 2 serbestlik derecesine göre $\chi^2=7,704$ $P=,021$

Uzaktan eğitim derslerine interaktif olarak katılabiliyor musunuz sorusuna kız öğrencilerin %72,5'i evet ve kısmen cevabını vermiştir. Bu oran erkek öğrencilerde %66 olarak görülmektedir(Tablo 16).

Tablo 17: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir * Uzaktan eğitim derslerinize interaktif katılabiliyor musunuz?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir		Uzaktan eğitim derslerinize interaktif katılabiliyor musunuz? Örn: soru sorup cevabını alabiliyor musunuz?			
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	46	36	35	117
	%	39,3%	30,8%	29,9%	100,0%
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Sayı	14	8	16	38
	%	36,8%	21,1%	42,1%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	134	98	79	311
	%	43,1%	31,5%	25,4%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	8	17	19	44
	%	18,2%	38,6%	43,2%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	121	72	68	261
	%	46,4%	27,6%	26,1%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	8	13	16	37
	%	21,6%	35,1%	43,2%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	48	38	42	128
	%	37,5%	29,7%	32,8%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	114	85	93	292
	%	39,2%	29,2%	31,6%	100,0%
Toplam	Sayı	493	367	368	1228
	%	40,1%	29,9%	30,0%	100,0%

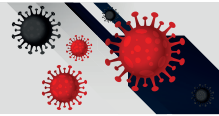
Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=28,371P=,029$

Uzaktan eğitim derslerine interaktif katılım oranının akademik birimler düzeyinde dağılımı; genel ortalamanın (%40,1+%30,0) %70,1 üzerinde olan birinci grubu Mühendislik Mimarlık Fakültesi (%78,9), Edebiyat Fakültesi (%74,6), Sağlık Bilimleri Fakültesi (%72,5), MYO (%70,8) ve İslami İlimler Fakültesi (%70,3) oluştururken, ikinci grubu ise, Güzel Sanatlar Fakültesi (%64,8) ve Turizm Fakültesi (%61,4) oluşturmaktadır. Buna göre; birinci grup akademik birimlerdeki öğrencilerin derslere interaktif katılım oranının, ikinci gruptaki katılım oranından daha yüksek bir seviyede gerçekleştiği ifade edilebilir (Tablo 17).

2.3.3. Uzaktan Eğitim Üzerine Düşünceler ve Psikolojik Tepkiler

2.3.3.1. Etkili Bir Öğrenme Biçimi Midir?

‘Uzaktan eğitim sistemi etkili bir öğrenme biçimidir’ şeklinde önerme yapılan soruya kısmen ve katılıyorum şeklinde cevap verenlerin sayısı $335+196=531$ (%27,28+%15,96=%43,24)’dir. Bu düşünceye katılmayanların oranı ise 697 (%56,76)’dır. Grafik 28’e göre, ankete katılan öğrencilerin (%56,76) uzaktan eğitim sistemini ‘etkili bir öğrenme biçimi’ olarak tanımlamadıkları ifade edilebilir. Bunun nedeninin ise, önceki sorularımızdaki yüksek memnuniyet oranları ile yorumlandığında, yüz yüze eğitim sisteminde olan sosyalleşmenin,

uzaktan eğitim sisteminde mümkün olmadığı ve bunun cevaplara uzaktan eğitim sisteminin tamamına olumsuz bir yaklaşım olarak yansıdığı düşünülmektedir.

Grafik 28: Uzaktan Eğitim Etkili Bir Öğrenme Biçimi Midir?

Tablo 18: Cinsiyetiniz * Uzaktan eğitim sistemi etkili bir öğrenme biçimidir.

Cinsiyetiniz	Uzaktan eğitim sistemi etkili bir öğrenme biçimidir				
		Katılıyorum	Katılmıyorum	Kısmen	Toplam
Kadın	Sayı	112	467	202	781
	%	14,3%	59,8%	25,9%	100,0%
Erkek	Sayı	84	230	133	447
	%	18,8%	51,5%	29,8%	100,0%
Toplam	Sayı	196	697	335	1228
	%	16,0%	56,8%	27,3%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 2 serbestlik derecesine göre $\chi^2=8,591$ $P=,014$

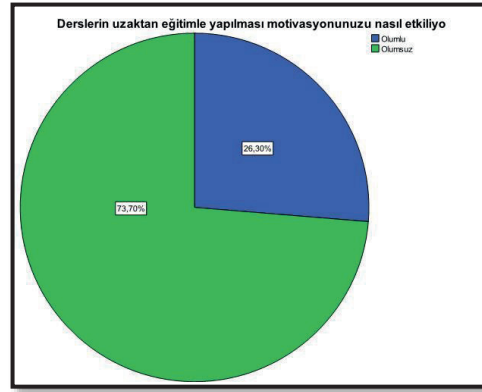
Uzaktan eğitim sistemi etkili bir öğrenme biçimi olup olmadığı düşüncesi, kız öğrencilerde evet ve kısmen evet şıkları birlikte değerlendirildiğinde (%14,3+%25,9=) %40,2 oranında etkili bir öğrenme biçimi olarak ifade edilirken bu oran erkeklerde (%18,8+%29,8=) %48,6'dır. Öğrencilerin %56 oranında uzaktan eğitim sistemini etkili bir öğrenme biçimi olarak tanımlamadıkları görülmektedir (Tablo 18).

2.3.3.2. Motivasyon

Derslerin uzaktan eğitim yoluyla yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor sorusuna öğrenciler, olumlu 323 (%26,30), olumsuz 923 (%73,70) cevabını vermiştir. Grafik 29'a göre, uzaktan eğitim yoluyla yapılan derslerin ankete katılan her dört öğrenciden üçünün (%73,70) motivasyonunu olumsuz yönde etkilediği ifade edilebilir.

Grafik 29: Derslerin Uzaktan Eğitimle Yapılması Motivasyonunuzu Nasıl Etkiliyor?

Tablo 19: Cinsiyetiniz * Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor?

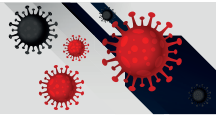
Cinsiyetiniz	Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor?			
		Olumlu	Olumsuz	Toplam
Kadın	Sayı	172	609	781
	%	22,0%	78,0%	100,0%
Erkek	Sayı	151	296	447
	%	33,8%	66,2%	100,0%
Toplam	Sayı	323	905	1228
	%	26,3%	73,7%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 1 serbestlik derecesine göre $\chi^2=20,275$ $P=,000$

Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunu nasıl etkiliyor sorusuna öğrencilerin cinsiyeti açısından dağılımı; kız öğrencilerin %73,7'si, erkek öğrencilerin ise %66,2'si olumsuz etkiliyor cevabını vermiştir (Tablo 19).

Tablo 20: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir*Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?	Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor?			
		Olumlu	Olumsuz	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	45	72	117
	%	38,5%	61,5%	100,0%
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	Sayı	7	31	38
	%	18,4%	81,6%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	85	226	311
	%	27,3%	72,7%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	6	38	44
	%	13,6%	86,4%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	71	190	261
	%	27,2%	72,8%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	5	32	37
	%	13,5%	86,5%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	29	99	128
	%	22,7%	77,3%	100,0%

Meslek Yüksek Okulu	Sayı	75	217	292
	%	25,4%	74,6%	100,0%
Toplam	Sayı	323	905	1228
	%	26,3%	73,7%	100,0%

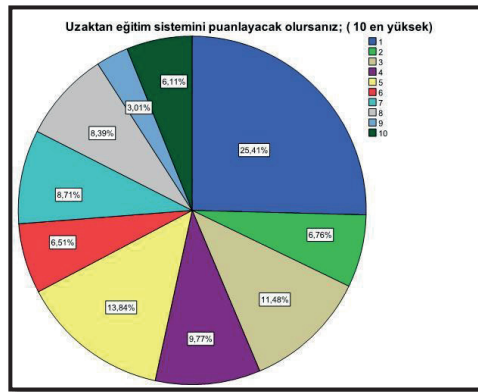
Yüzde 5 anlamlılık ve 8 serbestlik derecesine göre $\chi^2=20,9758$ $P=,007$

Derslerin uzaktan eğitimle yapılmasının öğrenci motivasyonunu olumsuz yönde etkilediği sonucunun akademik birimler düzeyinde dağılımı; genel ortalamanın (%73,7) üzerinde olan birinci grubu Güzel Sanatlar Fakültesi (%86,5), Turizm Fakültesi (%86,4), Mühendislik Mimarlık Fakültesi (%81,6), İslami İlimler Fakültesi (%77,3) ve MYO (%74,6) oluştururken, ikinci grubu ise, Sağlık Bilimleri Fakültesi (%72,8), Edebiyat Fakültesi (%72,7) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (%61,5) oluşturmaktadır. Buna göre; birinci gruptaki akademik birimlerdeki öğrencilerin derslerin uzaktan eğitimle yapılmasının motivasyonunu olumsuz etkilediği düşüncesinin, ikinci gruptakilerden daha yüksek bir düzeyde olduğu söylenebilir (Tablo 20).

2.3.3.3. Uzaktan Eğitim Sistemine Öğrenci Yaklaşımı

Uzaktan eğitim sistemini puanlamaları istenilen soruda (10 en yüksek) öğrenciler, 1 puan, 312 (%25,41); 2 puan, 83 (%6,76); 3 puan, 141 (%11,48); 4 puan, 120 (%9,77); 5 puan, 170 (%13,84), 6 puan, 80 (%6,51); 7 puan, 107 (%8,71); 8 puan, 103 (%8,39); 9 puan, 37 (%3,01); 10 puan, 75 (%6,11) değerlendirme puanı vermiştir. Grafik 30'a göre ankete katılan öğrencilerin, uzaktan eğitim sistemini yeterli görenlerin oranının (%46,57) yetersiz görenlerden (%53,43) daha düşük olduğunu söylemek mümkündür.

Grafik 30: Uzaktan Eğitim Sistemini Puanlayacak Olursanız?

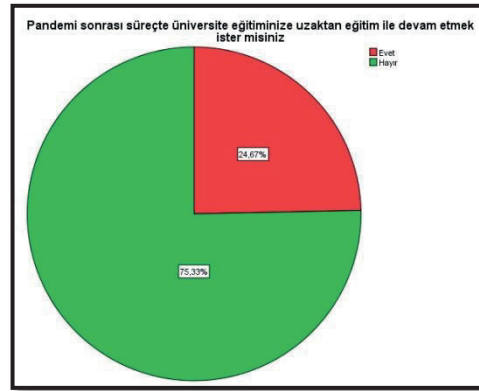

2.3.3.4. Eğitiminize Uzaktan Eğitimle Devam Etmek İster misiniz?

Pandemi sonrası süreçte Üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz sorusuna öğrenciler, evet 303 (%24,67), hayır 925 (%75,33) cevabını vermiştir. Grafik 31'e göre, ankete katılan her dört öğrenciden üçünün pandemiden sonraki süreçte üniversite eğitimine yüz yüze eğitim şeklinde devam etmek istediğini söylemek mümkündür.

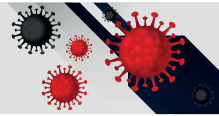
Grafik 31: Pandemi Sonrası Süreçte Üniversite Eğitiminize Uzaktan Eğitim ile Devam Etmek İster Misiniz?

Tablo 21: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?		Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?		
		Evet	Hayır	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	44	73	117
	%	37,6%	62,4%	100,0%
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	Sayı	6	32	38
	%	15,8%	84,2%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	80	231	311
	%	25,7%	74,3%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	4	40	44
	%	9,1%	90,9%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	61	200	261
	%	23,4%	76,6%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	11	26	37
	%	29,7%	70,3%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	20	108	128
	%	15,6%	84,4%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	77	215	292
	%	26,1%	73,9%	100,0%
Toplam	Sayı	303	925	1228
	%	24,7%	75,3%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 8 serbestlik derecesine göre $\chi^2=27,841$ $P=,001$

Pandemi sonrası süreçte, üniversite eğitimine uzaktan eğitim ile devam etmek istemeyen öğrencilerin, akademik birimler düzeyinde dağılımı; İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (%62,4), Güzel Sanatlar Fakültesi (%70,3), MYO (%73,9), Edebiyat Fakültesi (%74,3), Sağlık Bilimleri Fakültesi (%76,6), Mühendislik Mimarlık Fakültesi (%84,2), İslami İlimler Fakültesi (%84,4) ve Turizm Fakültesi (%90,9) ile en yüksek orana sahiptir (Tablo 21).

Tablo 22: Yaşınız * Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?

Yaşınız	Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?			
		Evet	Hayır	Toplam
18 yaş ve altı	Sayı	4	22	26
	%	15,4%	84,6%	100,0%
19-24 yaş arası	Sayı	205	786	991
	%	20,7%	79,3%	100,0%
25-34 yaş arası	Sayı	73	102	175
	%	41,7%	58,3%	100,0%
35 ve üzeri	Sayı	21	15	36
	%	58,3%	41,7%	100,0%
Toplam	Sayı	303	925	1228
	%	24,7%	75,3%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 3 serbestlik derecesine göre $\chi^2=58,971$ ve $P=,000$

Pandemiyle birlikte uzaktan eğitim sistemine geçilmesiyle birlikte, katılımcıların bu sistemde eğitime devam etmek isteyenlerle yaşları arasında anlamlı ilişkiler göze çarpmaktadır. Yaş oranı artıkça uzaktan eğitimlerine uzaktan eğitim sistemiyle devam etmek isteyen katılımcıların oranında orantılı bir şekilde arttığını ortaya koymaktadır. Tabloda görüldüğü gibi, 18 yaş ve altı (%15,4), 19-24 yaş arası (%20,7), 25-34 yaş arası (%41,7) ve 35 ve üzeri yaştaki katılımcılar (%58,3) ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir(Tablo 22).

Tablo 23: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak * Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?

Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak	Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?			
		Evet	Hayır	Toplam
Marmara	Sayı	16	25	41
	%	39,0%	61,0%	100,0%
Karadeniz	Sayı	0	7	7
	%	,0%	100,0%	100,0%
Ege	Sayı	6	9	15
	%	40,0%	60,0%	100,0%
İç Anadolu	Sayı	6	12	18
	%	33,3%	66,7%	100,0%
Doğu Anadolu	Sayı	25	120	145

	%	17,2%	82,8%	100,0%
Güneydoğu Anadolu	Sayı	235	703	938
	%	25,1%	74,9%	100,0%
Akdeniz	Sayı	15	49	64
	%	23,4%	76,6%	100,0%
Toplam	Sayı	303	925	1228
	%	24,7%	75,3%	100,0%

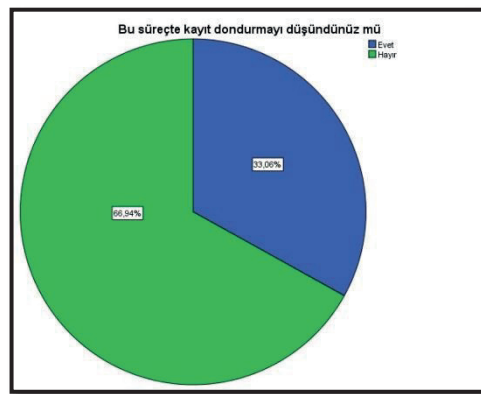
Yüzde 5 anlamlılık ve 6 serbestlik derecesine göre $\chi^2=13,893$ ve $P=,031$

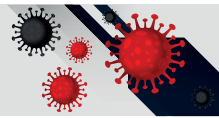
Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitimine uzaktan eğitimle devam etmeyi düşünmeyenlerin coğrafi bölgelere göre dağılımları; Ege (%60,0), Marmara (%61,0), İç Anadolu (66,7), Güneydoğu Anadolu (%74,9), Akdeniz (%76,6), Doğu Anadolu (%82,8) ve Karadeniz (%100) ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir. Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere gerek gelişmişlik gerekse de nüfus yoğunluğu göz önüne alındığında, genel olarak coğrafi bölgelerin tamamında katılımcıların, üniversite eğitimlerine örgün eğitimle devam etmek istediklerini söylemek mümkündür(Tablo 23).

2.3.3.5. Kayıt Dondurma

Pandemi sürecinde YÖK'ün aldığı karar gereği uzaktan eğitimde yaşanan ders takibi, internet, cihaz, vb. sorunların öğrenci mağduriyetlerine sebep olmaması için öğrencilerin bahar dönemi ile sınırlı olmak şartıyla bir defaya mahsus kayıt dondurma hakkı verilmiştir. Bu süreçte kayıt dondurmaya düşündünüz mü sorusuna öğrenciler, evet 406 (%33,06) , hayır 822 (%66,94) cevabını vermiştir. Grafik 32'ye göre, ankete katılan her üç öğrenciden birinin pandemi sürecinde kayıt dondurmaya düşündüğü görülmektedir.

Grafik 32: Kayıt Dondurmaya Düşündünüz mü? Sorusunun Değerlendirilmesi

Tablo 24: Okuduğunuz Fakülte/MYO aşağıdakilerden hangisidir*Bu süreçte kayıt dondurmaya düşündünüz mü?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?		Bu süreçte kayıt dondurmaya düşündünüz mü?		
		Evete	Hayır	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	39	78	117
	%	33,3%	66,7%	100,0%
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	Sayı	21	17	38
	%	55,3%	44,7%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	99	212	311
	%	31,8%	68,2%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	21	23	44
	%	47,7%	52,3%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	67	194	261
	%	25,7%	74,3%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	13	24	37
	%	35,1%	64,9%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	30	98	128
	%	23,4%	76,6%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	116	176	292
	%	39,9%	60,1%	100,0%
Toplam	Sayı	406	822	1228
	%	33,1%	66,9%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 8 serbestlik derecesine göre $\chi^2=31,403$ ve $P=,000$

Pandemi sonrası süreçte, üniversite eğitimini dondurmaya düşünmeyen katılımcıların akademik birimler düzeyinde dağılımı; Mühendislik Mimarlık Fakültesi (%44,7), Turizm Fakültesi (%52,3), MYO (%60,1), Güzel Sanatlar Fakültesi (%64,9), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (%66,7), Sağlık Bilimleri Fakültesi (%74,3), İslami İlimler Fakültesi (%76,6) ve Edebiyat Fakültesi (%78,2) ile en yüksek orana sahiptir (Tablo 24).

Tablo 25: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak * Bu süreçte kayıt dondurmaya düşündünüz mü?

Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak		Bu süreçte kayıt dondurmaya düşündünüz mü?		
		Evete	Hayır	Toplam
Marmara	Sayı	13	28	41
	%	31,7%	68,3%	100,0%
Karadeniz	Sayı	2	5	7
	%	28,6%	71,4%	100,0%
Ege	Sayı	3	12	15
	%	20,0%	80,0%	100,0%
İç Anadolu	Sayı	9	9	18
	%	50,0%	50,0%	100,0%
Doğu Anadolu	Sayı	67	78	145
	%	46,2%	53,8%	100,0%
Güneydoğu Anadolu	Sayı	294	644	938
	%	31,3%	68,7%	100,0%
Akdeniz	Sayı	18	46	64

	%	28,1%	71,9%	100,0%
Toplam	Sayı	406	822	1228
	%	33,1%	66,9%	100,0%

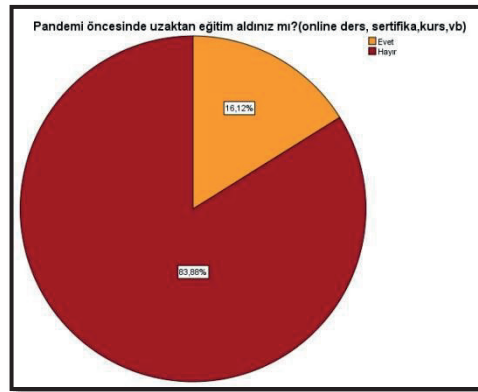
Yüzde 5 anlamlılık ve 6 serbestlik derecesine göre $\chi^2=16,865$ ve $P=,010$

Pandemi sonrası süreçte, üniversite eğitimini dondurmak istemeyen katılımcıların, yaşadıkları coğrafi bölgelere göre dağılım oranları; Doğu Anadolu (%53,8), İç Anadolu (66,7), Marmara (%68,3), Güneydoğu Anadolu (%68,7), Karadeniz (%71,4), Akdeniz (%71,9) ve Ege (%80) ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir(Tablo 25).

2.3.3.6. Uzaktan Eğitim Deneyimi

Pandemi öncesinde uzaktan eğitim deneyimi ile ilgili sorulan soruya öğrenciler, evet 198 (%16,12), hayır 1030 (%83,88) cevabını vermiştir. Grafik 33'e göre, ankete katılan öğrenciler yüksek oranda (%83,88) pandemi süreciyle ilk defa uzaktan eğitim deneyimi kazandığı ifade edilebilir.

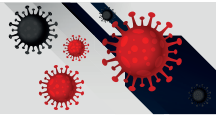
Grafik 33: Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı?

Tablo 26: Yaşınız * Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı? (online ders, sertifika,kurs,vb)

Yaşınız	Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı?(online ders, sertifika,kurs,vb)			
		Evet	Hayır	Toplam
18 yaş ve altı	Sayı	3	23	26
	%	11,5%	88,5%	100,0%
19-24 yaş arası	Sayı	140	851	991
	%	14,1%	85,9%	100,0%
25-34 yaş arası	Sayı	44	131	175
	%	25,1%	74,9%	100,0%
35 ve üzeri	Sayı	11	25	36
	%	30,6%	69,4%	100,0%
Toplam	Sayı	198	1030	1228
	%	16,1%	83,9%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 3 serbestlik derecesine göre $\chi^2=19,395$ ve $P=,000$

Pandemi, öncesinde uzaktan eğitim deneyimi ile yaş arasında anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Katılımcıların gençlerden, orta yaşa doğru orantılı bir şekilde uzaktan eğitim deneyimlerinin yükseldiği görülmektedir. Tabloda görüldüğü gibi, 18 yaş ve altı %11,5, 19-24 yaş arası %14,1, 25-34 yaş arası %25,1 ve 35 ve üzeri yaştaki katılımcılar %30,6 ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir(Tablo 26).

Tablo 27: Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir * Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı?

Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?		Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı? (Online ders, sertifika, kurs,vb)		
		Evet	Hayır	Toplam
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sayı	19	98	117
	%	16,2%	83,8%	100,0%
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	Sayı	5	33	38
	%	13,2%	86,8%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	Sayı	52	259	311
	%	16,7%	83,3%	100,0%
Turizm Fakültesi	Sayı	3	41	44
	%	6,8%	93,2%	100,0%
Sağlık bilimleri Fakültesi	Sayı	39	222	261
	%	14,9%	85,1%	100,0%
Güzel Sanatlar Fakültesi	Sayı	9	28	37
	%	24,3%	75,7%	100,0%
İslami İlimler Fakültesi	Sayı	12	116	128
	%	9,4%	90,6%	100,0%
Meslek Yüksek Okulu	Sayı	59	233	292
	%	20,3%	79,7%	100,0%
Toplam	Sayı	198	1030	1228
	%	16,1%	83,9%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 8 serbestlik derecesine göre $\chi^2=13,467$ ve $P=,097$

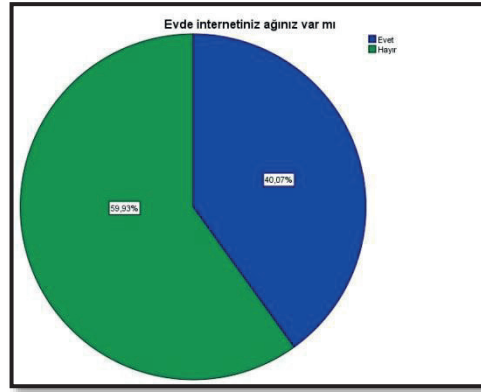
Pandemi öncesinde uzaktan eğitim deneyimleri olmayanların, akademik birimlere göre dağılımı; Turizm Fakültesi %93,2, İslami İlimler Fakültesi %90,6, Mühendislik Mimarlık Fakültesi %86,8, Sağlık Bilimleri Fakültesi %85,1, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi %83,8, Güzel Sanatlar Fakültesi %75,7 ve MYO %69,7 ile en düşük orana sahiptir. Yukarıdaki tablodan da anlaşıldığı üzere, ön lisans ve lisans eğitimi görenler arasındaki ilişki dikkat çekmektedir. Ön lisans öğrencilerinin lisans öğrencilerine göre online eğitimlere daha yatkın ve deneyimli olduklarını söylemek mümkündür. Bu durum, Mardin Artuklu Üniversitesi'nde ön lisans uzaktan eğitim bölümlerinin mevcut olması ile açıklanabilir(Tablo 27).

2.3.4. İnternet Bağlantısı ve Cihaz Durumu

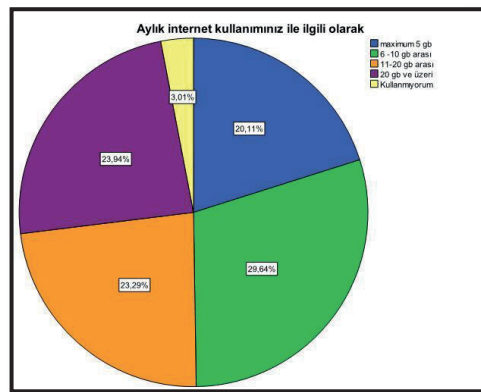
Evde internet ağıınız var mı sorusuna öğrenciler, evet 292 (%40,07), hayır 736 (%59,93) cevabını vermiştir. Grafik 34'e göre, ankete katılan öğrencilerin yüksek oranda (%59,93) evde internet ağına sahip olmadığı görülmektedir.

Grafik 34: Eve İnternet Bağlantısı ve Cihaz Durumunun Dağılımı

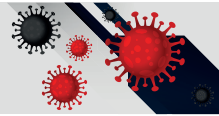
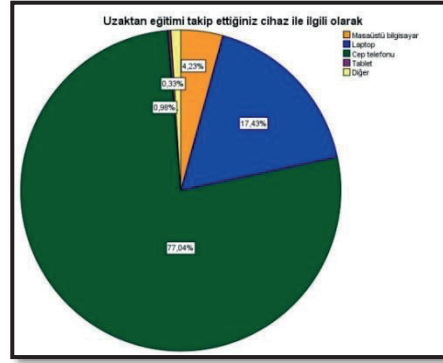

Aylık internet kullanım kotaları ile ilgili olarak sorulan soruya öğrenciler, maksimum 5 gb 247 (%20,11), 6-10 gb arası 364 (%29,64), 11-20 gb arası 286 (%23,29), 20 gb ve üzeri 294 (%23,94) ve internet kullanmıyorum 37 (%3,01) şeklinde cevap vermiştir. Grafik 35'e göre, ankete katılan öğrencilerin düşük internet kotaları uzaktan eğitim sistemine bağlanma sorunlarının nedenlerinden biri olarak ifade edilebilir.

Grafik 35: Öğrencilerin Aylık İnternet Kullanım Dağılımları

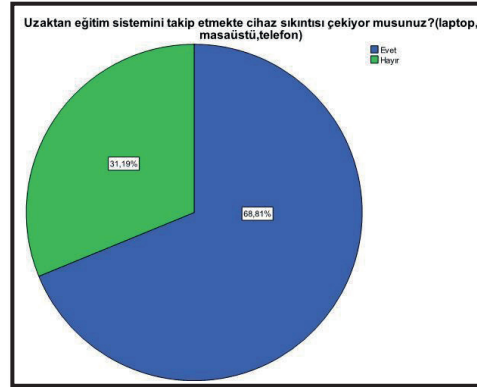

Uzaktan eğitim sisteminin takip edildiği cihaz ile ilgili olarak sorulan soruya öğrenciler, cep telefonu 946 (%77,04), laptop 214 (%17,43), masaüstü 52 (%4,23) ve tablet 4 (%0,33) aracılığıyla şeklinde cevap vermiştir. Grafik 36'a göre, ankete katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sistemini yüksek seviyede (%77,04) cep telefonu aracılığıyla takip ettiği görülmektedir.

Grafik 36: Uzaktan Eğitimi Takip Ettiği Cihaz ile İlgili Dağılımlar

2.3.4.1. Uzaktan Eğitimi Takip Etmede Cihaz Sorunu

Uzaktan eğitim sistemini takip etmede yaşanan sıkıntılar ile ilgili olarak sorulan soruya öğrenciler, evet 845 (%68,81), hayır 383 (%31,19) şeklinde cevap vermiştir. Grafik 37'e göre, ankete katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sistemini takip etmede yüksek oranda (%68,81) cihaz sıkıntısı çektiğini söylemek mümkündür.

Grafik 37: Uzaktan Eğitimi Takip Etmede Yaşanılan Cihaz Sorunu ile İlgili Dağılımlar

2.3.5. Sosyo-Ekonomik Durum ile Uzaktan Eğitime Bağlanma Arasındaki Anlamlı İlişkiler

Tablo 28: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Evde internetiniz ağıңыз var mı?

Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak		Evde internetiniz ağıңыз var mı		
		Evet	Hayır	Toplam
Büyükşehir	Sayı	218	166	384
	%	56,8%	43,2%	100,0%
İl	Sayı	85	95	180
	%	47,2%	52,8%	100,0%
İlçe	Sayı	136	241	377
	%	36,1%	63,9%	100,0%
Köy	Sayı	53	234	287
	%	18,5%	81,5%	100,0%
Toplam	Sayı	492	736	1228
	%	40,1%	59,9%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 3 serbestlik derecesine göre $\chi^2=106,722$ ve $P=,000$

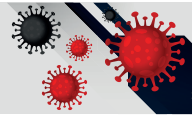
Öğrencilerin yaşadıkları yer ile evde internet bağlantısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu dikkat çekmektedir. Buna göre, kentten kıra doğru gidildikçe, evde internet bağlantısı oranının düştüğü görülmektedir. Büyükşehirde ikamet edenlerin %56,8, İl %47,2, İlçe %36,1 ve Köy %18,5 oranında evde internete sahip olduğu görülmektedir. Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, katılımcıların yaşadıkları yerin özelliği, internet bağlantısının olmasında önemli bir etken olarak görülmektedir. Bu etkenin öğrencilerin uzaktan eğitim dersleri takibinde belirleyici bir özelliğe sahip olduğu düşünülmektedir(Tablo 28).

Tablo 29: Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak *Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak

Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak	Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak						
		maximum 5 gb	6 -10 gb arası	11-20 gb arası	20 gb ve üzeri	Kullanmıyorum	Toplam
Marmara	Sayı	3	15	10	10	3	41
	%	7,3%	36,6%	24,4%	24,4%	7,3%	100,0%
Karadeniz	Sayı	0	0	0	7	0	7
	%	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%	100,0%
Ege	Sayı	3	5	3	4	0	15
	%	20,0%	33,3%	20,0%	26,7	,0%	100,0%
İç Anadolu	Sayı	0	10	4	3	1	18
	%	,0%	55,6%	22,2%	16,7%	5,6%	100,0%
Doğu Anadolu	Sayı	37	41	37	27	3	145
	%	25,5%	28,3%	25,5%	18,6%	2,1%	100,0%
Güneydoğu Anadolu	Sayı	188	277	219	224	30	938
	%	20,0%	29,5%	23,3%	23,9%	3,2%	100,0%
Akdeniz	Sayı	16	16	13	19	0	64
	%	25,0%	25,0%	20,3%	29,7%	,0%	100,0%
Toplam	Sayı	247	364	286	294	37	1228
	%	20,1%	29,6%	23,3%	23,9%	3,0%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 24 serbestlik derecesine göre $\chi^2=46,961$ ve $P=,003$

Aylık internet kotalarının katılımcıların ailelerinin yaşadıkları coğrafi bölgeye göre dağılım oranlarında, 20gb ve üzeri internet bağlantısı Karadeniz (%100,0) bölgesinde ikamet edenlerin en yüksek orana sahiptirler. Bu oranı Akdeniz (%29,7), Ege (%26,7), Marmara (%24,4), Güneydoğu Anadolu (%23,9), Doğu Anadolu (%18,6) ve İç Anadolu bölgesi (%16,3) ile en düşük orana sahiptir(Tablo 29).

Tablo 30: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Uzaktan eğitimi takip ettiğiniz cihaz

Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak		Uzaktan eğitimi takip ettiğiniz cihaz ile ilgili olarak					Toplam
		Masaüstü bilgisayar	Laptop	Cep telefonu	Tablet	Diğer	
Büyükşehir	Sayı	24	101	253	1	5	384
	%	6,3%	26,3%	65,9%	,3%	1,3%	100,0%
İl	Sayı	10	35	133	1	1	180
	%	5,6%	19,4%	73,9%	,6%	,6%	100,0%
İlçe	Sayı	7	62	304	2	2	377
	%	1,9%	16,4%	80,6%	,5%	,5%	100,0%
Köy	Sayı	11	16	256	0	4	287
	%	3,8%	5,6%	89,2%	,0%	1,4%	100,0%
Toplam	Sayı	52	214	946	4	12	1228
	%	4,2%	17,4%	77,0%	,3%	1,0%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 12 serbestlik derecesine göre $\chi^2=67,047$ ve $P=,000$

Öğrencilerin uzaktan eğitimi takip ettiği cihaz ile ailece yaşadıkları yer arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Kentten kıra doğru gidildikçe katılımcıların dersleri takip ettikleri cihazların farklılaştığı görülmektedir. Öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine bağlanmada kullandığı cihaz ile ilgili; masaüstü bilgisayarın büyükşehirlerde %6,3, ilde 5,6, ilçede %1,9 ve köyde %3,8 oranlarında, dizüstü bilgisayarların ise büyükşehirde %26,3, ilde 19,4, ilçede %16,4 ve köyde %5,6 oranlarında, cep telefonunun ise büyükşehirde %65,9, oranında, ilde 73,9, ilçe %80,6 ve köyde %89,2 oranında kullanıldığı görülmektedir. Tablodan da anlaşılacağı üzere, kırsal alanda ikamet eden öğrencilerin dersleri takip ettikleri cihazın, yüksek oranda cep telefonu olduğunu söylemek mümkündür (Tablo 30).

Tablo 31: Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz?

Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak		Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz? (Laptop, masaüstü, telefon)		
		Evet	Hayır	Toplam
Büyükşehir	Sayı	226	158	384
	%	58,9%	41,1%	100,0%
İl	Sayı	119	61	180
	%	66,1%	33,9%	100,0%
İlçe	Sayı	260	117	377
	%	69,0%	31,0%	100,0%
Köy	Sayı	240	47	287
	%	83,6%	16,4%	100,0%
Toplam	Sayı	845	383	1228
	%	68,8%	31,2%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 3 serbestlik derecesine göre $\chi^2=47,696$ ve $P=,000$

Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sorunu yaşayıp yaşamadığı düşüncesi ile ailece yaşanan yerin durumu arasında anlamlı ilişki görülmektedir. Bu ilişki, kentten kıra doğru gidildikçe, uzaktan eğitim sistemini takip etmekte yaşanan cihaz sorunun arttığını söylemek mümkündür. Buna göre büyükşehirde ikamet eden katılımcıların oranı %58,9, ilde %66,1, ilçede

%69,0 ve köyde 83,6 oranındadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere, cihaz sıkıntısının genel bir problem olduğu ancak kentten kıra doğru gidildikçe, uzaktan eğitime bağlanmada cihaz sorununun arttığını söylemek yerinde bir tespit olacaktır (Tablo 31).

Tablo 32: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Evde internet ağınız var mı?

Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak	Evde internet ağınız var mı			
		Evet	Hayır	Toplam
2.324 TL altı	Sayı	212	441	653
	%	32,5%	67,5%	100,0%
2324 TL (Asgari ücret)	Sayı	104	166	270
	%	38,5%	61,5%	100,0%
2.325 TL-4.500 TL arası	Sayı	131	105	236
	%	55,5%	44,5%	100,0%
4.501 TL- 7.000 TL arası	Sayı	35	21	56
	%	62,5%	37,5%	100,0%
7.001 TL ve üzeri	Sayı	10	3	13
	%	76,9%	23,1%	100,0%
Toplam	Sayı	492	736	1228
	%	40,1%	59,9%	100,0%

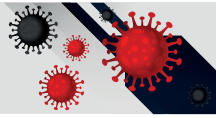
Yüzde 5 anlamlılık ve 4 serbestlik derecesine göre $\chi^2=58,506$ ve $P=,000$

Öğrencilerin evlerinde internet ağının olup olmaması ile ailenin aylık geliri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. 2.324tl'den daha az geliri olanlar oranı %32,5, asgari ücret düzeyinde geliri olanlar %38,5, 2325tl-4.500tl arası %55,5, 4.501tl-7.000tl arası %62,5 ve 7001tl ve üzeri geliri olanların oranı %76,9 olarak görülmektedir. Araştırmamızdaki asgari ücret ve altı geliri olanların oranının yüksekliği göz önüne alındığında, uzaktan eğitim sistemini takip etmekte yaşanan sıkıntının nedenlerinden birinin aile geliri olduğu anlaşılmaktadır(Tablo 32).

Tablo 33: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz?

Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak	Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz? (Laptop, masaüstü, telefon)			
		Evet	Hayır	Toplam
2.324 TL altı	Sayı	493	160	653
	%	75,5%	24,5%	100,0%
2324 TL (Asgari ücret)	Sayı	196	74	270
	%	72,6%	27,4%	100,0%
2.325 TL-4.500 TL arası	Sayı	124	112	236
	%	52,5%	47,5%	100,0%
4.501 TL- 7.000 TL arası	Sayı	26	30	56
	%	46,4%	53,6%	100,0%
7.000 TL ve üzeri	Sayı	6	7	13
	%	46,2%	53,8%	100,0%
Toplam	Sayı	845	383	1228
	%	68,8%	31,2%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 4 serbestlik derecesine göre $\chi^2=60,689$ ve $P=,000$

Öğrencilerin, uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı ile aile geliri arasında anlamlı bir ilişki söz konusudur. Tabloya göre, 2.324tl altında geliri olanların oranı %75,5, asgari ücret geliri olanların oranı %72,6, 2.325-4.500tl arasında geliri olanların oranı %52,5, 4.501-7.000tl arasında geliri olanların oranı %46,4 ve 7.000tl üzeri gelir olanların oranı ise %46,2'dir. Bu veriler ışığında, asgari ücretin altında geliri olanlardan üst gelir grubuna doğru gidildikçe cihaz sıkıntısının azaldığı görülmektedir. Katılımcıların aile gelirlerinin asgari ücret ve altında seviyede yoğunluk gösterdiği dikkate alındığında, uzaktan eğitime olumsuz yaklaşımın önemli nedenlerinden birinin de düşük aile geliri olan katılımcıların uygun cihazlara sahip olamama problemi olduğu düşünülmektedir (Tablo 33).

Tablo 34: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Uzaktan eğitimi takip ettiğiniz cihaz

Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak		Uzaktan eğitimi takip ettiğiniz cihaz ile ilgili olarak					
		Masaüstü bilgisayar	Laptop	Cep telefonu	Tablet	Diğer	Toplam
2.324 TL altı	Sayı	22	82	540	1	8	653
	%	3,4%	12,6%	82,7%	,2%	1,2%	100,0%
2324 TL (Asgari ücret)	Sayı	9	41	217	1	2	270
	%	3,3%	15,2%	80,4%	,4%	,7%	100,0%
2.325 TL-4.500 TL arası	Sayı	14	71	148	2	1	236
	%	5,9%	30,1%	62,7%	,8%	,4%	100,0%
4.501 TL- 7.000 TL arası	Sayı	6	16	34	0	0	56
	%	10,7%	28,6%	60,7%	,0%	,0%	100,0%
7.000 TL ve üzeri	Sayı	1	4	7	0	1	13
	%	7,7%	30,8%	53,8%	,0%	7,7%	100,0%
Toplam	Sayı	52	214	946	4	12	1228
	%	4,2%	17,4%	77,0%	,3%	1,0%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=68,775$ ve $P=,000$

Öğrencilerin, uzaktan eğitimi takip ettikleri cihazın durumu ile ailenin aylık geliri arasından anlamlı bir ilişki görülmektedir. Ailenin aylık geliri düşükçe, derslerin takibinde kullanılan cihazında değiştiği dikkat çekmektedir. Diğer bir ifadeyle, geliri düşük olan katılımcıların derslerin takibini yüksek oran da cep telefonu ile sağladıkları görülmektedir. Dağılımlara bakıldığında 2.324tl altında aile geliri olanların oranı %82,7, asgari ücret düzeyinde geliri olanlar %80,4, 2.325tl-4.500tl arasında olanların %62,7, 4.501tl-7.000tl arasında olanların %60,7 ve 7.000tl ve üzeri geliri olanların oranının %53,8 olduğu görülmektedir(Tablo 34).

Tablo 35: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim derslerinizin takibi

Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak	Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak					
	Canlı katılım	Arşiv kayıt izleme	Ders dokümanı	Diğer	Toplam	
2.324 TL altı	Sayı	189	332	87	45	653
	%	28,9%	50,8%	13,3%	6,9%	100,0%
2324 TL (Asgari ücret)	Sayı	94	131	30	15	270
	%	34,8%	48,5%	11,1%	5,6%	100,0%
2.325 TL-4.500 TL arası	Sayı	87	126	13	10	236
	%	36,9%	53,4%	5,5%	4,2%	100,0%
4.501 TL- 7.000 TL arası	Sayı	33	18	2	3	56
	%	58,9%	32,1%	3,6%	5,4%	100,0%
7.000 TL ve üzeri	Sayı	5	7	0	1	13
	%	38,5%	53,8%	,0%	7,7%	100,0%
Toplam	Sayı	408	614	132	74	1228
	%	33,2%	50,0%	10,7%	6,0%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 12 serbestlik derecesine göre $\chi^2=36,790$ ve $P=,000$

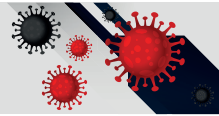
Uzaktan eğitim derslerine katılım ile ailenin aylık geliri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Katılımcıların, gelirleri arttıkça, senkron derslere katılımı da o oranda artmaktadır. Dağılımlara bakılacak olursa; Senkron katılım ile derslerini takip eden öğrencilerden 2.324tl altı aile geliri olanların oranı %28,9, asgari ücret gelir düzeyinde olanların %34,8, 2.325tl-4.500tl arasında aile geliri olanların %36,9, 4.501tl-7.000tl arası aile geliri olanlar %58,9 oranında olduğu görülmektedir. Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi, derslere senkron katılımında aile gelir durumunun belirleyici bir etken olduğu söylenebilir(Tablo 35).

Tablo 36: Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak * Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak

Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak	Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak					Toplam	
	maximum 5gb	6 -10 gb arası	11-20 gb arası	20 gb ve üzeri	Kullanmıyorum		
2.324 TL altı	Sayı	153	194	151	136	19	653
	%	23,4%	29,7%	23,1%	20,8%	2,9%	100,0%
2324 TL (Asgari ücret)	Sayı	53	85	69	55	8	270
	%	19,6%	31,5%	25,6%	20,4%	3,0%	100,0%
2.325 TL - 4.500 TL arası	Sayı	32	69	56	70	9	236
	%	13,6%	29,2%	23,7%	29,7%	3,8%	100,0%
4.501 TL - 7.000 TL arası	Sayı	9	12	9	25	1	56
	%	16,1%	21,4%	16,1%	44,6%	1,8%	100,0%
Toplam	Sayı	0	4	1	8	0	13
	%	,0%	30,8%	7,7%	61,5%	,0%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 16 serbestlik derecesine göre $\chi^2=42,755$ ve $P=,000$

Aylık internet kullanım özellikleri ile ailenin aylık geliri arasında ilişki olduğu görülmektedir. Katılımcıların, internet kotalarının 20gb ve üzeri olanların asgari ücret ve altı geliri olan ailelerin, 2.325tl ve üzeri geliri ailelere göre daha düşük bir orana sahip oldukları görülür. Tablodan da

anlaşılacağı üzere, 2.324tl altı gelire sahip olanlar %20,8, asgari ücret gelirlilerin %20,4, 2.325 TL-4.500 TL arası gelire sahip olanlar %29,7 ve 4.501 TL- 7.000 TL gelire sahip olan ailerde ise %44,6 ile en yüksek orana sahip olduğu görülür(Tablo 36).

2.3.6. Aile Yapısı- Uzaktan Eğitim Arasındaki İlişkiler

Tablo 37: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak * Evde internet ağınız var mı?

Aile nüfusunuz ile ilgili olarak		Evde internet ağınız var mı?		
		Evet	Hayır	Toplam
1-3	Sayı	39	20	59
	%	66,1%	33,9%	100,0%
4	Sayı	53	46	99
	%	53,5%	46,5%	100,0%
5	Sayı	87	101	188
	%	46,3%	53,7%	100,0%
6	Sayı	107	129	236
	%	45,3%	54,7%	100,0%
7	Sayı	68	125	193
	%	35,2%	64,8%	100,0%
8 ve üzeri	Sayı	138	315	453
	%	30,5%	69,5%	100,0%
Toplam	Sayı	492	736	1228
	%	40,1%	59,9%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 5 serbestlik derecesine göre $\chi^2=49,159$ ve $P=,001$

Katılımcıların, evlerinde internet ağının olup olmaması ile aile nüfusu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Ailedeki birey sayısı arttıkça internet bağlantısına sahip olma oranının düştüğü görülmektedir. Buna göre; aile nüfusu 1-3 arasında olup internet bağlantısı olanların oranı %66,1, 4 bireyli aileler %53,5, 5 bireyli aileler %46,3, 6 bireyli aileler %45,3, 7 nüfuslu aileler %35,2 ve 8 ve üzeri olan aileler ise %30,5 orana sahiptir. Demografik verilerde de görüleceği gibi geniş aile yapıları göz önünde tutulduğunda, birey sayısı artışının evde internet bağlantısı üzerinde olumsuz bir etken olduğu söylenebilir (Tablo 37).

Tablo 38: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak* Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak

Aile nüfusunuz ile ilgili olarak	Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak						
		maximum 5 gb	6 -10 gb arası	11-20 gb arası	20 gb ve üzeri	Kullanmıyorum	Toplam
1-3	Sayı	5	23	4	25	2	59
	%	8,5%	39,0%	6,8%	42,4%	3,4%	100,0%
4	Sayı	12	25	26	35	1	99
	%	12,1%	25,3%	26,3%	35,4%	1,0%	100,0%
5	Sayı	34	56	45	42	11	188
	%	18,1%	29,8%	23,9%	22,3%	5,9%	100,0%
6	Sayı	39	72	57	63	5	236
	%	16,5%	30,5%	24,2%	26,7%	2,1%	100,0%
7	Sayı	48	54	44	40	7	193
	%	24,9%	28,0%	22,8%	20,7%	3,6%	100,0%
8 ve üzeri	Sayı	109	134	110	89	11	453
	%	24,1%	29,6%	24,3%	19,6%	2,4%	100,0%
Toplam	Sayı	247	364	286	294	37	1228
	%	20,1%	29,6%	23,3%	23,9%	3,0%	100,0%

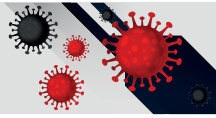
Yüzde 5 anlamlılık ve 20 serbestlik derecesine göre $\chi^2=51,702$ ve $P=,000$

Aylık internet kotası ile aile nüfusu arasında anlamlı ilişkiler olduğu göze çarpmaktadır. Aile nüfusu 1-3 olan katılımcılarda %42,4 ile en yüksek oranla, uzaktan eğitim sistemine bağlanmada kısmen internet kotası sorunu yaşamadıkları görülmektedir. Bu oranı 4 nüfuslu ailelerde %35,4, 5 nüfuslu %22,3, 6 nüfuslu %26,7, 7 nüfuslu olanlarda %20,7 ve 8 ve üzeri kişinin yaşadığı ailelerde ise %19,6 ile en düşük orana sahip oldukları görülmektedir(Tablo 38).

Tablo 39: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak takip edebiliyor musunuz?

Aile nüfusunuz ile ilgili olarak	Uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak takip edebiliyor musunuz?				
		Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
1-3	Sayı	16	14	29	59
	%	27,1%	23,7%	49,2%	100,0%
4	Sayı	36	28	35	99
	%	36,4%	28,3%	35,4%	100,0%
5	Sayı	59	65	64	188
	%	31,4%	34,6%	34,0%	100,0%
6	Sayı	68	87	81	236
	%	28,8%	36,9%	34,3%	100,0%
7	Sayı	51	87	55	193
	%	26,4%	45,1%	28,5%	100,0%
8 ve üzeri	Sayı	89	218	146	453
	%	19,6%	48,1%	32,2%	100,0%
Toplam	Sayı	319	499	410	1228
	%	26,0%	40,6%	33,4%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 10 serbestlik derecesine göre $\chi^2=37,728$ ve $P=,000$

Öğrencilerin uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak takip edip etmemesi ile aile nüfusu arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Buna göre; aile nüfusunun 1-3 arasında olup dersleri düzenli takip edemeyenlerin oranı %23,7, 4 bireyli ailelerde %28,3, 5 bireyli ailelerde %34,6, 6 bireyli ailelerde %36,9, 7 bireyli ailelerde %45,1 ve 8 ve üzeri bireyli ailelerde ise %48,1'dir. Daha önce de ifade edildiği gibi, katılımcıların ailedeki birey sayısının fazla olması, dersleri düzenli takip edememelerinde önemli bir etken olduğunu söylemek mümkündür. Öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine katılımda yaşadıkları sorunların; ekonomik, coğrafi ve yaşanılan yer gibi faktörlerin yanında aile nüfusunun da etkili olduğu görülmektedir(Tablo 39).

Tablo 40: Aile nüfusunuz ile ilgili olarak * Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz?

Aile nüfusunuz ile ilgili olarak		Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyor musunuz? (Laptop, masaüstü, telefon)		
		Evet	Hayır	Toplam
1-3	Sayı	32	27	59
	%	54,2%	45,8%	100,0%
4	Sayı	60	39	99
	%	60,6%	39,4%	100,0%
5	Sayı	110	78	188
	%	58,5%	41,5%	100,0%
6	Sayı	162	74	236
	%	68,6%	31,4%	100,0%
7	Sayı	135	58	193
	%	69,9%	30,1%	100,0%
8 ve üzeri	Sayı	346	107	453
	%	76,4%	23,6%	100,0%
Toplam	Sayı	845	383	1228
	%	68,8%	31,2%	100,0%

Yüzde 5 anlamlılık ve 5 serbestlik derecesine göre $\chi^2=30,449$ ve $P=,000$

Katılımcıların, uzaktan eğitimi takip etmekte yaşadıkları cihaz sıkıntısı ile aile nüfusu arasında anlamlı bir ilişki olduğunu söylemek mümkündür. Bu ilişki, ailedeki birey sayısı ile internete bağlanmada yaşanılan cihaz sıkıntısı arasındaki paralel ilişki de desteklemektedir. Buna göre; aile bireyi 1-3 arasında olup cihaz sıkıntısı yaşayanların oranı %54,2, 4 bireyli olanların oranı %60,6, 5 bireyli olanların %58,5, 6 bireyli olanların %68,6, 7 bireyli olanların %69,9, ve 8 ve üzeri olanların oranı ise %76,4.'tür. Buna göre ailedeki birey sayısı arttıkça cihaz sıkıntısının arttığı görülmektedir(Tablo 40).

Değerlendirme ve Sonuç

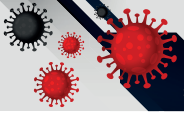
Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilen Covid-19'un yarattığı olumsuz etki tüm dünya ülkeleri gibi Türkiye'nin de eğitim konusunda yeni adımlar atmasını zorunlu kılmıştır. Pandemi ile diğer ülkelere göre kıyasla daha geç ve hazır bir şekilde karşılaşılan Türkiye'de uzaktan eğitim sertifikaları gibi uygulamalar dışında yaygın bir şekilde kullanılmayan uzaktan eğitim sistemine Yüksek Öğretim Kurumunun (YÖK) mevzuat ve yönetmelik değişiklikleriyle bütün üniversitelerde hızlı bir şekilde geçiş yapılmıştır.

Mardin Artuklu Üniversitesi'nde uzaktan eğitim süreçleri ve yöntemleri başta olmak üzere, genel eğitim-öğretim niteliğinin durum tespitinin yapılması ve artırılması adına rehberlik edecek bir çalışma hedeflenmiştir. Öğrenci değerlendirmelerine dayalı yapılan bu çalışmada uzaktan öğretim sürecinin hem teknik ve altyapısal boyutu hem de öğretimin niteliğinin ölçülmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın gerçekleştirildiği dönemin koşulları dikkate alındığında, sonuçların dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi ve yorumlanması önemli bir hal almaktadır. Nitekim veri toplama sürecinde sokak kısıtlamaları, karantina koşulları, belirsizlik, korku, kaygı gibi durumların çoğu kişi arasında yaşanmakta olduğu öngörüldüğünden, bu araştırmanın sonuçlarının da bu gibi durumlardan etkilenmiş olabileceği, belirsizlik ve kaygı düzeyi yüksek bir bireyin uzaktan öğretime dair objektif değerlendirme yapma olasılığının düşük olabileceği de dikkate alınmalıdır.

Tamamlanan ders sayısı, katılım sağlayan öğrenci sayısı, derslerin işlenme şekli ve öğretim sürecinde sağlanan teknik ve akademik desteğin nitelik düzeyine bakıldığında, olağanüstü bir durumda dahi yüz-yüze eğitimin gerçekleştirildiği olağan eğitim-öğretim döneminde erişilmesi beklenen teknik kazanımlara (erteleme ve iptal yaşanmaması, tüm ölçme ve değerlendirme süreçlerinin gerçekleştirilmesi vs.) yüksek oranda erişildiği görülmektedir.

Araştırmada ulaşılan bulgular incelendiğinde; öğrencilerin, üniversite tarafından sağlanan desteği yeterli bulduğu, uzaktan eğitim sisteminde yaşanan sorunlar karşısında yüksek oranda ilgili birimlerle iletişim kurabildikleri, sınavların yapılma şekli olarak ödev, rapor ve projeleri tercih ettiği, Ders sürelerinin yeterli uzunlukta olduğu, öğrencilerin dersten sorumlu akademisyene ulaşabildikleri, online derslere interaktif olarak katılabildikleri olumlu sonuçlar olarak sıralanabilir. Bunun yanı sıra uzaktan öğretim süreçlerinde teknik yeterlilikler ve kazanımlar üst düzeyde iken, olağanüstü bir dönemde gerçekleşen ve karşılaşılmaması oldukça olağan olan birtakım gelişime açık alanlar da tespit edilmiştir. Özellikle “kaynak ve materyale erişilebilirlik”, “derslerin canlı bir şekilde (senkron) takip imkânı”, “öğrencilerin uzaktan eğitime katılıma dair motivasyon düzeyi” ve “uzaktan eğitim sisteminin etkililiği” gibi alanlarda alınması gereken tedbirlerin olduğu

belirlenmiştir. Nitekim ulaşılan bulgularda; ödev ve materyallere ulaşmada her üç öğrenciden birinin sorun yaşadığı, her dört öğrenciden birinin video ders kayıtlarına ulaşmada sorun yaşadığı, uzaktan eğitim sistemini 'etkili bir öğrenme biçimi' olarak tanımlamayan katılımcı oranının yüksek olduğu, uzaktan eğitim yoluyla yapılan derslerin yaklaşık her dört öğrenciden üçünün motivasyonunu olumsuz yönde etkilediği, uzaktan eğitim sistemine 5 ve üzeri puan veren katılımcı oranının toplam katılımcı oranının yarısından düşük olduğu, her dört katılımcıdan üçünün pandemi sonrası üniversite eğitimine yüz yüze eğitim şeklinde devam etmek istediği, her dört katılımcıdan birinin pandemi sürecinde kayıt dondurmaya düşündüğü sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu anlamda uzaktan eğitim sisteminin söz konusu boyutlarına yönelik katılımcıların olumsuz bir yaklaşım sergilediklerini söylemek mümkündür. Ancak daha önce de ifade edildiği gibi, pandemi sürecinin psikolojik etkilerinin yanı sıra katılımcıların çoğunun uzaktan eğitim deneyimlerinin olmadığını bu bulgulara etki edebilecek önemli unsurlar olabileceği göz ardı edilmemelidir.

Bununla birlikte, akademik birimlerin dağılımlarına bakıldığında ön lisans öğrencilerinin uzaktan eğitim deneyiminin, lisans eğitimi gören öğrencilerden yüksek bir orana sahip olduğu sonucu dikkat çekicidir. Dahası, öğrencilerin yaş ortalamaları arttıkça hem uzaktan eğitim deneyimleri hem de uzaktan eğitimle derslerine devam etmek istedikleri görülmektedir. Mardin Artuklu Üniversitesi'nin ön lisansta eğitim gören öğrencilerinin yaş ortalamaları yükseldikçe mevcut uzaktan eğitim programlarına daha yatkın hale geldiklerini söylemek mümkün görünmektedir.

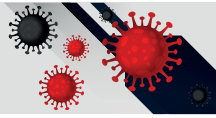
Katılımcıların sisteme bağlanma sorunları ve sistem verimliliğini etkileyen faktörleri tespit etmek amacıyla katılımcılara, yaşadıkları coğrafi bölge ve şehir yapısı, ailenin ekonomik durumu ve aile nüfusuna yönelik sorular yöneltilmiştir. Böylece, yaşanan sorunları bütüncül bir açıdan değerlendirme imkanına erişebilmek hedeflenmiştir.

Uzaktan eğitim sisteminin aktif kullanılmasında internet ağı hayati öneme sahiptir. Ulaşılan bulgularda düşük gelirli ve yüksek nüfuslu ailelere mensup katılımcıların evde internet bağlantısının olmaması sonucunda sisteme erişmekte sorun yaşadığını ortaya koymaktadır. Kentten kırsala doğru gidildikçe katılımcıların cihaz sorununun arttığı, sisteme cep telefonu ile bağlanma oranının yükseldiği ve düşük internet kotalarının sorun teşkil ettiği görülmektedir. Cihaz sorunu ve internet bağlantısında yaşanan sorunların, uzaktan eğitim sisteminin aktif kullanılmamasında önemli bir etken olduğunu söylemek mümkündür. Diğer önemli bir etken ise ailenin ekonomik durumu ile uzaktan eğitim arasındaki ilişkidir. Ailenin gelir seviyesi, internet bağlantısını, cihaz sorununu ve internet kotasını belirleyen en önemli etkenlerden biridir. Araştırmanın önemli bulgularından biri de katılımcıların çoğunun, düşük gelir grubu ailelere mensup bireyler olduğu sonucudur. Bu durum, derslerin takibinde yaşanan cihaz ve internet

bağlantısı sorununu açıklamaktadır. Katılımcıların aile yapısı ile evde internet bağlantısı ilişkisi incelendiğinde, ailede yaşayan birey sayısı arttıkça evde internet bağlantısının düştüğü saptanmıştır. Ayrıca kalabalık ailelerde yaşayan katılımcıların derslerini düzenli takip edemedikleri ve cihaz sorunu yaşadığı görülmektedir.

Olağanüstü bir durum olan pandemi sürecinde Mardin Artuklu Üniversitesi'nde eğitim ve öğretim faaliyetlerinin devam ettirilmesi adına hızlı ve etkili bir süreç yönetiminin gerçekleştirildiğinin, ilgili birimler ve paydaşlarca alınan kararların benimsenerek başarılı bir şekilde uygulandığını söylemek mümkündür.

Kaynaklar

Arat, T. & Bakan, Ö. (2011). Uzaktan eğitim ve uygulamaları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 14 (1-2): 363-374.

Bothwell, E. & McKie, A. (2020). Universities 'may have to close 'to prevent spread of coronavirus. <https://www.timeshighereducation.com>

Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21: 73-94.

Lau, J., Yang, B. & Dasgupta, R. (2020). Will the coronavirus make online education go viral? <https://www.timeshighereducation.com>

Yamamoto, G. T. & Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3 (1): 25-34.

Yamamoto, G. T. & Can E. (2013). *Türkiye'de uzaktan eğitim uygulamalarının analizi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yay.

YÖK. (2020a). Basın açıklaması. <https://www.yok.gov.tr>

YÖK. (2020b). Basın açıklaması. <https://www.yok.gov.tr>

Ekler

Ek-1: YÖK'ün Uzaktan Eğitime Yönelik Bilgilendirmeler ve Aldığı Kararlar

Koronavirüs (Covid-19) Bilgilendirme Notu: 1

13 Mart 2020

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Koronavirüs Hastalığına (Covid-19) karşı alınacak tedbirlerin görüşüldüğü toplantıda alınan karar gereğince ülkemizdeki bütün yükseköğretim kurumlarında 16 Mart 2020 tarihinden itibaren 3 hafta süreyle eğitime ara verilmiştir.

Bu karar "tedbir" amaçlı olup, kararın amacına ulaşması için bu sürecin akademimizde "sükûnetli ve dikkatli" bir şekilde sürdürülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda münferit söylem ve uygulamalara yer verilmemelidir. Devletimizin aldığı ve alacağı tedbirlere ilişkin tamimlere uyulması önemlidir.

Bütün yükseköğretim kurumlarımızda koronavirüs hastalığına yönelik süreçte "**YÖK'ün koordinasyonunda**" devletimizin konuya ilişkin almış olduğu ve alacağı kararlar çerçevesince hareket edilecektir.

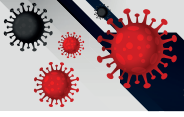
Bu amaçla yükseköğretim kurumlarımızdan koronavirüs ile ilgili süreçleri yürütecek bir Rektör Yardımcısının belirlenmesi istenmiştir. Bu kişilerin isimleri Başkanlığımıza ivedi olarak iletilmiş olup kendileri YÖK arasında sürekli ve doğrudan bir ilişki tesis edilmiştir.

YÖK Yürütme Kurulu bugün Başkan Saraç'ın başkanlığında toplanarak, yükseköğretim kurumlarımızdaki Covid-19 pandemisi sürecini görüşmüş ve toplantı neticesinde alınan kararları üniversitelere bir yazı ile iletmiştir. Buna göre;

1. Yükseköğretim üst kuruluşlarında Başkan, Başkan Vekili, yürütme kurulu üyeleri, Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı, Daire Başkanı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri ile Hukuk Müşaviri hariç olmak üzere 60 yaş ve üzerinde bulunanlar ile hamilelerin, yasal süt izni kullananların, engelli çalışanların, Sağlık Bakanlığının belirlediği dezavantajlı grupların (bağışıklık sorunu olanlar, kanser hastaları, kronik solunum yolu hastaları, obezite ve diyabet, kalp damar hastaları, organ nakli olanlar, kronik hastalar) 16 Mart 2020 tarihinden itibaren on iki gün idari izinli sayılmasına,

2. Yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademik ve idari personelden Rektör, Rektör Yardımcısı, Dekan, Enstitü, Yüksekokul, Konservatuar, Meslek Yüksek Okulu ve bağımsız Vakıf Meslek Yüksekokulu müdürleri hariç olmak üzere 60 yaş ve üzerinde bulunanlar ile hamilelerin, yasal süt izni kullananların, engelli çalışanların, Sağlık Bakanlığının belirlediği dezavantajlı grupların (bağışıklık sorunu olanlar, kanser hastaları, kronik solunum yolu hastaları, obezite ve diyabet, kalp damar hastaları, organ nakli olanlar, kronik hastalar) 16 Mart 2020 tarihinden itibaren on iki gün idari izinli sayılmasına,; okul öncesi ve ilköğretimde çocuğu bulunan kadın akademik ve idari personelin yıllık izin taleplerinin karşılanmasına, yıllık izin hakkı bulunmayanlar için mazeret izinlerinin kullandırılmasına; diğer akademik ve idari personelin izin talepleriyle ilgili olarak mer'î mevzuat çerçevesinde işlem yapılmasına,

3. Yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademik ve idari personelin önceden planlanmış olanlar dahil olmak üzere tüm yurtdışı çıkışlarının ikinci bir duyuruya kadar iptal edilmesine; zorunlu ve ivedi durumlarda talebin Üniversite Yönetim Kurulu kararı ekinde, 12 Mart 2020 tarih ve 2020/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelge uyarınca değerlendirilmek üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilmesine,

4. Yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim, akademik değişim programları, sosyal ve kültürel faaliyetler, spor müsabakaları vb. çeşitli kapsamdaki, akademik veya idari personel ya da öğrenci katılımlı bütün yurtdışı faaliyetlerinin (önceden planlanmış olanlar dahil) ikinci bir duyuruya kadar iptal edilmesine,
5. Örgün eğitim programlarına devam eden tüm ön lisans ve lisans öğrencileri gibi sağlık, öğretmenlik, fen ve mühendislik programlarından staj, intörlük ve uygulamalı eğitimleri olan ön lisans ve lisans öğrencilerinin de eğitimlerine ara verilmesine,
6. Tıp, diş hekimliği ve eczacılıkta uzmanlık öğrencileri hariç tüm lisansüstü öğrencilerin de bu kapsamda değerlendirilmesine,
7. Uzaktan öğretimle ilgili usul ve esaslara göre açılmış, hâlihazırda uzaktan eğitimle yürütülmekte olan programların, uygulamalı ve yüz yüze eğitimleri hariç olmak üzere, eğitimlerine devam etmesine,
8. Yabancı dil hazırlık sınıflarındaki eğitimin uzaktan erişim yoluyla sunulmakta olan kısmının sürdürülüp sürdürülmemesi hususunun yükseköğretim kurumlarınca değerlendirilmesine, sınavlarının ise eğitime ara verme kararının kaldırılmasından sonra planlanmasına,
9. Öğrencilerin (Türk ve yabancı uyruklu) yurt dışına çıktıkları takdirde, dönüşte pandeminin durumuna göre sorun yaşayabilecekleri, uçuşlarının iptal olabileceği, döndüklerinde en az 14 gün eğitime devam edemeyebilecekleri ve başkaca sorunlar yaşayabilecekleri hususunda yükseköğretim kurumlarınınca bilgilendirilmesine,
10. Mevlana veya Erasmus gibi değişim programları kapsamında yurtdışında olup yurda dönen öğrencilerin ders intibakları hususunda mağduriyet yaşamamaları için gerekli tedbirlerin yükseköğretim kurumlarınca alınmasına,
11. Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan Yurtdışı Yabancı Dil Eğitimi, Mevlana, Proje Tabanlı Mevlana programları ile ilgili çağrılarının iptal edilmesine,
12. Tıp Fakültesindeki intörnlere gerektiğinde, gönüllü olarak talep etmeleri ve üniversitece uygun görülmesi halinde sağlık hizmet sunumunda görev alabilmesine,
13. Yükseköğretim kurumlarında süreçlerin etkin ve dinamik olarak yürütülebilmesi için konuya ilişkin belirlenmiş olan rektör yardımcılarının başkanlığında komisyon oluşturulmasına; öğrencilerle iletişim ve takip sisteminin gözden geçirilerek güncellenmesine; akademik ve idari personel ile öğrencilerin kurumlarınca düzenli olarak gelişmeler hakkında bilgilendirilmesine,
14. Dünyadaki yükseköğretim sistemlerindeki gelişmelerle paralel olarak özellikle son yıllarda başlattığımız "Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi" kapsamındaki deneyimlerimiz, 120 üniversitemiz bünyesinde bulunan uzaktan eğitim araştırma ve uygulama merkezlerimiz ile 2 milyondan fazla öğrenciye uzaktan eğitim imkânı veren üniversitelerimizin yetkinlikleri ve bunun için gerekli olan altyapıları dikkate alınarak dijital ortamda dersler verilebilmesine imkân sağlamak için üniversitelerin talep ve tekliflerinin alınmasına, karar verilmiştir.

Bu hassas süreçte "Yeni YÖK" olarak, şeffaflığa verdiğimiz önem çerçevesinde kamuoyunu bilgilendirmeye devam edeceğiz...

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

- BASIN AÇIKLAMASI-

(18 Mart 2020)

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANI

PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ:

Küresel ölçekte yaşanmakta olan ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından **pandemi** olarak ilan edilen olağanüstü durum karşısında, YÖK hızla harekete geçmiş ve konuya ilişkin olarak oluşturulan kurullarımız bu sürecin eğitim ve öğretime muhtemel etkileri üzerine belli senaryolar üzerinde çalışma başlatmıştı. Bundan dolayıdır ki yükseköğretimde eğitime ara verilmesi kararından önce birtakım tedbirler üniversitemize gönderilmişti.

Bu bir haftalık süre içerisinde de eğitim ve öğretim faaliyetlerimizin mümkün olduğunca kesintisiz yürütülebilmesi için bir model planlaması yapıldı. Bu süreçte dünya örnekleri de incelendi. Amerika ve Avrupa ülkeleri başta olmak üzere salgının bulunduğu ülkelerin yükseköğretim otoriteleri ve üniversitelerin aldıkları kararlar değerlendirildi.

13 Mart 2020 tarihinde, yani bu ara verilisin hemen akabinde de uzaktan öğretim altyapıları ve insan kaynaklarının durumu konusunda üniversitemizden acil olarak bilgi istendi, üniversitemizde **Salgın Danışma Komisyonları** oluşturuldu.

Sayın Cumhurbaşkanımızın eğitim öğretim süreçlerinin kesintiye uğramaması ve bu sürecin en az hasarla aşılması yönündeki yönlendirmeleri ile bu süreç hızlı bir şekilde planlandı.

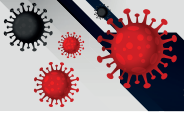
Bugün itibariyle YÖK bünyesinde farklı üniversitemizden alanında uzman hocalarımız tarafından oluşturduğumuz **“Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Komisyonumuz”** tarafından hazırlanan Pandemi Dönemi Uzaktan Öğretim Uygulamaları Yol Haritasına Yürütme Kurulumuz tarafından son hali verilmiştir.

Koronavirus tedbirleri nedeniyle verilen ara dönemde, öğrencilerimizin öğrenme süreçlerinin kesintiye uğramasının önüne geçmek üzere gerçekleştirilecek uzaktan öğretim faaliyetleri için bir çerçeve sunan bu yol haritasında şu **5 temel alanda** çalışma yapılmıştır:

- **Mevzuat,**
- **Altyapı,**
- **İnsan kaynakları,**
- **İçerik,**
- **Uygulama.**

Mevzuat düzenlemesiyle, Uzaktan Öğretim Usul ve Esaslarında önemli değişiklikler yapılarak uzaktan öğretim altyapıları hazır olan üniversitelere, bu dönemle sınırlı olmak kaydıyla, tüm alanlarda uzaktan öğretim yapma imkânı sağlıyoruz. Bu maksatla uzaktan öğretim yapma konusunda mevzuat değişikliğine gidilmiştir.

Altyapı konusunda üniversitemizden gelen geri bildirimler değerlendirilmiştir. Üniversitemizin önemli oranda uzaktan öğretim altyapısına sahip olması memnuniyet vericidir. Bilindiği gibi halen **123 üniversitemizde UZEM (Uzaktan Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi)** bulunmaktadır. Altyapı konusunda eksikliği olan üniversitemizin ihtiyaçları da YÖK koordinasyonunda diğer üniversitelerle iş birliği içerisinde giderilecektir. Bu istikamette de planlamalarımız vakit geçirilmeksizin hayata geçirilecektir.

İnsan kaynakları alanında birçok üniversitemizde önemli bir birikim bulunmaktadır. Yeni YÖK olarak 2 yıl önce başlattığımız **Dijital Dönüşüm Projesi** kapsamında, bilindiği üzere, yeni kurulmuş üniversitelerimizde bulunan 6 binin üzerinde öğretim elemanına ve 50 binin üzerinde öğrencimize eğitim verildi. Şimdi ise, önümüzdeki haftadan itibaren de talep etmeleri halinde sistemdeki bütün öğretim elemanlarına, bu süreçleri yürütebilmeleri için gerekli yetkinliği sağlayacak olan eğiticilerin eğitimi olarak da adlandırabileceğimiz **“Dijital Çağda Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretme”** dersi ve yetkinliğinin dijital imkânlarla verilmesi konusunda tüm hazırlıklarımız tamamlanmıştır. Bunun yanında bazı üniversitelerimiz kendi öğretim elemanlarına bünyelerindeki merkezler aracılığıyla eğitim vermeye de başlamıştır.

İçerik oluşturma uzaktan öğretimin en önemli unsurudur. Birçok üniversitemizdeki öğretim elemanımız içerik oluşturma konusunda önemli deneyime sahiptir. Bununla birlikte bu konuda destek ihtiyacı duyan hocalarımız ile de içerik geliştirme konusunda araç ve rehberler paylaşılacaktır. Bunun yanında üniversitelerimiz tarafından hazırlanmış tüm öğrenme kaynaklarının yapılacak uzaktan öğretim uygulamalarında kullanılmak üzere erişime açılması sağlanacaktır.

Ayrıca, Üniversitelerimizin içerik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla başta Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nin ders havuzlarında yer alan dijital ortamdaki bütün dersler önümüzdeki haftadan itibaren **YÖK bünyesinde oluşturulan YÖK-Dersleri (Yükseköğretim Kurumları Dersleri)** adını verdiğimiz ara yüzle açık erişime açılacak, bilahare diğer üniversitelerin dijital ders malzemeleri de bu havuza ilave edilecektir. Bilindiği üzere bu konu yani, YÖK-Dersleri Projesi YÖK'ün 2020 hedefleri arasında geçtiğimiz aylarda kamuoyuna açıklanmıştı. Dolayısıyla bu konuda da hazırlıklar tamamlanmıştır.

İçeriğe destek olmak ve bu alanda çeşitliliği artırmak amacıyla TRT tarafından YÖK'e tahsis edilecek kanal üzerinden daha geniş öğrenci kitlesinin aldığı **ortak dersler** yayınlanacaktır. Bu konuda destekleri dolayısıyla **Cumhurbaşkanlığı İletişim Ofisi** ve **TRT'ye** teşekkür ederiz.

Uygulama konusuna gelince; üniversitelerimiz senkron (eş zamanlı) ya da asenkron (eş zamanlı olmaksızın) uzaktan öğretim yöntemlerini kullanabilir. İçinde bulunulan ortamda senkron uygulamaların güçlüğü göz önüne alındığında üniversitelerimizin özellikle önlisans ve lisans programlarında asenkron uygulamalara ağırlıklı yöneleceği tahmin edilmekte olup daha çok etkileşim içeren senkron uygulamalar da YÖK tarafından teşvik edilecektir.

Uygulamalı dersler için ise; teorik kısımlarının uzaktan öğretimle yürütülmesi, uygulama çalışmaları için ise doğru zamanda sıkıştırılmış takvim programı uygulanması planlanmıştır. Bu konudaki tecrübemiz de bize bu süreci kolay bir şekilde yönetebilme imkânı vermektedir.

Uzaktan verilecek olan derslerin ölçme ve değerlendirmesi, yani imtihanlar da makro düzeyde belirlenmiş takvime riayet etmek şartıyla yine üniversitelerimizin kendilerine uygun bir dönemde üniversitelerce gerçekleştirilecektir.

Lisansüstü programlardaki yeterlik sınavları, tez izleme komiteleri ve tez savunmalarının, üniversitelerimizin gerekli altyapıyı oluşturmaları ve “kayıt altına alınarak denetlenebilir olma şartıyla” dijital ortamda yapılabilmesi sağlanacaktır.

Diğer bir ifade ile; Kurulumuz tarafından üniversitelerimizde uzaktan öğretimin uygulanması sürecinde **gerekli yol haritası belirlenmiş ve çerçeve çizilerek yetki devri kapsamında** ve üniversitelerimize yetkinlikleri doğrultusunda uygulama imkanı sağlanmıştır. Kurulumuz bu süreçte etkin koordinasyon ve denetleme görevini yapmaya devam edecek olup ihtiyaç oldukça yeni düzenlemeler de yapılacaktır. YÖK'ün son yıllarda **çok hızlı karar alabilme ve çevik yönetim sergileyebilme kapasitesi yüksek bir kurum** halini almış olması, bu süreci kolaylaştırıcı bir unsurdur.

Elbette yükseköğretimi verimli, etkin ve kıymetli kılan tüm yapının dijital ortamda kurulması mümkün değildir. Ayrıca üniversitelerimizin akademik programlarının kazanımlar noktasında belirli bir ortaklığı olsa da üniversite eğitiminde tek bir müfredat uygulaması da yoktur. Bununla birlikte sadece ülkemiz değil, bütün dünya fevkalade günler geçirmektedir. Bu olağanüstü günler aynı zamanda bu sürecin gerçeklikten kopmadan, alışılan metodların dışında yeni yollar kullanılmasını da zorunlu kılmaktadır. Biz bu süreci takip etmek değil, yönlendirmek durumunda olduğumuzun farkındayız.

Hedefimiz ortaklıkları ve akademik faydayı merkeze alan bu adımlarla, hem üretilen bilginin farklı öğrencilerle paylaşımını sağlamak hem de uzun yıllardır süren açık ve uzaktan öğretimimizin kapasite ve kalitesini değerlendirmek ve bu yolla eğitim öğretimde mümkün olduğunca aksaklık oluşmamasını sağlamaktır.

Ancak bu sürecin yükseköğretimimiz açısından en önemli kazanımı ise dünyanın ve ülkemizin zor bir süreçten geçtiği bu olağanüstü dönemde üniversitelerimiz arasında gelişen dayanışma ve işbirliği olacaktır.

Sonuç olarak;

- **Bir müddet önce başlayan salgın karşısında, salgının bulunduğu ülkelerin yükseköğretim kurumlarında alınan tedbirler de incelenerek mevcut kapasitemiz değerlendirilmiş ve planlamamız tamamlanmıştır.**

- **23 Mart Pazartesi uzaktan eğitim kapasitesine sahip olan bütün üniversitelerimizde dijital imkânlar ile uzaktan öğretim süreci başlayacaktır.**

- **Bu kapasiteye henüz sahip olmayan üniversitelerimiz için de yine aynı gün, 23 Mart tarihinde kısa süre içinde oluşturduğumuz açık ders malzemeleri havuzu bütün üniversitelerimize açılacaktır.**

- **Uygulamaya dayalı programlarda bulunan teorik derslerde dijital imkânlar ve uzaktan öğretim yöntemleri kullanılacak, uygulama dersleri ise yine üniversitelerimizce belirlenen takvimin uzatılması da dâhil en uygun zamanda verilecektir.**

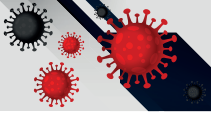
- **Ön lisans ve lisans düzeyindeki bu uygulama ve yaklaşıma, lisansüstü düzeyde de imkân tanınacak; denetlenebilir olma kaydıyla uzaktan öğretim ve dijital imkânlar kullanılarak bu süreçlerde de bir kesinti olmaması sağlanacaktır.**

Türk yükseköğretim sistemi sağlam bir zemine oturmaktadır. 15 Temmuz darbe teşebbüsü akabinde de gösterdiği gibi olağanüstü durumları aşabilecek güçtedir. Bunda YÖK'ün her düzeydeki eğitimde belli bir standart ve kaliteyi aramasının büyük payı vardır.

Üniversitelerimizin yetkinliklerine ve yeteneklerine güveniyoruz...

YÖK olarak bu sürecin; gerçekleri dikkate alan, sükûneti ve temkini elden bırakmayan, üniversitelerimizin ehliyetlerine karar mekanizmalarında önem veren bir yaklaşım ile yönetilmesine büyük önem veriyoruz. İnşallah bu zorlu süreci de aşacağımıza inanıyoruz.

Sevgili öğrencilerimiz ve değerli ailelerinin telaşa kapılmamalarını istiyoruz. Müsterih olsunlar. Güvenli ortamlarda, ailelerinin yanında eğitim ve öğretimlerini sürdürmelerini ve derslerine çalışmalarını istiyoruz. Onların bedenlen ve ruhen sağlıklı olması bizler için çok önemlidir.

- BASIN AÇIKLAMASI-

(26.03.2020)

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANI

PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ:

Değerli basın mensupları....

Bildiğiniz gibi 12 Mart tarihinde Devletimizin kararıyla üniversitelerimiz, diğer okullar gibi eğitim öğretime ara verdi. Bunu takiben 23 Mart tarihi itibarıyla eğitim öğretimin kesintiye uğramaması ve uygulamada birlik düşüncesiyle verilen bu ara sonlandırıldı ve bir hafta sonra eğitim öğretim dijital ortamda, uzaktan ve açıktan öğretim ile başlatıldı.

Bu salgın Çinde ciddi boyutlara ulaştığından itibaren YÖK olarak dünyada yükseköğretim alanında iyi olan ülkelerin ilgili bakanlıklarının ve sıralamalarda en önde yar alan üniversitelerin salgın karşısındaki açıklamaları ve uygulamaya sokmaya çalıştıkları önerileri mercek altına aldık ve iyi örnek aradık. Önerilen tedbirler, YÖK olarak uygulamaya koyduklarımızdan farklı değildir. Pek çok ülkede halen bir belirsizlik ve üniversite hayatı ile ilgili bir kaos sürmektedir. Zira bu salgın ile ülkelerin öncelikleri değişti.

YÖK olarak bu zor sürecin geleneksel yöntemlerle sürdürülemeyeceğini biliyoruz. Bundan dolayı bu mücadeleyi farklı bir kulvarda sürdürmemiz gerektiğini düşünerek bir yıl önce başlattığımız uzaktan öğretim ve dijital öğrenme imkanlarını devreye soktuk. Bugün dahil her gün binlerce materyal öğrencilerimize dijital ortamda sunulmakta, her gün yeni sanal sınıflar devreye sokulmaktadır.

Diğer taraftan açık öğretim fakültelerindeki eğitim öğretim de devam etmektedir. İlaveten bu üç üniversitemizin katkılarıyla açık öğretimdeki programlarının ders materyallerini dijital ortamda **YÖK Dersleri Platformu** adı altında bütün üniversitelerimize açtık. Bu platform diğer üniversitelerimizin de katkılarıyla sürekli gelişmekte ve zenginleşmektedir. Bu platform bilginin ve bilimsel birikimin paylaşımına önemli katkı sunmaktadır.

Değerli basın mensupları...

Dünyada Kovid-19 salgını bütün hızıyla devam etmektedir. Bir süre daha evde kalmak, devletimizin beyanlarına uygun bir şekilde sosyal faaliyetlerimizden feragat etmek sadece başımızın tacı yaşlı insanlarımız için değil istikbalimizin teminatı olan gençler de dahil bütün yaş grupları için elzemdir. YÖK olarak üniversitelerden istediklerimiz bu çerçevede şekil bulmaktadır.

Bilindiği gibi, yükseköğretimin kendisine has özellikleri bulunmaktadır. Yükseköğretim eşitlik, farklılık, özgünlük temelinde yükselir. Bu onu daha faal ve operasyonel kılar. YÖK'ün son yıllarda sergilediği çevik yönetim ile Türk yükseköğretiminin zeminini, asgari standartlarını muhkem kılması, üniversitelerimizin yetkinliği ile birleştiğinde bu küresel ölçekteki tehdit ve tehlikeyle de mücadele etme konusunda farklı imkanlar ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca geçtiğimiz yıllarda Yeni YÖK olarak başlattığımız Dijital Dönüşüm ve Açık Bilim projeleri bu konuda üniversitelerimize yardımcı olmaktadır. Yetki devri süreçleri ile gelişimini desteklediğimiz üniversitelerimiz ülkemizde aslında sağlam bir zeminde durmaktadır. Bu olağanüstü günlerin yaşandığı süreçte pek çok ülkeye göre neyi nasıl yapabileceğini çok daha iyi bilen Devlet – Vakıf üniversitelerimiz bulunmaktadır.

Değerli basın mensupları...

Evet, dünyadaki üniversite sıralamalarında ilk yüzde bulunan üniversitelerin bile öğrencilerine net bir şekilde yol haritası sunmadığı bir ortamdayız. Dünyanın çeşitli ülkelerinde salgın sırasında okulların ve yükseköğretim kurumlarının yaklaşımlarını ve aldıkları önlemleri incelediğimizde, yükseköğretim kurumlarının salgın süresince eğitime devam etmediğini veya dijital ortamda devam ettiğini tespit ettik.

Dünya genelinde 150'den fazla ülke çeşitli derecelerdeki üniversitelerini kapatmıştır. Bazı ülkelerde üniversitelerin bir kısmı kapalı iken bir kısmı kendi kararıyla açık. Fakat büyük ölçüde hakim olan durum belirsizliktir. Salgının tatil dönemine denk geldiği ülkelerde dönem açılışları, belirlenemeyen ileri tarihlere bırakılmış durumda. Avrupa'da Almanya gibi bazı ülkeler Bahar Döneminin açılışını erteleyenler, yani eğitim öğretimi bahar döneminde sürdürmek için tatil edenler arasında. İsveç ve Fransa'da eğitime ara verildiğini görüyoruz. Kore'de üniversitelerde online eğitim teşvik ediliyor. Üniversite özelinde bakacak olursak belirsizliklerin sürdüğünü, sadece dijital ortamları tavsiye ile yetinildiğini görüyoruz. Mesela Harvard Üniversitesinin de salgın sırasında yüzyüze eğitimi durdurduğunu, kampüsteki derslerini dijital ortamda yürütmek üzere teşvik ettiğini biliyoruz.

Böyle bir ortamdan toplumun bütün katmanlarının, iş dünyasının, sanayinin, turizmin, ekonomik faaliyetlerin, hatta dış politikaların etkilendiği ortadadır. Avrupa Birliği gibi küresel projelerin bile anlamını kaybettiği bu süreçten üniversitelerin, bilimin, akademinin etkilenmemesi gibi bir durum söz konusu olamaz. Fakat bize düşen bilimsel süreçlerin, akademik faaliyetlerin en az hasarla bu badireyi atlmasına çalışmaktır. Zira bütün devletlerin şu veya bu oranda, ama mutlaka zararlar ve hasarlar çıkacağı bu süreç sonlandığında en büyük görev yine bilime ve akademiye düşecektir. Onun için Devletimizin bilim çarkı hiçbir zaman durmamalıdır; yavaşlayabilir, bir başka surete evrilebilir, pek çok yararlı husustan bir süreliğine vazgeçilebilir. Ama bu çark tamamen durmamalı...Türk yükseköğretimi pek çok ülkede olmayan bir tecrübeye sahiptir. Bu tecrübe bugünler içindir ve bu tecrübeden azami oranda istifade etmekteyiz.

Bugün YÖK Genel Kurulumuzda bazı hususlarda kararlar aldık.

Bu sene Bahar dönemi eğitim öğretim sürecini sadece uzaktan eğitim, açık öğretim ve dijital öğretim imkanları ile sürdürmeye karar verdik. Yani bahar döneminde yüz yüze eğitim yapılmayacaktır.

Üniversitelerimiz yukarıda zikrettiğimiz uzaktan eğitim, açık öğretim ve dijital öğretim imkanları altında sunamayacakları programları/dersleri ve uygulamalı dersleri yaz aylarında belirledikleri takvim içinde tamamlayacaklardır. Diğer bir ifade ile bu program ve dersler için bahar dönemi takvimini yaz aylarına taşımış oluyoruz. Türk yükseköğretiminin yaz okulu tecrübesi üniversitelerimiz için son derece değerli bir imkân sunmaktadır.

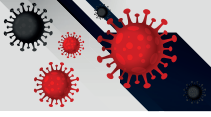
Yaz okulunun bitiş tarihleri göz önünde tutularak önümüzdeki yıl eğitim öğretim takvimini belirleyeceğiz. Bu hususta da geçmiş yıllarda sıra dışı durumlarda gerçekleştirdiğimiz uygulamalar ve tecrübeler ışığı altında bu konuyu rahatlıkla yönetebileceğimize inanıyoruz.

Dolayısıyla şunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Kontrollden çıkan bir durum söz konusu olmadan inşallah bu olağanüstü zor süreci yöneteceğiz ve en az hasarla atlatacağız.

Kampüslerde rektörlüklerce gerekli görülmeyen durumlar dışında öğrenci bulunmaması en doğru olanıdır. Bu konuda üniversitelerimiz gerekli tedbirleri alacaktır.

İdari ve akademik personelin ise asgari oranda ve seyreltilerek görevlerini yapmaları için gerekli tedbirlere dair bir müddetten beri yönlendirmelerimiz ve kararlarımız bulunmaktadır. Üniversitelerimiz ile daimi olarak 7/24 irtibat halindeyiz.

Bugün gençlerimizden istediğimiz dünyanın ve ülkemizin yaşadığı bu fevkalade zor süreçte, mesuliyetinin idrakinde bir vatandaş olarak, sağlık alanında yapılan bütün ikazları dikkate almaları ve bu süre içinde kendilerini geliştirebilecekleri, kültür dünyalarını zenginleştirecekleri kaynaklara yönelmeleridir. Herzeyim daha önceki gibi yürümesini ve rutinin değişmemesini beklememeliler. Dünya iki ay önceki dünya değildir. Bugün farklı bir dünya var. Kurallar değişti, demokrasinin bayraktarlığını yapan devletlerin en basit insan haklarına bile kamu yararı için kısıt getirdiği günleri yaşıyoruz. Dolayısıyla gençlerimizin de beklentilerinin ve taleplerinin bu çerçevede olması lazımdır. Bilmelidirler ki Amerika ve Avrupa

ülkelerinde öğrencilerin eğitim öğretimleri de sonlandı, bir kısmı ise uzaktan öğretim ve dijital öğretimi hocalarına tavsiye etti. Fakat birçoğu sadece üniversiteleri kapattı ve belirsizlik ortamı sundu öğrencilerine.

Bizler de biliyoruz ki, uzaktan öğretim ve dijital öğretim yöntemleri örgün öğretimin alternatifi olamaz. Üniversite hayatı eşsiz bir sosyalleşme ortamıdır. Fakat sevgili öğrencilerimiz... Yaşadığımız bu olağanüstü günlerde örgün öğretime ara vermek durumundayız. Bu süreçte dijital imkanlardan sizler için sonuna kadar istifade etmek istiyoruz. Bazı programlar uzaktan öğretimle, açık öğretimle sürerken bazıları yaz okuluna kalabilir. Bu yeni durumu kabullenmek durumundayız. Ayrıca her bir programın doğası nasıl farklı bir talebelik öngörüyorsa burada da üniversitelerimizin bölümden bölüme farklı uygulamalarını anlayışla karşılayın. Bu uygulamalarda önceliğin sizlerin sağlığınız olduğunu, ülke çapında bir pişmanlığa düşülmemesi için bu tedbirlerin alındığını bilin.

Değerli basın mensupları...

Diğer bir konu da YKS...

YKS'nin, 25-26 Temmuz tarihlerinde yapılması kararlaştırılmıştır. Bu kararı almamızdaki neden tedbirli olmak ve öğrencilerimizin daha salim ve dingin bir zihinle hazırlanarak bu imtihana girmesidir. ÖSYM ile bu takvimi birlikte sürdürüyoruz. Öğrencilerimiz ve ailelerimiz rahat olsun. Bu konudaki planlamalarımız tamamdır.

YKS'de sorulacak müfredat ile ilgili önceliğimiz bugünün gerçeklerinin yansıdığı bir şekilde öğrencilerimizin lehine olanı aramaktır. **Sınavda sorulacak sorular, bu soruların kapsamı ve alanları Milli Eğitim Bakanlığı ile uyum içinde onlardan gelen tekliflere göre şekillenecektir.** Yükseköğretime giriş sınavlarının ortaöğretime desteklemesi gerektiğinin farkındayız. Sınava girecek öğrencilerimiz şu açıdan rahat olsunlar. Daha önce yapılan çerçevede bir sınav olacaktır. Fırsat eşitliği ve sosyal adalet bizim vazgeçmeyeceğimiz bir esasımızdır.

Ve Sevgili öğrencilerimizi canları gibi seven değerli anne babaları ve aileleri...

Lütfen şuna inanın. Gençlerimiz için bu zor günlerde en iyisini sürekli arıyor ve yapmaya çalışıyoruz. Onların bu süreçten en az şekilde etkilenmesi için gayret ediyoruz. Dünyadaki üniversitelerde bu konuda ne oluyor ne tür kararlar alınıyor, sürekli izliyoruz. Geleceğe yönelik planlamalar yapıyoruz ve tedrici bir şekilde bunları hayata sokuyoruz. Şu an kontrollü bir süreç izlemekteyiz. **Bu günleri de hep birlikte birbirimize kenetlenerek, dikkat, anlayış ve sabır ile aşacağız inşallah.**

YÖK'TEN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ İÇİN KAYIT DONDURMA VE ERTELEME HAKKI

1 Nisan 2020 / Ankara

Yükseköğretim Kurulunca (YÖK) alınan yeni kararlar, koronavirüs salgını nedeniyle önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenim gören öğrencilerin talep etmeleri halinde 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde kayıtlarını dondurabilmesine; tez savunma ve yeterlik sınavlarının ise denetlenebilir olma ve "kayıt altına alınmak şartıyla" video konferans gibi dijital imkanlar ile yapılabilmesine olanak sağlandı.

Yükseköğretim Kurulunca, rektörlüklere gönderilen yazıda, koronavirüs (Kovid-19) nedeniyle üniversitelerde 2019-2020 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminde yüz yüze eğitim yapılmaması yönünde alınan karar hatırlatıldı.

Bu kapsamda üniversitelerde eğitim, sadece uzaktan öğretim, açık öğretim ve dijital öğretim yöntemi ile yapılacak ve derslerin teorik kısımlarının gerekli teknik alt yapı ve yeterliğe sahip olmaları halinde uzaktan ve dijital öğretim yöntemiyle yapılması konusunda üniversiteler yetkili olacak.

Yazıya göre, küresel salgın nedeniyle ikametgahlarına dönen bazı öğrenciler, buldukları yerlerde internet erişimi, bilgisayar temini gibi olanakları sağlamakta zorlandıklarını belirterek YÖK'ten, uzaktan devam edemedikleri dersler nedeniyle mağduriyetlerinin giderilmesini istedi.

Yükseköğretim Kurulunun dünkü toplantısında, Kovid-19 küresel salgınının bahar dönemi eğitimi başladıktan sonra ortaya çıkması ve bazı öğrencilerin uzaktan öğretime devam etme imkanlarının olmadığı da göz önünde bulundurularak bazı yeni kararlar alındı.

Buna göre, koronavirüs salgını nedeniyle önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenim gören öğrenciler, talep etmeleri halinde 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı bahar döneminde kayıtlarını dondurabilecek. Kayıt dondurulan süre, azami süreden sayılmayacak.

Lisansüstü eğitimde tez aşamasında olan öğrencilerin tez döneminde öğretimlerine uzaktan devam edebilmelerine ya da kayıt dondurma işleminden yararlanıp yararlanamayacaklarına, tez danışmanın görüşü alınarak üniversite yönetim kurulunca karar verilecek.

Bu süreçte tez döneminde olup azami süresi biten öğrenciler için eğitime ara verilen süre kadar ilave süre verilecek.

- Sınav tarihlerinin belirlenmesinde salgının etki süreci dikkate alınacak

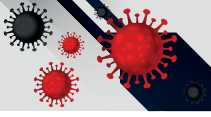
Tez teslim, savunma ve yeterlik sınav tarihlerinin belirlenmesinde salgının etki süreci ve öğrencinin şartları dikkate alınacak.

Tez savunma ve yeterlik sınavları, "denetlenebilir ortam ve şartlarda gerçekleştirilmesi ve kayıt altına alınması şartıyla" dijital imkanlar ile yapılabileceği gibi öğrenciler, bu konuda erteleme ve kayıt dondurma imkanından da yararlanılabilecek.

YÖK yetkilileri, tez öğrencilerinin savunma ve yeterlik sınavlarının dijital imkanlar ile yapılmasında video konferans ve diğer canlı bağlantı teknolojilerinin kullanılabileceğini belirtti.

Bununla birlikte öğrencilerin bu konuda erteleme ve kayıt dondurma imkanından da yararlanılabileceğine karar verildi.

YÖK'ün kararları, 2019-2020 Eğitim ve Öğretim yılı bahar dönemi ile sınırlı olacak.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE ÜCRETSİZ 6 GB'LIK "UZAKTAN EĞİTİME DESTEK" KOTASI

29 Nisan 2020 / Ankara

Sevgili Öğrencilerimiz,

Dünyada toplum sağlığını etkileyen Covid-19 küresel salgın tedbirleri kapsamında uzaktan öğretim çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Bu süreçte bildiğiniz üzere <https://yokdersleri.yok.gov.tr> adresinde "YÖK Dersleri Platformu"nu hizmete sunduk.

*Artık <https://yokdersleri.yok.gov.tr> adresinden ulaşabileceğiniz üniversitelerimize ait içeriklere, mobil operatörleriniz tarafından hatlarınıza ücretsiz olarak tanımlanacak olan 6 GB'lık "**Uzaktan Eğitime Destek**" kotası kapsamında erişebileceksiniz.*

Bütün mobil operatörler tarafından üniversitelerimizdeki uzaktan eğitime destek amacıyla verilen 6 GB'lık ücretsiz internet kullanımına birçok üniversitemizin sağladığı ders içeriği ve online eğitimler de dahil olacaktır.*

Bu adımın anlamlı fakat mütevazı bir adım olduğunun farkındayız. Fakat sizler için çalışmaya devam ediyoruz.

Sistemde yer alan üniversitelere ulaşmak için **tıklayınız**.

**Üniversitelerimizin Zoom, Teams, Youtube vb. araçlarla sağlandığı içerik, link ve yönlendirmeler "6 GB Uzaktan Eğitime Destek" kotasının dışında kalacaktır. Dolayısıyla bu kullanımların, operatörlerinize ait internet paketlerinizin kotasından düşülerek ücretlendirilmesi söz konusu olacaktır.*

Sağlıklı günlerde buluşmak dileğiyle...

-YÖK ÜNİVERSİTELERİMİZDEKİ UZAKTAN ÖĞRETİMİN BİR AYLIK FOTOĞRAFINI ÇEKTİ

- YÖK'TEN ÜNİVERSİTELERDEKİ UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK DEĞERLENDİRME

-YÖK'TEN, SALGIN SÜRECİNDE ÜNİVERSİTELERDEKİ UZAKTAN EĞİTİMİN BİR AYLIK DURUM TESPİTİ

3 Mayıs 2020

YÖK tarafından, küresel Kovid-19 salgını sürecinde üniversitelerde başlatılan uzaktan öğretim süreçlerinin mevcut durumunu tespit etmek ve daha da iyileştirilmesi faaliyetlerine katkıda bulunmak üzere bir veri analiz çalışması yapıldı.

Çalışmada doğrudan üniversite rektörlüklerinden istenilen bilgiler sonucunda elde edilen veriler kullanıldı. Bu kapsamda 127 Devlet ve 62 Vakıf olmak üzere toplam 189 üniversiteden toplanan farklı alanlardaki bütün veriler değerlendirilerek analiz edildi. Yapılan bu çalışma neticesinde ortaya çıkan sonuçlara göre:

Üniversiteler uzaktan öğretime hızlı geçiş sağladı

Üniversitelerimiz uzaktan öğretime geçiş konusunda önemli gayretler göstermiş birçok üniversite kısa süre içerisinde bu çalışmalarını tamamlamıştır. 189 Üniversiteden 121'i (%64'ü) 23 Mart 2020 (YÖK'ün üniversitelerde eğitime ara vermesinden bir hafta sonra), 41'i (%21,6'sı) ise 30 Mart 2020, 25'i ise (%13,2'si) 6 Nisan 2020 tarihlerinde uzaktan öğretim uygulamalarına başlamıştır.

Bu sonuçlar üniversitelerin çok kısa sürede uzaktan öğretime geçiş süreçlerini tamamladıklarını göstermektedir.

Bahar Dönemindeki derslerin %90.1'i uzaktan öğretimde açıldı

2019-2020 Eğitim ve Öğretim Yılı Bahar Döneminde üniversitelerimizde yürütülmekte olan toplam ders sayısı 736.341 iken küresel salgın sonrası uzaktan öğretim kapsamında açılan ders sayısı toplam 663.808 olarak gerçekleşmiştir. Bahar Dönemindeki derslerin %90.1'i uzaktan öğretim olarak açılmıştır.

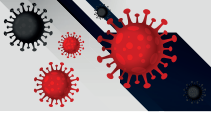
Teorik derslerin neredeyse tamamı uzaktan öğretimde açıldı

Üniversitelerin neredeyse tamamına yakını (%99.2) teorik derslerini, yaklaşık %89'u ise uygulamalı derslerin teorik kısımlarını uzaktan öğretim yöntemiyle yürütmeye başladığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, Üniversitelerin %75'inin uzaktan öğretimle verilebilecek uygulamalı dersleri bu dönemde uzaktan öğretim yoluyla verdiği görülmektedir.

Açılan derslerin %22'sinde canlı sınıf uygulaması

Uzaktan öğretim yöntemiyle açılan derslerin %22'sinde canlı sınıf uygulaması gerçekleştirilmektedir. Canlı ders uygulamalarını Vakıf Üniversiteleri %53,2 oranında "tüm derslerde zorunlu" tutarken, bu oran devlet üniversitelerinde %29.1 olarak gerçekleşmiştir. Canlı sınıf uygulaması oranı yüksek lisans derslerinde %25.9, doktora derslerinde %24.2, lisans derslerinde %22.1 ve önlisans derslerinde ise %17.8 olarak gerçekleşmiştir.

Uzaktan öğretimin en yoğun uygulandığı alan "Sosyal Bilimler"

Bu süreçte üniversitelerimiz tarafından uzaktan öğretim uygulamaları en yoğun şekilde “Sosyal Bilimlerde” (%91) uygulanırken, aynı oran Fen Bilimlerinde %78, Mühendislik alanında %77 olarak gerçekleşmiştir. Yoğunluğun en düşük olduğu bilim alanı ise “Sağlık Bilimleri” (%54) olmuştur.

Uzaktan öğretimde çeşitli etkinlik ve değerlendirme yöntemleri

Küresel salgın döneminde üniversitelerin uzaktan öğretimde ölçme değerlendirme kapsamında ara sınav uygulamalarını netleştirdikleri ve ödev, proje, çevrimiçi sınav ve kısa sınav gibi farklı çevrimiçi değerlendirme yöntemlerini uyguladıkları görülmektedir. Üniversitelerimiz ara sınavların ölçme ve değerlendirmesini ağırlıklı olarak “Ödev” (%90,5) ve “Proje” (%83,10) yoluyla yapmayı uygun görmüştür.

Öğretim elemanlarına yönelik süreçle ilgili bilgilendirme ve destek hizmetleri

Hızlı bir şekilde geçilen uzaktan öğretim uygulamalarına öğretim elemanlarının entegrasyonunun sağlanması konusunda üniversitelerin ciddi gayret gösterdikleri görülmektedir. Küresel salgın sürecinde üniversitelerin %97'si öğretim elemanlarına uzaktan öğretim uygulamaları hakkında “teknik destek” sağlarken %79'u online eğitimler vermektedir. Ayrıca üniversitelerin %39'u öğretim elemanlarına pedagojik destek sunmaktadır.

Öğrencilere yönelik süreçle ilgili bilgilendirme ve destek hizmetleri

Bu süreçte üniversitelerin %95'i öğrencilerine süreç ile ilgili “Sms, e-posta” yoluyla bilgilendirme yaparken, %91'i “teknik destek hizmeti” sunmakta, %83'ü “iletişim noktası” oluştururken, %70'i de “yeni görevlendirmeler” yapmıştır.

HAZİRAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA ÜNİVERSİTELERDE AKADEMİK TAKVİME DÖNÜLMESİ KARARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

5 Mayıs 2020

Bilindiği üzere 4 Mayıs 2020 tarihli Kabine Toplantısı'nda 15 Hazirandan 2020'den itibaren üniversitemizin akademik takvime dönebileceği kararı alınmıştır. Bu karar ile üniversiteler, bu tarihten itibaren; bu ve gelecek senenin eğitim öğretim süreçlerine ilişkin akademik takvimlerini yapabileceklerdir. Bu ülkemizin normalleşme sürecinde gelinen önemli bir aşamadır.

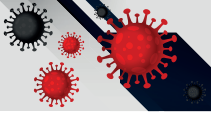
Devletin ilgili kurumları tarafından 1 Haziran 2020'den itibaren 14 gün boyunca Kovid-19 salgınının kontrol altına alındığının ve kesin düşüğe geçtiğinin beyan edilmesi koşuluyla, 15 Haziran 2020 tarihinden sonra üniversitemizde de normale dönüşün ilk aşaması bu şekilde tedrici olarak başlayacaktır.

YÖK olarak bu süreçleri “güçlü koordinasyon, esnek yönetim, yetki paylaşımı” anlayışı içerisinde sürdürmekteyiz. Bu şekilde kampüslerimiz kapalı olmasına rağmen eğitim öğretim pek çok ülkenin aksine durdurulmamış olup dünyadaki iyi örneklerde olduğu gibi dijital ortamda farklı süreçlere evrilerek sürdürülmektedir. Diğer bir ifade ile akademimiz hocası ve öğrencisi ile birlikte öğretmeye ve öğrenmeye devam etmektedir.

Diğer taraftan yürürlükteki mevzuata göre üniversitemizin akademik takvimlerine ilişkin katı kurullarla tayin edilmiş başlangıç ve bitiş tarihleri bulunmamakta olup akademik takvim belli bir çerçevede üniversitenin kendi yetkili kurulları tarafından belirlenmektedir. Üniversitemizde akademik takvimler bu tarihten sonra belirlenebilir ve bahar döneminde uzaktan öğretimle verilemeyen **özellikle uygulama derslerine ilişkin süreçler; kademeli ve koruyucu önlemler alınarak, makul düzeyde öğrenci sayısı ile 15 Haziran 2020 tarihinden itibaren yukarıda geçen önkoşulun gerçekleşmiş olması şartıyla kurgulanabilir.** Üniversitemizin senatoları “kendi koşullarını dikkate alarak” kendilerine en uygun takvimi belirleyebilecektir. Dönem sonu sınavları ve öğrenci başarısının değerlendirilmesi, ilgili yükseköğretim kurumunca belirlenen "**hukuki açıdan şeffaf, açıklanabilir ve denetlenebilir ilkeler**" doğrultusunda yapılacaktır.

Elbette akademik takvim belirlenirken öğrencilerimizin önemli bir kısmının yurtlarından ayrılmış olması, seyahat imkânları, psikolojik durumları ve derse uyum sağlayabilmenin sosyal koşullarının hazır olup olmaması gibi etkenlerin yanı sıra aynı zamanda eğitim öğretim süreçlerinin büyük kısmının dijital imkânlarla yürütülüyor olması ve yeniden örgün öğretime döndürülmesinin zorlukları gibi hususların da göz önünde tutulması gerektiği ortadadır. Özellikle bu yaşanan süreçte üniversitemizin öğrenci merkezli bir yaklaşımı benimsemesi gerekmektedir. Bu vazgeçilmemesi gereken esastır.

Üniversitemizin Kabinenin normalleşmeye yönelik takvimi doğrultusunda 15 Haziran 2020'den itibaren önümüzdeki dönemin akademik takvimini belirlerken bu hususlara dikkat edeceği malumdur. Bu dinamik süreçte YÖK olarak da; şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşım ile bu sürecin sürdürülmesini önemsiyor ve kararlarımızda buna dikkat ediyoruz. Dolayısıyla bu normalleşme sürecinin aşamalarının da YÖK ve üniversiteler tarafından, öğrencilerimizi tedirgin etmeyecek tarzda sürdürüleceğini açıklamak isteriz.

YÖK, ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN UZAKTAN EĞİTİMDE YAŞADIĞI SIKINTILARA YÖNELİK HAREKETE GEÇTİ

7 Mayıs 2020

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), üniversitelerde uzaktan ve dijital ortamda eğitimin devam ettiği küresel yeni koronavirüs salgını sürecinde engelli öğrencilerin karşılaştığı farklı problemlerle ilgili harekete geçerek bir çalışma başlattı.

Bu kapsamda YÖK Engelli Öğrenci Komisyonu Çalışma Grubu, engelli öğrencilerin uzaktan eğitimde karşılaştığı problemlerle ilgili toplandı. Komisyon toplantısında, engelli öğrenci temsilcisi ve üyeler uzaktan eğitim konusunda yaşanan sorunlarla ilgili komisyona bilgi verdi. Komisyonda, bazı işitme ve görme engelli öğrencilerin uzaktan eğitimleri takip edebilmek için aileleri ile birlikte derslere katılmak zorunda kaldıklarını da aktarması üzerine YÖK, engelli öğrencilere yönelik uzaktan eğitimde dikkat edilmesi gereken hususları içeren bir dizi çerçeve karar aldı.

- Küçük değişiklikler büyük anlam ifade eder

Yükseköğretim Kurulunca, koronavirüs önlemleri kapsamında başlatılan uzaktan eğitimde canlı dersler ve içerikler hazırlanırken engelli öğrencilere yönelik farkındalık oluşturacak bir dizi tedbir ve önlemleri içeren çerçeve kararı üniversitelere gönderildi.

Yazıda engelli öğrencilere yönelik farkındalık arttırılarak, “sunumlarda, ders hazırlıklarında ve ders anlatımlarında dikkat edilecek küçük değişikliklerin engelli öğrenciler için büyük anlam ifade ettiği bildirilirken, uzaktan öğretimin engelli öğrencilerimiz için “**mümkün olduğunca erişilebilir kılmanın gerekliliği**” belirtildi.

Engel durumunun farklılıklarına göre farklı tedbir ve önerilerin yer aldığı metinde üniversitelerin ilgili programlarında öncelikle engelli öğrencilerin bulunup bulunmadığının belirlenmesi gerektiğinin altı çizildi. Bu tespit doğrultusunda “engel grubuna göre alınması gereken önlemler konusunda dersi veren öğretim elemanının bilgilendirilmesi, canlı ders bağlantıları için engelli öğrencilerle görüşülerek canlı ders platformunda yaşanan sorunların giderilmesi için tedbir alınması, kullanılan uzaktan eğitim sistemlerine yönelik bu öğrencilere yazılı olarak da bilgi verilmesi” YÖK tarafından üniversitelerden talep edilen hususlar arasında yer aldı.

İşitme engelli öğrenciler için “ders içeriklerinin metin olarak da sağlanması, ders anlatımlarının mümkünse alt yazılı olarak da verilmesi, ders içeriğinin önceden metin olarak öğrenciye gönderilmesi, dudak okuyabilen öğrenciler için ders sunumlarının yanı sıra öğretim elemanının ekranda görünmesinin sağlanması”; **Görme engelli öğrencilerin** “okuyucu sistemlerinin kullanabileceği zengin metin biçimlerinin ders metinlerinde kullanımı açısından özen gösterilmesi, sunumlarda büyük punto ve kontrast renk kullanılması, görsel içeriklerin, grafik ve tabloların ders anlatımı sırasında betimlenmesi, özellikle sınavlarda grafiklerin betimlenmesi”, **Uzaktan eğitim kapsamında yapılan online sınavlarda** engel durumuna göre ek süre tanınması gibi tedbirler de üniversitelere bildirildi.

Zihinsel engelli ve otizm spektrum bozukluğu bulunan az sayıda öğrenci için de “yükseköğretimle bağlantısının kopmaması için özen gösterilmesi, düzenli aralıklarla aile ve öğrenciyle temasa geçilmesi, gerekirse psikoloji ve diğer alanlardan akademisyenlerden de destek alınmasının imkânlar dâhilinde sağlanması” hususlarına dikkat çekildi.

YÖK'TEN ÜNİVERSİTELERDEKİ SINAVLARIN YÜZ YÜZE

GERÇEKLEŞTİRİLMEMEYECEĞİNE İLİŞKİN KARAR

11 Mayıs 2020 / Ankara

Yükseköğretim Kurulunca (YÖK), üniversitelerde dönem sonu sınavları ile bu eğitim ve öğretim yılına ait diğer sınavların **yüz yüze gerçekleştirilmeyeceği**, üniversite yetkili kurullarınca tercih edilecek "dijital imkânlar" veya "ödev, proje gibi alternatif yöntemler uygulanarak" yapılacağı bildirildi.

- Salgın süreci ve Sağlık Bakanlığının yazısı değerlendirildi

YÖK'ten üniversitelere gönderilen "Covid-19 tedbirler" konulu yazıda, Sağlık Bakanlığının YÖK'e hitaben kaleme aldığı "11 Mayıs 2020 tarihli ve Covid-19 tedbirler" konulu yazısındaki şu ifadelere yer verildi:

"Şehirlerarası kitlesel öğrenci hareketleri, farklı yerleşim birimlerinden öğrencilerin bir araya gelmesi, öğrenci yurtlarının yeniden faaliyete geçmesi ve sınav ortamlarında sosyal mesafeye uyulamaması gibi durumların, kontrol altına almakta olduğumuz pandemi mücadelesinde önlenemez bir risk oluşturacağı görülmektedir. 2019-2020 eğitim yılının bu tür risklere meydan vermeden tamamlanması gerekmektedir. Yükseköğretim Kurulunun daha önce örgün eğitim yapılan programlarda uzaktan eğitim yapılması ve ara sınavlara ilişkin almış olduğu kararlara paralel olarak, dönem sonu sınavları ile bu eğitim yılına ait diğer sınavların da çevirim içi veya alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleri uygulanarak yapılması önem arz etmektedir."

- "Güçlü koordinasyon, çevik yönetim, esnek kararlar, yetki devri"

Yazıda, Yükseköğretim Kurulu tarafından başlangıcından itibaren Covid-19 küresel salgını ile ilgili özellikle yükseköğretim alanında yurt içi ve yurt dışı gelişmelerin yakından takip edildiği vurgulandı.

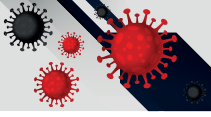
Bu bağlamda 23 Mart 2020 itibarıyla dijital ortamda eğitime geçildiği, vaka sayılarının da takip edilerek, süreçte yükseköğretim kurumlarına teorik ve akabinde uygulamalı eğitimlere yönelik olarak kendi altyapı imkânları, ilgili programın kazanımları ve öğrenci sayılarını da göz önünde bulundurarak, kendi tedbirlerini almaları yönünde güçlü koordinasyon, çevik yönetim, esnek kararlar, yetki devri gibi esaslar çerçevesinde bir hareket zemini oluşturulduğu aktarıldı.

Yazıda, sınavlara yönelik olarak da üniversitelerin çoğunun dijital imkânlar ile çevirim içi ortam başta olmak üzere farklı yollara ilişkin planlamalarını yaptığı belirtildi.

- Sınavlar "şeffaf ve denetlenebilir" olması şartıyla, dijital imkânlar veya ödev, proje gibi alternatif yöntemler uygulanarak yapılacak

YÖK'ün üniversitelere gönderdiği yazıda, şunlar kaydedildi:

"Yükseköğretim Kurulu olarak bütün bu süreçlerde vurgu yaptığımız dikkate alınması gereken iki hususun, sınavların "**şeffaf ve denetlenebilir**" olması ile öğrencilerin bedeni ve ruhi sağlıklarını dikkate alan, yani "**öğrenci merkezli**" olması gerektiğidir. Konunun hassasiyetine binaen, 11.05.2020 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında, Sağlık Bakanlığının ilgi yazısındaki konuya ilişkin talebi ve salgın süreci değerlendirilmiş olup; dönem sonu sınavları ile bu eğitim ve öğretim yılına ait diğer sınavların yüz yüze gerçekleştirilmemesine, bu sınavların üniversite yetkili kurullarınca tercih edilecek "dijital imkânlar" veya "ödev, proje gibi alternatif yöntemlerin uygulanarak" yapılmasına karar verilmiştir."

YÖK, ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL ORTAMDA GERÇEKLEŞTİRİLEBİLECEK SINAVLARIN TEMEL İLKELERİNİ AÇIKLADI

27 Mayıs 2020 / Ankara

Yükseköğretim Kurulunca (YÖK), koronavirüs salgını nedeniyle yüz yüze yerine üniversitelerde uygulanacak dönem sonu dijital sınavlar için öğrencilere teknik destek sağlanmasından sınav güvenliğine kadar uygulanacak ilkeleri belirleyerek üniversitelere gönderdi.

Üniversitelerde, 2019-2020 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminde dönem sonu sınavları ile bu eğitim ve öğretim yılına ait diğer sınavların koronavirüs salgını nedeniyle yüz yüze gerçekleştirilmeyeceği, dijital imkanlar veya ödev, proje gibi alternatif yöntemler uygulanarak yapılmasına ilişkin YÖK kararı, 11 Mayıs'ta üniversitelere bildirilmişti. Bu kapsamda, uzaktan öğretimde uygulanacak değerlendirme süreçlerinde; dijital ortamlardaki gözetimli ya da gözetimsiz uygulanacak açık uçlu ya da çoktan seçmeli çevrimiçi sınavlar, ödevler, çevrimiçi kısa sınavlar, projeler, Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS) etkinlikleri, ÖYS kullanım analitikleri ve benzeri uygulamalar kullanılabilir.

YÖK bünyesinde çeşitli üniversitelerden uzaktan öğretim alanında uzman öğretim üyeleri tarafından oluşturulan komisyon, dijital ortamda yapılacak ölçme ve değerlendirmeye ilişkin ilkelerin çerçevesini belirledi. Komisyonca belirlenen genel ilkeler, YÖK Yürütme Kurulu tarafından son hali verilerek üniversitelere yazı ile duyuruldu.

- Kararlar, salgın dönemiyle sınırlı olacak

Yazıda, YÖK üniversitelerden, dijital ortamda yapılacak ölçme ve değerlendirme süreçlerinde küresel salgın dönemiyle sınırlı olmak kaydıyla uygulanması gereken genel ilkeleri göz önünde bulundurulmasını istedi.

Buna göre, küresel salgın döneminde dönem sonu başarı puanlarının hesaplanmasında çevrimiçi sınav puanlarının yanı sıra mümkün olduğunca ödev, proje, tartışma ile ÖYS aktivitelerine katılım gibi değerlendirmelerin de teşvik edilmesi sağlanacak.

Dijital ortamlarda yapılacak sınavlarda "şeffaf ve denetlenebilirlik" esas alınarak, ÖYS'nin veya dijital ortamların izin verdiği sınav güvenlik tedbirleri uygulanacak. Bu tedbirler arasında soruların rastgele seçilmesi, tam ekran ve tarayıcı kilidinin işlevselleştirilmesi bulunuyor.

Üniversitelerde çevrimiçi sınav uygulamaları konusunda öğretim elemanları ve öğrenciler için bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri yapılacak. Sınav başlamadan önce sınavın işleyişi, sınavın süresi, puanlama ilkeleri, öğrenci sorumlulukları, sınav itirazları ve etik kurallar konusunda öğrencilere açık ve net bilgilendirmeler yapılacak. İmkanlar dahilinde sınava girecek öğrencilerin e-Devlet kapısı üzerinden sisteme girişlerine öncelik verilecek.

- Öğrencilere, internet alternatifi için çözümler üretilecek

Dijital ortamlara erişimi olmayan öğrencilere yönelik teknik destek sağlamak amacıyla yeni çözümler üretilecek. Bu kapsamda, öğrencilerin alternatif çevrimiçi erişim yollarının kullanılmasına izin verilecek. Öğrencilere, bulunduğu yerdeki üniversite birimleri öncelikli olmak üzere gerektiği takdirde Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer kamu kurumlarının bilgisayar ve internet olanaklarına erişim imkanı sağlanabilecek.

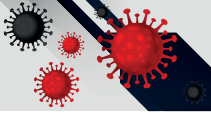
Kabul edilebilir sebeplerle sınava giremeyen öğrencilerin mağduriyet yaşamaması için telafi amaçlı çevrimiçi sınav imkanı verilecek. Teknik problemler yaşayan öğrencilerin sınavı tamamlamaları için gerekli prosedürler belirlenecek. Ödev, proje ve araştırma raporlarının değerlendirilmesinde intihal tespit programları kullanılabilir.

Çevrimiçi değerlendirmelerde, sınavın türüne uygun olarak öğrencilere yeterli süre verilecek. Dezavantajlı, engelli öğrencilerin sınavlarının dijital ortamda sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli bütün tedbirler alınacak.

Mezuniyet durumundaki öğrencilerin staj uygulamalarının değerlendirilmesinde küresel salgın dönemi şartları göz önünde bulundurularak ilgili yükseköğretim kurumları tarafından gerekli düzenlemeler yapılacak. Kurumsal sistemler üzerinde yürütülmeyen sınavlar "şeffaf ve denetlenebilir" olması için ilgili öğretim elemanı tarafından kayıt altına alınacak ve arşivlenecek.

Öğrencilere verilen ödev ve proje çalışmalarında dersin kredisi ve Avrupa Kredi Transferi ve Biriktirme Sistemi (AKTS) iş yükü göz önünde bulundurulacak. Ayrıca üniversitelerde dijital ortamlardaki sınav sürecinin aksamadan yürütülmesi için öğrencilerin teknik ve idari destek alabileceği yapılanmalar oluşturulacak.

YÖK'TEN KÜRESEL SALGIN İLE MÜCADELE KAPSAMINDA

YENİ DÜZENLEMELER- I

30 Mayıs 2020 / Ankara

YÖK BAŞKANI PROF.DR. YEKTA SARAÇ:

- “Türk Yükseköğretim sistemini yarınlara hazırlayabilmek amacıyla; ayrıca son yıllarda başlattığımız kalite eksenli büyüme yolundaki kazanımlar sürecinin kesintiye uğramaması, yabancı uyruklu öğrenci sayılarımızdaki olağanüstü artış başta olmak üzere uluslararasılaşma yolunda kastettiğimiz mesafeyi kaybetmemek ve üniversitelerimizi bu küresel değişime, yeni ve zor döneme hazırlıklı kılabilmek, yükseköğretimi uluslararası rekabete sokabilmek için bazı yeni ve yenilikçi kararlar almış bulunmaktayız.”
- “Bugün açıkladığımız kararlar küresel salgın sürecinde yurt dışında okuyan Türk öğrenciler ile ülkemize yabancı uyruklu öğrencilerin gelmesine yönelik önemli düzenlemeleri içermektedir. Haftaya uzaktan öğretim ile ilgili kararlarımızı ve düzenlemelerimizi kamuoyu ile paylaşmayı planlıyoruz.”

1- YURTDIŞINDA EĞİTİM GÖREN TÜRK ÖĞRENCİLER İÇİN YAPILAN DÜZENLEMELER

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), yurt dışında okuyan, fakat Covid-19 küresel salgını dolayısıyla okuduğu üniversiteye dönemeyen veya okuduğu ülkedeki salgına ilişkin riskler yüzünden üniversitesine dönmek istemeyen öğrencilerin için bir dizi önemli kararlar aldı.

YÖK, yurtdışında okuyan öğrencilerin salgın sonrasında öğrenimlerini Türkiye’de sürdürmek istediklerini bildirmeleri üzerine, bu öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaları nedeniyle küresel salgın dönemindeki sağlık endişelerini dikkate alarak yeni düzenlemeler yaptı.

Bu kapsamda yapılan özellikle “öğrenci merkezli” düzenlemelerin ana hatları belli oldu. Yapılan bu düzenlemeler, Covid-19 Küresel Salgını dolayısıyla sadece 2020-2021 Eğitim ve Öğretim yılı güz dönemi yatay geçiş işlemlerine mahsus olacak.

- Yurtdışı yatay geçiş kontenjanları artırıldı, kısıtlar kaldırıldı

Yükseköğretime girişte başarı sıralaması şartı bulunan “Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık, Hukuk, Öğretmenlik, Mühendislik ve Mimarlık” programları dışındaki yükseköğretim programlarının yurt dışı yatay geçiş kontenjanlarındaki %50 kısıt kaldırılarak, bu programlara yurt içi yatay geçiş kontenjanı kadar yurt dışı kontenjan ayrılabilmesine imkan tanındı.

- İlk binde yer alan üniversitelerde eğitim görenlere ek fırsat

Üniversite sıralamalarında ilk binde olan üniversitelerde okuyan öğrencilere ayrıca yeni bir imkan daha tanındı. Başarı sıralaması şartı bulunan “Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık, Hukuk, Öğretmenlik, Mühendislik ve Mimarlık” programları için olan yurt dışı yatay geçiş kontenjan kısıtlaması, Yükseköğretim Kurulunca belirlenmiş olan sıralama kuruluşları tarafından yapılan dünya üniversite sıralamalarının herhangi birinde ilk 1000’de yer alan üniversitelerin programlarındaki öğrenciler için, geçerli olmayacak. Dolayısıyla ilk 1000’de yer alan üniversitelerde okuyan Türk öğrencilere ülkemizde eğitim ve öğretim görebilmeleri için yeni bir fırsat penceresi açılmış oluyor. Bu düzenleme yurtdışına giden ve üstün nitelikli üniversitelerde okuyan başarılı öğrencilerin tekrar Türkiye’deki üniversitelerimize kazandırılmasının yolunu da açacak.

- Türkiye’deki açık öğretim programlarından herhangi birine yatay geçiş imkanı

Yine önümüzdeki yıla mahsus olmak kaydıyla, ÖSYS/YKS Puanına veya muadil belgelere sahip olmak koşulunu sağlamaları halinde dileyen öğrenciler, Türkiye’deki açık öğretim programlarından

herhangi birine yatay geçiş başvurusu yapabilecek. Bu durumda ilgili üniversiteler bu öğrencilerin programa intibaklarını gerçekleştirecek.

- Yatay geçişler her sınıfa yapılabilecek

Küresel Salgın dolayısıyla ve 2020-2021 eğitim öğretim yılı güz dönemi ile sınırlı olmak üzere öğrenciler, birinci sınıf ve son sınıf da dâhil bütün sınıflara yatay geçiş başvurusu yapılabilecektir. Bu şekilde yurt dışında okuyan tüm öğrenciler, okudukları sınıf ne olursa olsun belli şartlar dâhilinde Türk yükseköğretim sistemine dâhil olabilecekler.

Bilindiği üzere mer'i mevzuata göre ilk ve son sınıflara yatay geçiş yapılamamaktadır. Dolayısıyla bu düzenlemede küresel salgın dönemine mahsus olmak üzere geniş bir imkan sunulmaktadır.

Covid-19 Küresel Salgını dikkate alınarak sadece "2020-2021 Eğitim ve Öğretim yılı güz dönemine mahsus olmak" üzere ülkemizdeki üniversitelere yatay geçiş hususlarında özet olarak:

- Ülkemizdeki üniversitelere yatay geçiş kontenjanları artırıldı,
- İlk 1000'deki üniversitelerden yatay geçiş talep edenler için yeni imkanlar sunuldu,
- Birinci ve son sınıfa da yatay geçiş başvuru imkânı sağlandı,
- Şartları sağlayan ve dileyen öğrenciler için de açıköğretim programlarına geçiş yapabilmelerinin yolu açıldı.

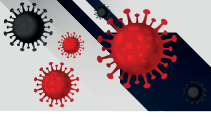
2- ÜNİVERSİTELERİMİZİN YURT DIŞINDAKİ ÜNİVERSİTELER İLE YÜRÜTTÜKLERİ ORTAK PROGRAMLARDAKİ TÜRK ÖĞRENCİLER İÇİN YENİ DÜZENLEMELER

- Seçenekler "program özelinde ve öğrenci merkezli" değerlendirilerek karar alınacak

Küresel Yeni Koronavirüs Salgını nedeniyle yükseköğretim kurumlarımızın yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarıyla ortak yürütmekte olduğu önlisans ve lisans programlarında kayıtlı olan öğrencilerden, 2020-2021 eğitim ve öğretim yılında yurt dışındaki üniversitede eğitim alması gerekenler için de YÖK kolaylaştırıcı bazı kararlar aldı.

Salgın nedeniyle üniversitemizin yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarıyla açmış oldukları "ortak programlarda okuyan öğrencilerden" yurtdışına gitmek istemeyen öğrenciler için alınan karar uyarınca yükseköğretim kurumları bu öğrenciler ile ilgili olarak;

- Yurt dışındaki yükseköğretim kurumundan dijital imkanlarla ve uzaktan öğretim ile ders alabilmesi,
- İki yükseköğretim kurumunun da uygun görmesi halinde öğrencilerin Türkiye'de kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumunda eğitim alabilmesi,
- Türkiye'deki yükseköğretim kurumundan aldıkları derslerin yurtdışındaki üniversite tarafından sayılabilmesi,
- Yurt dışında eğitim almaları gereken dönemlerin değiştirilebilmesi,
- Öğrencilerin talebi halinde ortak programdan çıkarak kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumundaki eşdeğer programa geçebilmesi, seçeneklerinden birisini, program özelinde ve öğrenci merkezli değerlendirilerek karara bağlayabilecek.

3- YURTDIŞINDAN GELECEK ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN SAYISINI ARTIRMAK İÇİN YENİ DÜZENLEMELER YAPILDI

-Ülkemizin yabancı öğrenciler için cazibe merkezi olmaya devam etmesi sağlanacak

Son yıllarda Yeni YÖK'ün başlatmış olduğu "Hedef Odaklı Uluslararasılaşma Projesi" kapsamında beş yıl önce 48 bin olan yabancı/uluslararası öğrenci sayısı olağanüstü bir artış ile 180 bine ulaşmıştı.

YÖK, bu başarının salgın sonrasında da kaybolmaması ve ülkemizin yabancı öğrenciler için cazibe merkezi olma durumunun devam etmesi için "bu yıla mahsus olmak üzere" yeni düzenlemeler gerçekleştirdi.

- Geç mezuniyet durumlarına yönelik yeni haklar tanındı

Salgın dolayısıyla pek çok ülkede lise mezuniyet sınavlarının sonbahara ertelenmesi, geç mezuniyet ile salgın nedeniyle alınan tedbirler dolayısıyla ülkemizde eğitim görmek isteyen uluslararası öğrenci adaylarına "2020-2021 akademik yılı güz dönemine mahsus olmak üzere" bazı yeni imkânlar tanındı. Buna göre;

- Adaylar ön kayıt yaptırabilecek, ayrıca başvuru ve kayıt süreci 15 Aralık 2020 tarihine kadar uzatılarak geç kayıt yapılabilecek.

- Eğitim ve öğretime başladıktan sonra kayıt yaptıranlara hızlandırılmış telafi eğitimi verilebilecek.

- Geç kayıt yaptıran öğrenciler güz döneminde kayıt dondurarak eğitime bahar döneminde başlayabilecek.

- Eğitim ve öğretim dönemi başladığında kayıt yaptırmış, ancak ülkemizde veya kendi ülkelerinde alınan tedbirler nedeniyle gelemeyen öğrencilere, bu tedbirler kalkıncaya kadar 2020-2021 eğitim ve öğretim yılı güz döneminde dersleri dijital imkânlarla uzaktan öğretimle verilebilecek.

Uluslararası öğrencilerin klinik alanlar dışındaki lisansüstü programlara, YÖK'ten bir günde alınabilen "Okul Tanıma Belgesi" ile kayıt yaptırılabilmesine de imkân tanındı.

Bu düzenlemeler ile küresel salgın sürecinde üniversitemizin yurtdışından öğrenci kaydetmeleri teşvik edilecek, yükseköğretimimiz bölgesi için çekim merkezi olması durumu devam edecek ve üniversitemiz uluslararası rekabete girebilecekler.

- Yükseköğretim Sanal Fuarları Gerçekleştirilecek

Yükseköğretim Kurulu küresel salgın müddetince kısıtlanan hareketliliğinin olumsuz etkilerini azaltmak ve bu süreçte Türk yükseköğretiminin yurtdışında dijital ortamlarda da tanıtılabilmesini sağlamak için harekete geçti.

Bu kapsamda "Yükseköğretim Sanal Fuarları"nın yapılması için hazırlıklara başlandı.

Ülkemizdeki bütün yükseköğretim kurumlarının uluslararası platformlarda yabancı uyruklu öğrencilere tanıtımı amacıyla dijital ortamlarda gerçekleştirilecek olan Sanal fuarlar için üniversiteler diğer ilgili kamu kurumları ile de iş birliği içinde olacak.

Bu kapsamda üniversiteler, bünyelerindeki fakülteleri, programları ve öğrencilere sundukları bütün imkanları tanıtarak, eş zamanlı olarak yabancı uyruklu öğrencilerin kendi yetkilileri ile doğrudan iletişim halinde olmalarına imkân sağlayacak.

YÖK'TEN KÜRESEL SALGIN İLE MÜCADELE SÜRECİNDE YENİ DÜZENLEMELER-II

4 Haziran 2020 / Ankara

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A.YEKTA SARAÇ:

“Son dönemde yükseköğretim sistemimizi yarınlara hazırlayabilmek maksadıyla; ayrıca üniversitelerimizi küresel değişime, yeni ve zor döneme hazırlıklı kılabilme, yükseköğretimi uluslararası rekabete sokabilmek için bazı yeni ve yenilikçi düzenlemeler yapmaktayız.”

“Bu bağlamda geçtiğimiz günlerde küresel salgın sürecinde yurt dışında okuyan Türk öğrenciler ile ilgili ve ülkemize yabancı uyruklu öğrencilerin gelmesine yönelik düzenlemeleri açıklamıştık. Bugün de uzaktan öğretim ile ilgili yapısal değişikliğe yönelik bazı kararlarımızı açıklıyoruz.”

UZAKTAN ÖĞRETİM USUL VE ESASLARI İLE İLGİLİ ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI

Bilindiği gibi küresel salgın nedeniyle ülkemizde de bütün dünyada olduğu gibi yüz yüze eğitime ara verilerek, dijital imkanlarla uzaktan öğretim yoluyla dersler yürütülmeye başlanmıştır. Yaşanan süreç, yükseköğretim kurumlarımızın herşeye rağmen derslerin uzaktan öğretimle yürütülmesine ilişkin gerekli hazırlıkları çok hızlı bir şekilde yürütebildiğini de ortaya koymuştur.

Bununla birlikte bazı yükseköğretim kurumlarımızın, dijital imkanlarla uzaktan öğretim yoluyla ders verebilme alt yapısı ile akademik hazırlık açısından geliştirilmesi gereken yönleri de bulunmaktadır. Fakat bu durum, yükseköğretimi güçlü bütün sistemler, dünya sıralamalarındaki ilk yüzde yer alan tüm üniversiteler için de geçerlidir. Dolayısıyla gelecek süreçler bağlamında bugünden hazırlığımızı yaptığımız takdirde önümüzde ümitvar olmamızı gerektiren bir fırsat bulunmakta olup gerekli adımların vakit geçirilmeksizin atılması durumunda çok hızlı mesafe alınacağı kuvvetle muhtemeldir.

- Örgün öğretimde uzaktan öğretimle verilebilecek ders oranı “yüzde kırka” çıkarıldı

Bilindiği üzere mevzuatımız üniversitelerimizin örgün programlarında yer alan derslerin **yüzde otuzuna kadarını** uzaktan öğretim yolu ile verilebilmelerine imkan sağlamasına rağmen bu orana yaklaşan üniversitemiz bulunmamaktadır. Bu durum, dijital imkanların kullanılabilmesi yolunda güçlü bir iradeye sahip bulunan kurumlarımızın bile ayrıca bir yönlendirmeye ve desteğe ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

Bu çerçevede yükseköğretim kurumlarımızı, önümüzdeki süreçlere hazırlayabilmek, dijital imkanlarla uzaktan öğretim yoluyla ders vermelerine ilişkin çalışmalarını ve hazırlıklarını desteklemek amacıyla yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretim yoluyla ders verilmesi konusunda önemli kararlar alınmıştır. Buna göre;

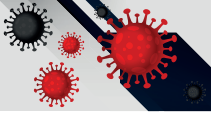
Ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeydeki örgün programlarda uzaktan öğretim yoluyla verilebilecek ders oranı yüzde **kırka** yükseltildi. Böylelikle dünyanın pek çok ülkesinde uygulanan karma öğretim modeline diledikleri takdirde üniversitelerimiz de geçebileceklerdir.

-Örgün öğretim programlarında yer alan derslerin “yüzde onu uzaktan öğretim ile” verilecek

Dijital imkanların kullanılabilmesindeki yetkinliğin program özelinde de olması için örgün öğretimdeki her bir programın derslerinin **asgari yüzde onunun** uzaktan öğretim ile verilmesinin güçlü bir şekilde tavsiye ve teşvik edilmesine de karar verildi.

Örgün öğretimde uzaktan öğretim ile verilecek bu derslerin her bir dönem bazında olması veya bütün programa yayılması ile eş zamanlı verilip verilmemesi hususlarında **üniversiteler karar verecek**. Fakat Yükseköğretim Kurulu olarak dijital imkanlar ve uzaktan öğretim yolu ile verilecek bu **derslere özellikle “2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı güz dönemi” programında nispeten daha fazla yer verilmesini önemsiyoruz**. Bu önerimiz Devlet-Vakıf bütün üniversitelerimiz için geçerlidir.

- Ek kadro takviyesi de yapılabilecek

Buna yönelik senato kararı alan ve uygulayan Devlet üniversitelerine, uzaktan **eğitim merkezlerinde görevlendirilmek üzere ek kadro** tahsisi de yapılacak, ayrıca bu uygulamaya geçen üniversiteler için **ek araştırma görevlisi de verilecektir.**

Bu yeni düzenlemeler üniversitemizin uzaktan öğretime ilişkin yetkinliklerinin artırılmasını sağlayacağı gibi üniversitemizin kampüslerinde, amfi, derslik gibi eğitim ve öğretim mekanlarında ve sosyal mekanlarda öğrenci açısından **devletimizin belirlediği yeni normalleşme sürecine uygun ortamların oluşması** sonucunu da doğuracaktır.

Önümüzdeki eğitim öğretim yılı ilk döneminde kampüslerde **“öğrenci açısından daha rahat”** eğitim öğretim ortamlarının oluşması hedefleniyor.

- Kalabalık derslerin gruplara bölünmesi önerildi

Uygulama ağırlıklı programlardaki teorik derslerin de ilk dönemde ve mümkün olduğunca dijital imkanlar ile verilmesinin tercih edilmesi ve kalabalık derslerin de gruplara bölünerek yapılması önümüzdeki eğitim öğremini için üniversitemize önerimizdir.

-20 UZEM’in daha kurulmasıyla “Uzaktan Eğitim Birimi” bulunmayan devlet üniversitesi kalmadı

Devlet üniversitemizin çoğunda uzaktan öğretim birimleri bulunmaktadır. Geleceğin yükseköğretiminde dijitalleşmenin önemini gittikçe artıracığı güçlü beklentisinden de hareket ederek bütün üniversitemizde bu merkezlerin kurulması ve hızlı bir şekilde yetkinlik kazanması amacıyla **bugün 20 devlet üniversitemizde** daha “Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi” kurulmuştur.

Böylelikle **Uzaktan Eğitim Merkezi veya Birimi bulunmayan devlet üniversitemiz kalmamıştır.** Bu merkezlerin hem uygulamalara destek veren hem de ilgili konularda araştırmalar yapan bir yapıya dönüştürülmesi sağlanacaktır. Bu merkezlerde görevlendirilen personelin yetkinliklerini artırmak için özel program uygulanacaktır.

Diğer taraftan **vakıf üniversitelerinin tümünde de** bu merkezlerin kurulması yönünde tavsiye kararı alınmıştır.

- Uzaktan öğretime yönelik yeni çalışmalar yapılmaya devam ediliyor

Ayrıca Yükseköğretim Kurulumuz tarafından aşağıdaki konularda da çalışmalar başlatılmıştır:

- Önümüzdeki dönemde uzaktan öğretim uygulamalarının standartlarını yeniden belirleme ve izleme sistemi kurulacaktır. Programların açılması ve derslerin yürütülmesine ilişkin kalite standartlarının belirlenmesi ve uygulamaların değerlendirilmesine yönelik yeni mekanizmalar kurulacaktır. Bunun için YÖK’te ayrı bir birim kurulmuştur.
- Uzaktan öğretimle yürütülen program ve derslerde ölçme-değerlendirme yöntemleri sadece sınavlarla değil; sürece yayılan bir şekilde kurgulanacaktır.
- Online ölçme ve değerlendirme konusunda standartlar belirlenecek ve üniversiteler online sınav merkezleri kurması yönünde teşvik edilecektir.
- Yükseköğretim kurumlarımızdaki uzaktan öğretim altyapısının güçlendirilmesini sağlamaya yönelik olarak TÜBİTAK ile yaptığımız ortak çalışmalar hızla devam etmekte olup bu konulardaki somut gelişmeler önümüzdeki günlerde kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Yeni YÖK olarak **yükseköğretime tedrici olarak yeniden yapılandırmaya yönelik; sonuç üreten yeni düzenleyici kararlar almaya ve kamuoyu ile paylaşmaya** önümüzdeki günlerde de devam edeceğiz.

Ek-2: Mardin Artuklu Üniversitesi'nin Hazırladığı Türkçe, İngilizce, Kürtçe ve Arapça Broşürler

KORONAVİRÜS RİSKİNE KARŞI 14 KURALI

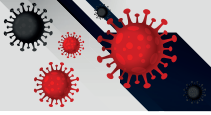
- 1 Ellerinizi sık sık su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca ovarak yıkayın.
- 2 Soğuk algınlığı belirtileri gösteren kişilerle aranıza en az 3-4 adım mesafe koyun.
- 3 Kıyafetlerinizi 60-90 derece normal deterjanla yıkayın.
- 4 Ateş, öksürük, nefes darlığı gibi şikâyetleriniz varsa, maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun.
- 5 Bulduğunuz ortamları sık sık havalandırın.
- 6 Yurtdışı seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin.
- 7 Öksürme ve hapşırma sırasında ağız ve burunu tek kullanımlık mendille kapatın, Mendil yoksa dirseğin iç kısmını kullanın.
- 8 Kapı kolları, armatürler, lavabolar gibi sık kullandığınız yüzeyleri su ve deterjanla her gün temizleyin.
- 9 Tokalaşma, sarılma gibi yakın temaslardan kaçının.
- 10 Ellerinizi gözlerinize, ağızınıza ve burnunuza dokunmayın.
- 11 Yurt dışından dönüşte ilk 14 günü evinizde geçirin.
- 12 Havlu gibi kişisel eşyalarınızı ortak kullanmayın.
- 13 Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin, uyku düzeninize dikkat edin.
- 14 Soğuk algınlığı belirtileriniz varsa yaşlılar ve kronik hastalığı olanlarla temas etmeyin, maske takmadan dışarı çıkmayın.

AHLAK BİLGİ ÜRETİM

KAYNAK | T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
www.saglik.gov.tr

MARDIN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

[@mardinartuklu](https://www.instagram.com/mardinartuklu) www.artuklu.edu.tr [90 482 213 4002](tel:904822134002)

FIGHT AGAINST CORONAVIRUS **14** RULES

- 1** Wash your hands by rubbing with soap, for at least 20 seconds.
- 2** Keep a distance of at least 3-4 meters between yourself and those who display signs of a flu or cold.
- 3** Avoid close contacts such as shaking hands or hugging.
- 4** Do not touch your eyes, mouth and nose with your hands.
- 5** Cancel or postpone your abroad travels.
- 6** When you return from abroad, stay at home for the first 14 days.
- 7** When you sneeze or cough, cover your mouth with a single-use tissue paper. If you cannot find one cover it with the inner side of your elbow.
- 8** If you have high fever, cough or choke, put on your mask and visit the nearest health unit.
- 9** Ventilate your rooms regularly.
- 10** Wash your clothes with a normal detergent in 60-90 C.
- 11** Everyday clean door handles, armatures and sinks with water and detergent.
- 12** Do not use towels or other personal materials commonly.
- 13** Consume a lot of liquid, have a balanced diet and regular sleep.
- 14** If you have symptoms of cold or flu, avoid contact with the old people and those with chronic diseases, and wear a mask when you go out.

Ministry of Health

www.saglik.gov.tr

 @mardinartuklu www.artuklu.edu.tr 90 482 213 4002

HEMBER
TALÜKEYA
KORONAVİRUSÊ

14 QAYÎDE

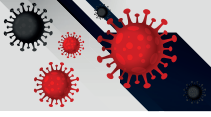
- 1** Destê xwe bi av û sabûnê, bi awayekî ku 20 saniye dewam bike, li pey hev di her firsendê de bişûn.
- 2** Gava we kesên zekemketî/sermagirtî ku arsimî bûne dîtIN, bi hindikî 3-4 gavan mesafe bixin navbera xwe û wan.
- 3** Hifza xwe ji hevhemêzkirin û ji merhebatîya bi destan bikin.
- 4** Mumkun mertebe destê xwe bi dev çav û pozê xwe mekin.
- 5** Seyahetên xwe yên derveyî welat betal bikin, an jî bi paş bixin.
- 6** Gava agirê bedena we daneket, kuxika we zêde bû û danûstandina nefesa we zehmet bû, maskeyekê bidin ber devê xwe û biçin sazîyeke sihhetê/saglikê.
- 7** Gava hûn kuxîyan, an jî pişkîni bi pozê we ket, ser dev û pozê xwe bi desmalekê bigirin û wê desmalê tenê carekê bi kar biênin û bavêjin sepeta çopê. Heger di wextê pişkîni, an jî kuxîni de desmal tunebe, teqez enîşka xwe bidin ber dev û pozê xwe.
- 8** Cih û mekanên ku hûn lê dimênin, di her firsendê de, hewadar bikin.
- 9** Qîyafetên xwe bi deterjana normal, di 69-90 dereceyî de bişûn.
- 10** Tiştên xwe yên şexsî yên mîna xewlî û pêjgiran, medin kesî.
- 11** Bi awayekî bol tiştên avî bixwin û vexwin, bi awayê dengeli/hevsengî qûtê xwe bixwin û bi awayekî baş dîqata wextê xewa xwe bikin.
- 12** Gava hûn ji derveyî welat vegeyîyan, 14 rojên ewil teqez di hundirê mala xwe de bimênin. Ser rûyê aletên mîna kolê derîvekirinê, armatur/hesinê musluxan û lavaboyên ku hûn her roj wan bi kar diênin, bi av û deterjanê her roj pak û paqij bikin.
- 13**
- 14** Gava we serma girt û hûn zekemî ketin, an jî nişaneyên sermagirtinê di we de derketin, demildest xwe dûrî temasa bi pîr û extîyaran bikin û bi nexweşên ku nexweşîyên kronîk bi wan re hene, mekevin temasê û di vê rewşê de bêyî maskeyê dermekevin derve.

Wezaretê Tendûristiyê

www.saglik.gov.tr

@mardinartuklu www.artuklu.edu.tr 90 482 213 4002

قاعدة 14

لتذبيبه طلابنا وموظفينا في مواجهة خطر فيروس كورونا

- 1 اغسلوا أيديكم مرارا بالماء والصابون بفرهما جيدا تحت الماء مدة 20 ثانية على الأقل.
- 2 إن كنتم تعانون من الحمى والسعال وضيق التنفس، فارتدوا أقنعة وراجعوا المراكز الصحية.
- 3 احتفظوا على الأقل بمسافة (3-4) أمتار بينكم وبين من يعاني أعراض البرد.
- 4 تجنّبوا المصافحة والمعانقة والتقبيل، والتواصل لمسافات قريبة.
- 5 لا تلمسوا أعينكم وأفواهكم وأنوفكم بأيديكم.
- 6 الغوا رحلاتكم إلى خارج البلاد أو أجّلوها.
- 7 أفواهكم وأنوفكم أثناء السعال أو العطس بمنديل قابل غطوا مرة واحدة، وفي حال عدم توفّر المنديل فاستعملوا للاستعمال الجزء الداخلي من الكوع.
- 8 اقضوا الأيام 14 الأولى في منزلكم بعد عودتكم من الخارج.
- 9 الأماكن التي تتواجدون فيها بشكل متكرر. قوموا بتهوئة.
- 10 وامنظف عادي 60-90°C اغسلوا ملابسكم بدرجة حرارة.
- 11 اغسلوا الأسطح التي تستعملونها كثيرا بالماء والمنظفات يوميا، مقابض الأبواب، والصنابير. مثل.
- 12 البرد، فلا تتصلوا بكبار السن، ومن إن كانت لديكم أعراض يعانون من أمراض مزمنة، ولا تخرجوا دون ارتداء قناع.
- 13 لا تستعملوا الأشياء الشخصية، كالمناشف.
- 14 إن كنتم تعانون من الحمى والسعال وضيق التنفس، فارتدوا أقنعة وراجعوا المراكز الصحية.

وزارة الصحة

www.saglik.gov.tr

www.artuklu.edu.tr @mardinartuklu 90 482 213 4002

Ek-3: Mardin Artuklu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sistemi ile İlgili Aldığı Karar

Karar Tarihi: 04.06.2020

Toplantı Saati: 10:00

Toplantı Sayısı: 08

Üniversitemiz Senatosu, Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR Başkanlığı'nda toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Karar 2:

İlgi: Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 01/06/2020 tarihli ve 7699 sayılı yazısı.

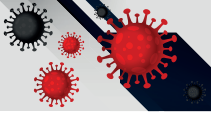
Covid-19 sürecinin devam ediyor olması nedeniyle 2019-2020 Yaz Okulu eğitiminin "Uzaktan Eğitim" yoluyla yapılması önerisiyle ilgili teklif oy birliği ile kabul edildi.

Karar 5:

İlgi: Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 02/06/2020 tarihli ve 7737 sayılı yazısı.

İlgi: Sağlık Bilimleri Fakültesinin 02/06/2020 tarihli ve 7729 sayılı yazısı.

Üniversitemizde Yaz stajı zorunluluğu bulunan Lisans ve Ön lisans programlarında okuyan öğrencilerimizin, COVID-19 salgını nedeniyle 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı Yaz Stajlarını yapacakları işletme bulmaları konusunda sıkıntı yaşamaları ya da buldukları işletmelerde staj yapmanın söz konusu salgın nedeniyle risk teşkil etmesi nedeniyle mezuniyet aşamasında bulunan öğrenciler hariç olmak üzere diğer öğrencilerin stajlarının 2020-2021 öğretim yılı içerisinde kendi birimleri bünyesinde yapabilmeleriyle ilgili teklif oy birliği ile kabul edildi.

Karar Tarihi: 02.04.2020**Toplantı Saati: 10:00****Toplantı Sayısı: 06**

Üniversitemiz Senatosu, Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR Başkanlığı'nda toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Karar 7:

Covid-19 Salgını nedeniyle, Yükseköğretim Kurumu tarafında 2019-2020 Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı'nın uzaktan öğretim yöntemiyle tamamlanması yönünde alınan karar gereğince, Üniversitemizde de uzaktan eğitim yapılmasına başlanmıştır. Senatamızca, uzaktan eğitimin yapısı/doğası, bu eğitimin senkron ve asenkron yapıyor olması, bazı öğrencilerimizin internete erişim imkanlarının kısıtlılığı ve ülke ölçeğinde uygulanan “Evde Kal” tedbiri bir bütün olarak dikkate alınarak, aşağıdaki hususların kabulüyle ilgili teklif oy birliği ile kabul edildi.

- 1- Covid-19 nedeniyle, 16 Mart-22 Mart 2020 tarihleri arasında ara verilen bir haftalık sürenin akademik takvime eklenerek, 2019-2020 Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı bitiş tarihinin bir hafta ötelenerek 02 Haziran 2020 olarak belirlenmesine,
- 2- Uzaktan eğitim yoluyla sürdürülmesi mümkün olmayan uygulama derslerinin yaz aylarında sıkıştırılmış bir surette yaz eğitimi şeklinde yapılmasına; bu derslerin işleme takviminin daha sonra belirlenmesine,
- 3- Ara sınavların uzaktan eğitim sistemi üzerinden online ödev veya proje olarak yapılmasına, ara sınav tarih aralığının tüm bölümler ve programlar için 06-30 Nisan 2020 olarak belirlenmesine,
- 4- Dönem sonu ve bütünleme sınav takvimi ile bu sınavların yapılaş şeklinin ileri bir tarihte belirlenmesine,

Karar 8:

2019-2020 Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı derslerimizin ilk 5 (Beş) haftası yüz yüze eğitim suretiyle gerçekleştirilmiştir. COVID-19 salgını nedeniyle geriye kalan haftaların teorik derslerinin ise uzaktan eğitim yoluyla sürdürülmesine, uygulama derslerinin ise yaz eğitimine bırakılmasına karar verilmiştir. Ancak, COVID-19'dan kaynaklanan mücbir nedenlerin öngörülenden daha uzun sürmesinin öğrencilerin mağduriyetine neden olabileceği ihtimali dikkate alınarak, akademik birimlerimizin bölüm kurullarında, uygulama derslerinden hangilerinin uzaktan eğitim yoluyla verilebileceği hususu değerlendirilmiş ve bu kapsama giren dersler tespit edilerek karara bağlanması dikkate alınarak, aşağıdaki hususların kabulüyle ilgili teklif oy birliğiyle kabul edildi.

- a) Önlisans, lisans, lisansüstü eğitim ve pedagojik formasyon eğitiminde uygulama ve/veya teori+uygulama şeklinde okutulan ekli listedeki derslerin uzaktan eğitim yoluyla okutulması,
- b) Öğretmenlik uygulaması (staj) ve teorik derslerinin kalan kısmının uzaktan eğitim yoluyla yapılması,
- c) Hemşirelik programlarının son sınıfındaki öğrencilerin stajının çevrimiçi olarak vaka analizi, simülasyon, proje, ödevi, video gösterimi, sunum vb. tekniklerle yapılması,

Karar Tarihi: 19.03.2020

Toplantı Saati: 10:00

Toplantı Sayısı: 05

Üniversitemiz Senatosu, Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR Başkanlığı'nda toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Karar 1:

İlgi: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 19/03/2020 tarihli ve 22344 sayılı yazısı.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın ilgi yazısı ile Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) salgını dolayısıyla yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim süreçlerinin mümkün olduğunca kesintiye uğramadan sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için, 18.03.2018 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında; 2019-2020 eğitim ve öğretim yılı bahar dönemi ile sınırlı kalmak üzere Yükseköğretim kurumları, örgün eğitim programlarındaki bütün derslerde senkron (eş zamanlı) ya da asenkron (eş zamanlı olmayan) şekilde uzaktan öğretim yöntemlerini kullanabilmesi hususu karara bağlanmıştır.

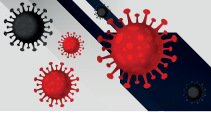
Bu doğrultuda üniversitemiz, Koronavirüs (COVID-19) ile mücadele kapsamında üniversitelerin 3 (üç) hafta tatil ilan edildiği andan itibaren uzaktan eğitim ile ilgili çalışmalara başlamış olup tüm derslerimiz uzaktan eğitim sistemine aktararak gerekli tüm altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Bu bağlamda üniversitemiz bünyesinde bulunan ön lisans, lisans, lisansüstü ve pedagojik formasyon programlarının uzaktan eğitim yolu ile verilmesiyle ilgili teklif oy birliği ile kabul edildi.

Karar 2:

Üniversitemiz, Koronavirüs ile mücadele kapsamında üniversitelerin üç hafta tatil ilan edildiği andan itibaren uzaktan eğitim ile ilgili çalışmalara başlanmış olup tüm derslerimiz uzaktan eğitim sistemine aktararak gerekli tüm altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Bu doğrultuda mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde örgün ve ikinci öğretim süresince uzaktan eğitim sistemiyle ders verecek olan öğretim üyelerine ödenecek ders ücretlerinde herhangi bir değişikliğe gidilmemesiyle ilgili teklif oy birliği ile kabul edildi.

Karar 3:

Üniversitemizde, Koronavirüs tehdidi ile mücadele kapsamında yükseköğretim kurumlarının üç hafta tatil edilmesinden itibaren, uzaktan eğitim ile ilgili altyapı ve teknik hazırlığı tamamlanmış bulunmaktadır. Bu kapsamda, ihtiyaç duyulması halinde Mardin Artuklu Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü (MAÜ-TÖMER) ve Mardin Artuklu Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü (MAÜ-SEM) tarafından yürütülen faaliyetlere her türlü mali ve idari durumlarını sabit kalmak koşuluyla devam edebileceği ile ilgili teklif oy birliği ile kabul edildi.

Karar Tarihi: 21.05.2020**Toplantı Saati: 14.00****Toplantı Sayısı: 18**

Üniversitemiz Yönetim Kurulu, Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR'ın Başkanlığı'nda Yönetim Kurulu Toplantı Salonu'nda toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Karar 2:

İlgi: Türkiyede Yaşayan Diller Enstitüsü Müdürlüğü'nün 17.04.2020 tarih ve 6573 sayılı yazısı.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının küresel salgın Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) nedeniyle 2019-2020 Bahar Yarıyılında kayıt dondurmak isteyen tezli yüksek lisans öğrencilerinden tez aşamasında olup ekli listede isimleri yer alan Yaşayan Diller Enstitüsü Lisansüstü öğrencilerinin kayıt dondurma talepleri danışman öğretim üyelerinin görüşleri de dikkate alınarak 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar yarıyılı için uygun görüldüğünden söz konusu öğrencilerin kayıt dondurma talepleriyle ilgili teklifin uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

Karar Tarihi: 20.05.2020

Toplantı Saati: 14.00

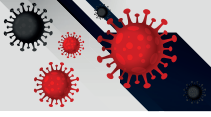
Toplantı Sayısı: 17

Üniversitemiz Yönetim Kurulu, Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR'ın Başkanlığı'nda Yönetim Kurulu Toplantı Salonu'nda toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Karar 1:

İlgi: Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nün 11.05.2020 tarih ve 7073 sayılı yazısı.

Üniversitemiz Koronavirüs tehdidi ile mücadele kapsamında yükseköğretim kurumlarının örgün eğitime ara vermesiyle, uzaktan eğitim ile ilgili altyapı ve teknik hazırlığı tamamlanmış bulunmaktadır. Bu kapsamda, Üniversitemiz Senatosunca almış olduğu 05 oturum sayısı ve 19.03.2020 tarihli karara istinaden, Mardin Artuklu Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü (MAÜ-TÖMER) A1-A2- B1-B2 kurlarını tamamlayan öğrencilerin Türkçe C1 kurunu uzaktan eğitimle tamamlamaları için 11.05.2020 tarihinde kursun açılması ve Öğr. Gör. Şeyma TÜRK'ün görevlendirilmesiyle ilgili teklifin uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

Karar Tarihi: 12.05.2020**Toplantı Saati: 14.00****Toplantı Sayısı: 16**

Üniversitemiz Yönetim Kurulu, Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR'ın Başkanlığı'nda Yönetim Kurulu Toplantı Salonu'nda toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Karar 5:

Tüm dünyada etkili olan korona virüs salgını sebebiyle üniversitemizde örgün eğitime ara verilmiş ve uzaktan öğretim süreci başlamıştır. Bu süreçte dersler, internet tabanlı uzaktan öğretim sistemiyle verildiğinden maddi imkânsızlıklar nedeniyle internet kotası sorunu yaşayan öğrencilerimizin yaklaşan dönem sonu derslerini takip etmelerini sağlamak ve sınavlarını gerçekleştirmelerine yardımcı olmak maksadıyla 100 TL “İnternet Destek Bursu” nun Üniversitemiz hesabına yatırılan bağışlardan karşılanmasına karar verilmiştir.

Bu doğrultuda Üniversitemiz hesabına, Mardin Artuklu Üniversite Eğitimi Destekleme ve Geliştirme Derneği, MARSEV ve bireysel hesaplar tarafından yatırılan bağışların miktarı oranında ekte sunulan asıl listeden 538 öğrenciye kişi başı 100 TL gönderilmesine, kişisel iban numaralarında sorun yaşanması durumunda ekte sunulan yedek listeden sırasına göre öğrencilere yönlendirilmesine karar verilmiştir. Ayrıca Üniversitemiz hesabına bağışların devam etmesi durumunda, kişi başı 100 TL olmak üzere ödemelerin yedek listeden devam etmesinin uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

Karar Tarihi: 29.04.2020

Toplantı Saati: 14.00

Toplantı Sayısı: 14

Üniversitemiz Yönetim Kurulu, Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR'ın Başkanlığı'nda Yönetim Kurulu Toplantı Salonu'nda toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Karar 1:

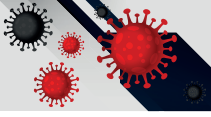
İlgi: Proje Koordinasyon Ofisi'nin 29.04.2020 tarih ve 6752 sayılı yazısı.

Dicle Kalkınma Ajansı 2020 Yılı Covid-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı kapsamında sunacağımız "Pandemi Sürecinde Psikososyal Destek" başlıklı projemiz için, proje teklifini Dicle Kalkınma Ajansına sunmaya, proje kapsamında kurumumuzu temsil ve ilzama, Ajans ile yapılacak sözleşmeyi imzalamaya ve her türlü yazışmayı yapmaya Dr. Öğr. Üyesi Deniz IŞIKER BEDİR ve Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Cevat ACAR'ın yetkilendirilmesiyle ilgili teklifin uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

Karar 2:

İlgi: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün 27.04.2020 tarih ve 6699 sayılı yazısı.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Covid (19) bulaşıcı hastalığı gerekçesiyle kayıt dondurma ile ilgili almış olduğu kararına istinaden ekli listede isimleri yer alan Enstitümüz Lisansüstü öğrencilerinin kayıt dondurma talepleri danışman öğretim üyelerinin görüşleri de dikkate alınarak 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılı Bahar yarıyılı için uygun görüldüğünden söz konusu öğrencilerin kayıt dondurma talepleriyle ilgili teklifin uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

Ek-4: Uzaktan Eğitim Anket Soruları

Ek-4 PANDEMİ DÖNEMİ MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİ HAKKINDA ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ANKETİ

Değerli öğrenciler,

Bu çalışma COVID-19 salgını nedeniyle üniversitelerin uzaktan eğitim sistemine geçmesiyle birlikte siz değerli öğrencilerimizin yaşadığı sorunlar, öneriler ve memnuniyetiniz hakkında bilgi edinilmek amacıyla hazırlanmıştır. Samimi cevaplarınız sayesinde uzaktan eğitimde yaşadığımız sorunların çözümüne katkı sağlayacaktır.

Dr. Öğr. Üye. Faruk DÜŞÜNCELİ

Mardin Artuklu Üniv.

farukdusunceli@artuklu.edu.tr

Öğr. Gör. Ökkaş ARI

Mardin Artuklu Üniv.

okkasari@artuklu.edu.tr

Öğr. Gör. Muhittin EVREN

Mardin Artuklu Üniv.

muhittinevren@artuklu.edu.tr

Öğr. Gör. Osman KAVAK

Mardin Artuklu Üniv.

osmankavak@artuklu.edu.tr

A. Demografik Sorular

1. Cinsiyetiniz?

- Kadın
- Erkek

2. Yaşınız?

- 18 yaş ve altı
- 19-24 yaş arası
- 25-34 yaş arası
- 35 ve üzeri

3. Okuduğunuz Fakülte / MYO aşağıdakilerden hangisidir?

- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- Mühendislik- Mimarlık Fakültesi
- Edebiyat Fakültesi
- Turizm Fakültesi
- Sağlık bilimleri Fakültesi
- Güzel Sanatlar Fakültesi
- İslami İlimler Fakültesi
- Meslek Yüksek Okulu

4. Ailenizle yaşadığınız bölge ile ilgili olarak;

- Marmara
- Karadeniz
- Ege
- İç Anadolu
- Doğu Anadolu
- Güneydoğu Anadolu
- Akdeniz

5. Anne - Babanızın durumu ile ilgili olarak;

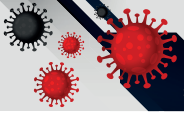
- Her ikisi de sağ
- Baba sağ
- Anne sağ
- Her ikisi de yaşamıyor

6. Babanızın eğitim durumu ile ilgili olarak;

- İlk Öğretim
- Lise
- Önlisans
- Lisans
- Lisansüstü
- Okur-yazar değil

7. Annenizin Eğitim durumu ile ilgili olarak;

- İlk Öğretim
- Lise
- Önlisans
- Lisans
- Lisansüstü
- Okur-yazar değil
-

8. Babanızın mesleki durumu ile ilgili olarak;

- Serbest Meslek
- Memur
- İşçi
- Emekli
- Öğretmen
- Çiftçi
- Esnaf/tüccar/sanatkâr
- İş adamı
- Üst düzey bürokrat
- İşsiz
- Diğer

9. Annenizin mesleki durumu ile ilgili olarak;

- Ev hanımı
- Memur
- Öğretmen
- İş kadını
- Emekli
- İşçi
- Diğer

10. Oturduğunuz ev ile ilgili olarak;

- Kira
- Lojman
- Kendimize ait
- Diğer

11. Aile bütçesine katkı sağlayan bireyler ile ilgili olarak;

- Baba
- Anne-baba
- Anne-Baba-Kardeş
- Diğer

12. Aile nüfusunuz ile ilgili olarak;

- 1-3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8 ve üzeri

13. Ailenizde eğitim görenlerle ilgili olarak;

- Yalnız ben
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 6 kişi ve üzeri

14. Ailenizin aylık kazancı ile ilgili olarak;

- 2.324 TL altı
- 2324 TL (Asgari ücret)
- 2.325 TL -4.500 TL arası
- 4.501 TL - 7.000 TL arası
- 7.000 TL ve üzeri

15. Ailece yaşadığınız yer ile ilgili olarak;

- Büyükşehir
- İl
- İlçe
- Köy

B. Uzaktan Eğitim İle İlgili Sorular

1. Evde internetiniz ağını var mı?

- Evet
- Hayır

2. Uzaktan eğitimi takip ettiğiniz cihaz ile ilgili olarak;

- Masaüstü bilgisayar
- Laptop
- Cep telefonu
- Tablet
- Diğer

3. Aylık internet kullanımınız ile ilgili olarak;

- maximum 5 gb
- 6 -10 gb arası
- 11-20 gb arası
- 20 gb ve üzeri
- Kullanmıyorum

4. Uzaktan eğitim sistemini takip etmekte cihaz sıkıntısı çekiyormusunuz?(laptop,masaüstü,telefon)

- Evet
- Hayır

5. Pandemi sürecinde ailenizde internet üzerinden evde çalışma sistemine geçen bireyler oldu mu?

- Evet
- Hayır

6. Ailenizde sizden başka uzaktan eğitim sistemi ile eğitim alan kimse var mı?

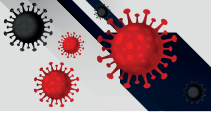
- Evet
- Hayır

7. Pandemi öncesinde uzaktan eğitim aldınız mı?(online ders, sertifika,kurs,vb)

- Evet
- Hayır

8. Uzaktan eğitim derslerinizin takibi ile ilgili olarak;

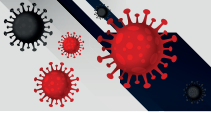
- Canlı katılım
- Arşiv kayıt izleme
- Ders dökümanı
- Diğer

9. Canlı derslerin işleme saatlerinin uygunluğu ile ilgili olarak;
 - Uygun
 - Uygun değil
 - Kısmen
10. Canlı dersleri kaçırdığınızda ders kayıtlarına ulaşma sıkıntınız var mı?
 - Evet
 - Hayır
 - Kısmen
11. Uzaktan eğitim sistemine yüklenen ders materyalleri (pdf, word, ppt, video vb.) ile ilgili olarak;
 - Yeterli
 - Yeterli değil
 - Kısmen yeterli
12. Ders ve ödev hazırlamada ilgili materyallere ve kaynaklara ulaşabiliyor musunuz?
 - Evet
 - Hayır
 - Kısmen
13. Uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak takip edebiliyor musunuz?
Evet
 - Hayır
 - Kısmen
14. Uzaktan eğitim derslerinin not değerlendirmesi sizce nasıl olmalı?
 - Online sınavlar ile
 - Ödev, rapor ve projeler ile
 - Asenkron (denetimsiz) sınavlar ile
 - Diğer
15. Uzaktan eğitim derslerinize interaktif katılabiliyor musunuz? Örn: soru sorup cevabını alabiliyor musunuz?
 - Evet
 - Hayır
 - Kısmen
16. Uzaktan eğitim ders süreleri ile ilgili olarak;
 - Uzun
 - Yeterli
 - Kısa
17. Uzaktan eğitim sistemi etkili bir öğrenme biçimidir?
 - Katılıyorum
 - Katılmıyorum
 - Kısmen
18. Derslerin uzaktan eğitimle yapılması motivasyonunuzu nasıl etkiliyor?
 - Olumlu
 - Olumsuz
19. Bu süreçte üniversite tarafından size yeterli destek sağlanıyor mu? (sosyal medya ve web sayfalarından bilgi paylaşımı, online etkinlikler vb.)
 - Evet
 - Hayır
 - Kısmen

20. Uzaktan eğitim ile ilgili sorunlarınızı ilgili kişilere ulaştırabiliyor musunuz?
- Evet
 - Hayır
 - Kısmen
21. Dersin hocası ile kolayca iletişim kurabiliyor musunuz?
- Evet
 - Hayır
 - Kısmen
22. Uzaktan eğitim sistemini puanlayacak olursanız; (10 en yüksek)
- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 9
 - 10
23. Bu süreçte kayıt dondurmayı düşündünüz mü?
- Evet
 - Hayır
24. Pandemi sonrası süreçte üniversite eğitiminize uzaktan eğitim ile devam etmek ister misiniz?
- Evet
 - Hayır

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ